

BULLETIN

4/2010

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

Přinášíme Vám rozebíratelný podlahový systém.

OPRAVU PODLAHY NECHTE NA NÁS!

Máme pro Vás rychlé a pohodlné řešení rekonstrukce, nebo opravy podlahových ploch – zátěžové panely z PVC. Prokazují dobré vlastnosti v nejrůznějších výrobních a skladových provozech. Panely vyhovují pro všechny typy manipulační techniky. Snesou i přejezd nákladních automobilů.

IDEÁLNÍ ŘEŠENÍ

OPRAVY PODLAH BEZ OMEZENÍ VÝROBY

OPRAVUJETE PODLAHY STÁLE ZNOVU A ZNOVU? UKONČETE OPRAVY JEDNOU PROVĚZDÍ!

Rozebíratelné protiskluzové panely z PVC, které dodáváme v případě zájmu i s montáží, mají široké uplatnění. Jsou vhodné pro jakýkoliv povrch a v častých případech se jejich použití stalo jediným možným nebo ideálním řešením.

**NEKVALITNÍ PODLAHA VÁM PŘINÁŠÍ PROBLÉMY?
NEJLEPŠÍ ŘEŠENÍ BÝVAJÍ JEDNODUCHÁ!
KONTAKTUJTE NÁS!**

VÝHODY

- výhodná cena a vysoká užitná hodnota
- i na problematické povrchy (mastné, popraskané, vydrolené apod.)
- možné zatížení 2 až 6 t/dm²
- chemicky odolné a nenasákové
- nehořlavost, třída reakce na oheň Dfl - s2 (vhodné i do svařoven a stoláren)
- tepelná izolace
- běžná jednoduchá údržba
- po obvodu mají panely spojovací zámky, k podkladu se nelepí
- rychlá montáž neomezující provoz
- testovaná bezpečnost proti skluzu s výsledkem „VELMI BEZPEČNÉ“ za sucha i mokra

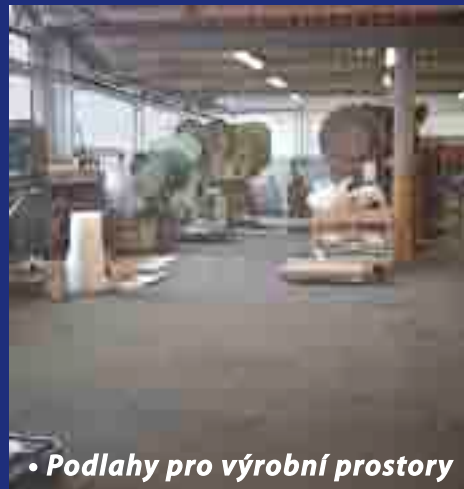
**I VY SE MŮŽETE PŘIPOJIT K NAŠIM
SPOKOJENÝM ZÁKAZNÍKŮM!**

PODLAHY Liška

Cejl 12/14, 602 00 Brno, tel.: 603 863 182, 538 728 953
fax: 545 216 727, e-mail: info@podlahyliska.cz

• Panely snesou velké zatížení

• Podlahy pro výrobní prostory

• Podlahy pro skladové prostory

Využijte novinku - řekněte si
o prodloužení záruky

**- 15%
sleva**
**Využijte akčních slev
na nové panely!**

Tloušťka 22 mm
Nyní jen 228 Kč / 0,44 m

(uvedené ceny jsou v DPH)

kód panelu P110Z tl. 22 mm

kód panelu P102Z tl. 22 mm

www.podlahyliska.cz

BULLETIN ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů v ČR

4/2010 / ROČNÍK 17

DATUM EXPEDICE: 30. 12. 2010

NÁKLAD: 4400 ks

REGISTRACE: MK ČR E 11062

ISSN: 1804-2066

vydavatel:

Česká komora architektů, Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
IČ: 457 – 69 371, č. účtu: 19 28 14 03 39 / 0800
Tel.: 257 535 034, 257 532 287, fax: 257 532 285
www.cka.cc

redakce:

Mgr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka,
tel.: 257 535 034, e-mail: marketa.prazanova@cka.cc, info@cka.cc
Ing. Ludmila Cepáková, Kateřina Slaná – rubrika soutěže,
tel.: 542 211 809, e-mail: ludmila.cepakova@cka.cc

redakční rada:

Ing. arch. akad. arch. Jana Vrana, předseda ČKA
Akad. arch. Jan Sapák, 1. místopředseda ČKA
Ing. et Ing. Tomáš Jiránek, 2. místopředseda ČKA
Ing. arch. Martin Peterka, místopředseda ČKA
Ing. arch. Vlado Milunić, člen představenstva ČKA
Ing. arch. Josef Panna, předseda dozorčí rady ČKA
Ing. arch. Pavel Rada, 1. místopředseda dozorčí rady ČKA
Ing. arch. Miroslav Holubec, 2. místopředseda dozorčí rady ČKA
Ing. arch. Karel Doležel, člen dozorčí rady ČKA

jazýková korektura:

Mgr. Josef Šebek

titul:

Jedna z vítězných prací v Přehledce diplomových prací:
Nina Pevná – Polyfunkční komplex Plzeň

layout:

Radek Michel
Obálka – MgA. Andrea Hrušková

grafická příprava:

PROPAGANDA – Radek Michel
Kafkova 10, 160 00 Praha 6-Dejvice
Tel./fax: 224 310 382
www.propagandadesign.cz

tisk:

TISK HORÁK, Ústí nad Labem

distribuce:

Bulletin ČKA je bezplatně rozeslán všem architektům autorizovaným ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: 20. 2. 2011

UPOZORNĚNÍ: U inzercí a podepsaných článků se redakce nemusí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky pocházejí z archivu autorů textů.

obsah

Aktuality

Úvodní slovo 2. místopředsedy ČKA Tomáše Jiráka	4
Pozvánka na valnou hromadu ČKA 2011	4
Pokyny pro platbu členských příspěvků a pojištění na rok 2011	5
Přístup architektů k ČSN v roce 2011	6
Přehledka diplomových prací – vyhlášení výsledků (Pavelková, Pražanová)	6
Poctu ČKA 2010 dostane Viktor Rudiš (Pražanová)	7
Zemřel Jan Bočan (Vrana)	7
Cena Ministerstva kultury ČR – Alena Šrámková (Pražanová)	8
Cena Klubu Za starou Prahu Marku Štěpánovi	8
Zpráva ze křtu knihy Genius loci (Veličková)	9
Vyzvedněte si Manuál energeticky úsporné architektury (Pražanová)	10
Z konference Bytové domy	11
Výběr ČSN (Kratochvílová)	11
Z Národního semináře k implementaci Evropské úmluvy o krajině (Lacina)	12
Znovu k alejím (Velička, Veličková)	13
Inventura urbanismu (Jehlík, Plicka)	14
Přednáška Milana Pitlacha o architektuře Šanghaje	17
Osobnosti nominované na Poctu ČKA – Věra Machoninová (Beran)	18
Nové knihy	20
Výstavy, přednášky, akce	21
Výběrové řízení na granty NČA	21
Burza práce	32

Technologie

Vytápění pomocí kapilárních rohoží (Šimek)	33
Znovu k energeticky úsporné výstavbě (Smola)	34
Jaký bude osud konstrukcí na bázi porézních pálených tvárnic? (Smola)	36

Legislativa

Odpovědnost za umístění stavebních jeřábů (Plos)	38
Nové zákony a vyhlášky (Kadlec)	39
Přehled stanovisek a vyjádření ČKA vydaných v roce 2011 (Pražanová)	39
Zrušení územního plánu Vysoké nad Labem (Pražanová)	40
Opatření obecné povahy (Plos)	41

Oficiální informace

Nová smlouva o pojištění architektů (Poláčková)	46
Celoživotní profesní vzdělávání (Slaná)	47
Dvě reakce na vyjádření Vlada Miluniće (Rada, Květ)	48
Smír v soutěži na Černou louku v Ostravě (Dvořák, Pražanová)	49
Výběr témat projednávaných představenstvem ČKA v uplynulém čtvrtletí (Pražanová)	53
Nové autorizované osoby a zemřelé osoby (Ondráková)	54
Evropské politiky architektury (Pražanová, Jiránek)	56

Soutěže

Přehledka diplomových prací	60
Výsledky soutěží, probíhající a připravované soutěže	64

POLITIKA ARCHITEKTURY – NÁRODNÍ PROGRAM STAVEBNÍ KULTURY

Na konferenci *Města budoucnosti*, pořádané Svazem měst a obcí ČR ve spolupráci s Výborem pro záležitosti Evropské unie Senátu Parlamentu ČR 26. listopadu 2010, jsme si dovoluili přítomným připomenout, že zatímco tradiční evropské demokracie postupně přijímají své místní, městské politiky architektury na pozadí svých politik státních, státy

dřívějšího východního bloku nedokážou své programy kultury vystavěného prostředí prosadit ani na úrovni národní. Že by to byla jakási příznačná váhavost posttotalitních zemí ke své vlastní kultuře, krajinně, architektuře? Ve „Velké Evropě“ se říká, že města musí nalézt své vize, protože právě města nejvíce energeticky zatěžují svět, protože ve městech je soustředěno nejvíce lidí a protože města mají nejvyšší ekonomický vliv. Souhlasím. I naše města si musí ujasnit své vize. Kvalita života je vysoce závislá na kvalitě prostředí, ve kterém žijeme. Atmosféra, kvalita bydlení, kvalita sdíleného veřejného prostoru, město pro všechny generace, dokonce pro všechny ekonomické skupiny obyvatel, město kompaktní a co nejméně energeticky náročné, ekonomicky aktivní. V neposlední řadě kulturní a pro život lidí v něm atraktivní. Architektura je ve všech vyjmenovaných oblastech v centrálním postavení.

V dubnu tohoto roku jsme spolu s kolegou architektem Borákem při jednání Evropského fóra politik architektury (EFAP) v Madridu přemýšleli, jak lépe zprostředkovat poněkud divně znějící „politiku architek-

tury“ architektům, stavitelům, veřejnosti. Vznikla myšlenka překlady evropských politik architektury do českého jazyka. Tak se také stalo díky rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj vstoupit do sítě EFAP. Seriál představující politiky architektury jednotlivých evropských států zahájíme tímto číslem Bulletinu ČKA na str. 56. Dozvíme se postupně o finské, norské, švédské, holandské, irské, německé. Začneme uvedením politiky Evropské rady architektů (ACE), která je publikována pod názvem Deklarace ACE o architektuře a udržitelnosti.

Dovolte mi zároveň letmé ohlédnutí za dvěma čerstvými publikačními počiny, kterými se hlásíme k dílčímu závazku společného memoranda mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Českou komorou architektů „o vzdělávání a architektuře“ z dubna roku 2009. Prostřednictvím iniciativy pracovní skupiny krajinná architektura pomohla ČKA vydat reedici knihy světoznámého spisovatele Christiana Norberga-Schulze *Genius loci – Krajina, místo, architektura*. Druhou publikací, kterou Česká komora architektů vydala v listopadu tohoto roku, je *Manuál energeticky úsporné architektury*, který vznikl společnou dohodou mezi Státním fondem životního prostředí a Českou komorou architektů z iniciativy pracovní skupiny Architekti a Zelená úsporám. Šlo o reakci na chybějící míru komplexního vidění v jinak žádoucím programu Zelená úsporám. Věříme, že manuál, zpracovaný více než třiceti odborníky, zaujme svým komplexním přístupem k tématu nízkenergetického stavění a zateplování všech typů budov.

Tomáš Jiránek,
2. místopředseda ČKA

XVII. VALNÁ HROMADA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

Termín: 15.–16. dubna 2011

Místo: Fakulta architektury ČVUT, Praha

Předběžný program:

Pátek 15. dubna – prohlídka nové budovy FA ČVUT a Národní technické knihovny; společenský večer

Sobota 16. dubna – od 10 hodin obecná rozprava, volby do orgánů ČKA

KONTAKTY PRACOVNÍKŮ KANCELÁŘE ČKA

Úřední hodiny Kanceláře ČKA: pondělí až pátek 8–16 h

Praha

Adresa: Josefská 34/6, 118 00 Praha 1-Malá Strana
Tel.: 257 532 287, fax: 257 532 285

Brno

Adresa: Starobrněnská 16/18, 602 00 Brno
Tel.: 542 211 809, tel./fax: 542 215 652

Tel.: 257 532 186

JUDr. PhDr. Jiří Plos – sekretář ČKA

Milena Ondráková – sekretář DR a AR ČKA, informace a přihlášky k autorizaci, správa databáze

Tel.: 257 532 287

Bc. Lenka Ostrolucká – recepce, náhrady ztráty času, pošta

Olga Klementová – recepce, náhrady ztráty času, pošta

Tel.: 257 532 430

Ing. Tamara Čuříková – ředitelka Kanceláře ČKA

Lenka Dytrychová – příspěvky, účetnictví, databáze, NF Arcus

Tel.: 257 535 034

Ing. Gabriela Dufková – tajemnice pracovních skupin ČKA, organizace akcí spojených s činností ČKA, přehlídky

Radka Kasalová – sekretář StS ČKA

Ing. Kateřina Folprechtová – webové stránky, zahraničí

Mgr. Markéta Pražanová – šéfredaktorka Bulletinu ČKA, informační a tiskový servis, vydávání publikací a tiskovin ČKA, tisková mluvčí

Tel.: 542 211 809

Ing. Ludmila Cepáková – soutěže a veřejné zakázky

Kateřina Slaná – soutěže a veřejné zakázky, vzdělávání

E-mailové adresy pracovníků Kanceláře ČKA: jméno.příjmení@cka.cz Více informací: www.cka.cz

ČKA

Pour féliciter

2011

POKYNY PRO PLATBU ČLENSKÉHO PŘÍSPĚVKU A PROFESNÍHO POJIŠTĚNÍ NA ROK 2011

Dovolujeme si požádat všechny členy ČKA o úhradu ročního členského příspěvku České komory architektů na rok 2011 (na základě Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA § 7) a úhradu profesního pojištění. Doporučujeme bezhotovostní platbu, možné je sloučit obě částky. Pokud se rozhodnete pro platbu složenkami, naleznete je obě vložené v tomto čísle Bulletinu ČKA.

ČLENSKÝ PŘÍSPĚVEK ČKA

PLÁTCE: jméno a příjmení, adresa autorizované osoby

ČÁSTKA:

VARIABILNÍ SYMBOL: číslo autorizace

SPECIFICKÝ SYMBOL: 2011

KONSTANTNÍ SYMBOL: pro složenky 0379, bezhotovostní platby 0558

TERMÍN SPLATNOSTI: 28. 2. 2011

ČÍSLO ÚČTU: 1928140339/0800

Standardní výše příspěvku na rok 2011 činí **6000 Kč**.

V některých případech lze uplatnit snížené sazby příspěvku ČKA:

3000 Kč – pro autorizované architekty ve finanční tísní, kteří podají žádost spolu s kopií daňového přiznání nebo s potvrzením o příjmech od zaměstnavatele za rok 2010 a splňují stanovené podmínky, tedy že součet veškerých hrubých příjmů klesne pod hranici 228 400 Kč za rok;

1500 Kč – pro autorizované architekty ve finanční nouzi, kteří podají žádost spolu s kopií daňového přiznání nebo s potvrzením o příjmech od zaměstnavatele za rok 2010 a splňují stanovené podmínky, tedy že součet veškerých hrubých příjmů klesne pod hranici 162 720 Kč za rok;

1500 Kč – při pozastavení autorizace na vlastní žádost;

1500 Kč – pro autorizované architekty – muže starší 65 let a ženy starší 60 let – před první sníženou platbou je třeba, aby autorizovaná osoba,

kteřá dosáhla určeného věku, tuto skutečnost písemně oznámila Kanceláři ČKA;

0 Kč – pro autorizované architektky na řádné mateřské dovolené, které uloží autorizační razítko a osvědčení o autorizaci do Kanceláře ČKA.

ZÁKLADNÍ PROFESNÍ POJIŠTĚNÍ

PLÁTCE: jméno a příjmení, adresa autorizované osoby

ČÁSTKA: 1140 Kč

VARIABILNÍ SYMBOL: číslo autorizace

SPECIFICKÝ SYMBOL: 2011

KONSTANTNÍ SYMBOL: pro složenky 0379, bezhotovostní platby 0558

TERMÍN SPLATNOSTI: 28. 2. 2011

ČÍSLO ÚČTU: 1928140339/0800

V případě, že byla autorizovaná osoba v minulosti odhlášena z profesního pojištění, může se od roku 2011 za poplatek znovu přihlásit.

Doporučujeme bezhotovostní platbu, pokud upřednostňujete platbu složenkou, je přiložena v tomto Bulletinu.

Kontakt: Lenka Dytrychová, e-mail: lenka.dytrychova@cka.cc, tel.: 257 532 430.

Více informací na www.cka.cc

PŘÍSTUP ARCHITEKTŮ K ČSN V ROCE 2011

Za zvýhodněnou cenu má autorizovaná osoba v rámci APLIKACE ČSN ON-LINE přístup ke všem normám. Za příplatek je možný tisk norem nebo pouze vybraných stran. Službu zajišťuje výhradně ÚNMZ. Česká komora architektů již od roku 2009 přístup k normám nezajišťuje.

APLIKACE ČSN ON-LINE

Poskytnutí přístupových práv

- a) k individuálnímu čtení elektronické formy českých technických norem, dalších technických norem nebo technických dokumentů, bez možnosti tisku, jedno heslo platné dvanáct měsíců – 1000 Kč včetně DPH;
- b) k hromadnému čtení elektronické formy českých technických norem, dalších technických norem nebo technických dokumentů, bez možnosti tisku, jedno heslo platné dvanáct měsíců – 10 000 Kč včetně DPH;
- c) k individuálnímu čtení elektronické formy českých technických norem, dalších technických norem nebo technických dokumentů a k individuálnímu tisku, jedno heslo platné dvanáct měsíců

- b.1 tisk do 50 stran včetně – 1500 Kč včetně DPH,
- b.2 tisk do 200 stran včetně – 2500 Kč včetně DPH,
- b.3 tisk bez omezení – 3500 Kč včetně DPH.

Přehled všech služeb týkajících se přístupu k ČSN viz www.unmz.cz – Technická normalizace – Produkty a služby – ČSN on-line

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ PŘEHLÍDKY DIPLOMEK

Výsledky 11. ročníku byly slavnostně zveřejněny dne 21. září 2010 v sídle ČKA v Praze a představeny formou výstavy, která probíhala od 21. září do 11. října 2010. Slavnostního ceremoniálu se zúčastnil předseda ČKA Jan Vrana, předseda poroty Marek Chalupa, čestnými hosty byli Martina Hovořáková z MMR, Pavel Křeček z ČKAIT a architekt Michel Rojkind.

Každoročně vyhlašuje Česká komora architektů Přehlídku diplomových prací absolventů škol a fakult architektury, se kterými trvale spolupracuje. Cílem této Přehlídky je porovnávat úroveň kvality výuky těchto škol, čímž ČKA usiluje o zvyšování standardu architektonického školství. Základním kritériem hodnocení předložených prací je jejich architektonická kvalita. Porota práce hodnotí bez ohledu na druh jejich zadání.

Do letošního již jedenáctého ročníku se přihlásilo celkem 110 absolventů, z toho 58 z FA ČVUT v Praze, 16 z FA VUT v Brně, 8 z FUA TU v Liberci, 6 z VŠUP v Praze, žádný z AVU v Praze, 1 z FAPPZ ČZU v Praze, 5 ze ZF MZLU v Lednici, 15 z FSV ČVUT Praha, 1 z FAST VŠB TU Ostrava a žádný z FAST VUT Brno. 15 přihlášených studentů splnilo podmínky pro udělení zvláštní ceny ArchiCAD a 7 pro zvláštní cenu Allplan.

Výsledky soutěže jsou prezentovány formou virtuální galerie na www.diplomy.cz, kde jsou zároveň všechny oceněné práce z předchozích ro-

čníků Přehlídky. Výsledky jsou taktéž prezentovány v odborných médiích. Přihlášené práce budou také k prohlédnutí během putovní výstavy v první polovině roku 2011 na zúčastněných školách. Katalog je k dispozici v Kanceláři České komory architektů.

Kompletní výsledky soutěžní přehlídky viz str. 59

Více informací na: www.diplomy.cz
a www.cka.cc/souteze/prehidka_diplomek_cka/.

Dita Pavelková, Markéta Pražanová
Foto: Dita Pavelková

POCTU ČKA 2010 DOSTANE VIKTOR RUDIŠ

Česká komora architektů (ČKA) se rozhodla udělit Poctu ČKA 2010 známému brněnskému architektovi Viktoru Rudišovi. Mezi nejvýraznější osobnosti české architektury druhé poloviny dvacátého století se Rudiš zařadil především řešením sídliště Lesná v Brně a návrhem jedinečného pavilonu Československé socialistické republiky pro EXPO 70 v Ósace. Ocenění bude předáno na jaře příštího roku.

Poctu České komory architektů získává každoročně již od roku 2000 významná osobnost v oboru, která se svou prací a morálním kreditem výrazně zapsala do moderní historie české architektury. Pětičlenná odborná porota složená z předních českých architektů a teoretiků posuzovala v letošním roce třináct nominovaných osobností. Vybrán byl Viktor Rudiš, který byl ostatně na toto ocenění nominován již několikrát.

Viktor Rudiš (* 1927) je absolventem třídy profesora Bedřicha Rozenhala na Fakultě architektury a pozemního stavitelství při Vysoké škole technické v Brně. Pracoval ve Výzkumném ústavu výstavby a architektury v Brně, v brněnském Stavoprojektu, pak v ateliéru Otakara Oplatka a Františka Zounka, po revoluci si založil vlastní ateliér.

Mezi práce, které se nesmazatelně zapsaly do dějin české poválečné architektury a urbanismu, patří bezpochyby brněnské sídliště Lesná z let 1962–1966 (vzniklo ve spolupráci s Františkem Zounkem, Miroslavem Dufkem a dalšími). Unikátní urbanistický koncept, architektonické řešení, sepětí s přírodou i ohled na základní potřeby bydlení oceňují dodnes jak odborníci, tak obyvatelé Lesné. Uvažovalo se dokonce o prohlášení tohoto panelového sídliště za kulturní památku. Československou architekturu proslavil unikátní pavilon ČSSR pro EXPO 70 v japonské Ósace, který navrhl Viktor Rudiš ve spolupráci s Alešem Jenčekem a Vladimírem Pallou. Podařilo se v něm harmonicky spojit moderní architekturu s moderním výtvarným uměním.

Kromě Lesné a Ósaky zpracoval desítky dalších projektů a realizovat řadu staveb. Uvedme například rekonstrukci a dostavbu pavilonu G na brněnském výstavišti (1995–1996), kterou dokončil se synem Martinem Rudišem, stejně jako bytové domy A1 a A4 v Litomyšli nebo rekonstrukci Uměleckoprůmyslového muzea v Brně z let 1998–2001 (s Ivanem Kolečkem a Zdenkou Vydrovou).

„Jako jeden z mála brněnských architektů nikdy nerezignoval na architekturu. Svého postavení využil ke zformování svobodomyšlného pracoviště, na jehož půdě se setkávala řada budoucích architektů, vesměs příslušníků pozdějšího spolku Obecní dům, které Viktor Rudiš významným způsobem ovlivnil. Jeho celoživotní dílo je prakticky prosté jakýchkoliv kvalitativních výkyvů,“ píše se v odůvodnění poroty.

Markéta Pražanová

Tisková zpráva ČKA z 25. listopadu 2010

Foto: Michaela Dvořáková

ZEMŘEL JAN BOČAN

Dne 7. prosince 2010 zemřel náhle ve věku 73 let uprostřed plné aktivity prof. Ing. arch. Jan Bočan. Psát v minulém čase o Honzovi Bočanovi je smutné a pro nás, kdo jsme ho znali, bolestné.

Jan Bočan byl úžasný tvůrce, přemýšlivý architekt, zručný kreslíř se smyslem pro přesné zobrazení a dokonalou zkratku. Vedle své vlastní tvorby byl skvělým učitelem, mentorem, vůdcem týmu svých studentů. Ty také každoročně přiváděl k účasti na Přehlídce diplomových prací pořádané ČKA, z níž si řada z nich odnášela ta nejvyšší ocenění.

Byl noblesní osobností našeho oboru, která měla dar tvořit architekturu, učit architekturu a bavit se architekturou.

Jan Vrana,
předseda ČKA

Jan Bočan byl také opakovaně nominován na Poctu České komory architektů. Věnujeme mu proto medailon v našem seriálu v příštím čísle Bulletinu ČKA.

Foto: archiv FA ČVUT

ALENA ŠRÁMKOVÁ – CENA MINISTERSTVA KULTURY ZA ARCHITEKTURU

Ministr kultury Jiří Besser předal 25. října 2010 Ceny Ministerstva kultury ČR na slavnostním večeru v pražském Veletržním paláci. Státní kulturní ceny se udělují u příležitosti státního svátku 28. října. Každý z oceněných získal 300 000 Kč.

Laureátkou Ceny ministerstva kultury ČR za přínos v oblasti architektury se stala jednaosmdesátiletá Alena Šrámková, která je zároveň nositelkou Pocty České komory architektů 2007. Šrámková patří k nejvýraznějším osobnostem české architektury. Od 70. let minulého století realizovala řadu zajímavých staveb, které charakterizuje hlavně střídmost, až minimalismus. Mezi nejznámější z nich patří slavná postmoderní budova ČKD v Praze na Můstku či odbavovací hala Hlavního nádraží.

Cena za výjimečný umělecký tvůrčí nebo interpretační počín nebo za dlouhodobé umělecké zásluhy v oblasti architektury byla udělena teprve podruhé v historii (loni ji získala Eva Jiřičná – viz Bulletin ČKA 4/2009).

Laureátem letošní Státní ceny za literaturu se stal spisovatel Antonín Bajaja. Ocenění si vysloužil za román Na krásné modré Dřevnici. Za celoživotní dílo obdržel Státní cenu za překladatelské dílo sinolog Oldřich Král. Ministerstvo kultury udělilo rovněž ceny za divadlo Karlu Krausovi, za hudbu Iljovi Hurníkovi, za výtvarné umění Františku Skálovi.

Markéta Pražanová

Foto: archiv MK ČR

Katalog Aleny Šrámkové je možno zakoupit v Kanceláři ČKA, Josefská 34/6, Praha 1.

Složení poroty Ceny Ministerstva kultury za přínos v oblasti architektury:

Ing. arch. Irena Fialová, členka mezinárodní poroty Mies van der Rohe Award 2009, vyučuje na Ústavu urbanismu Fakulty architektury ČVUT v Praze

Ing. arch. Oleg Haman, místopředseda Obce architektů
doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc., proděkan Fakulty architektury VUT v Brně

Ing. Milan Jirovec, člen představenstva České komory architektů, předseda pracovní skupiny pro soutěž Grand Prix architektů
prof. Ing. arch. Ivan Kroupa, vedoucí ateliéru Architektury II na VŠUP v Praze

PhDr. Ing. Pavel Liška, rektor Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze
prof. Ing. arch. Vladimír Šlapeta, DrSc., děkan Fakulty architektury VUT v Brně

Ing. arch. Ján Štempel, vedoucí ateliéru architektury na Fakultě architektury ČVUT v Praze

prof. Ing. arch. Zdeněk Zavřel, děkan Fakulty architektury ČVUT v Praze

CENU KLUBU ZA STAROU PRAHU ZÍSKAL KOSTEL V ŠUMNÉ

Cenu Klubu za starou Prahu za novou stavbu v historickém prostředí pro rok 2010 získal 16. 11. 2010 kostel Svatého ducha v Šumné na Znojensku. Autorem stavby je architekt Marek Štěpán.

Předseda poroty a historik moderní architektury Rostislav Švácha na oceněné budově vyzdvihl především její umístění, které z náhodně vzniklého prostranství učinilo „skutečný veřejný prostor“.

Hlavním cílem ocenění je upozornit na stavby, které invenčním a zároveň citlivým způsobem vstoupily do historického kontextu. V letošním roce byly nominovány tyto stavby:

- | Polyfunkční dům v Brně, Kozí ulice, autor: Markéta Veselá
- | Bytový dům v Brně, Pellicova ulice, autor: František Šmádek
- | Bytový dům Ostravská brána v Ostravě, autoři: Ladislav Kuba, Tomáš Pilař
- | Kostel sv. Ducha v Šumné, autor: Marek Štěpán
- | Kulturní středisko Střelnice v Turnově, autoři: Libor Čížek, Ondřej Moravec, Michal Nekola, Radek Šíma
- | Polyfunkční palác Zdar v Ústí nad Labem, autoři: Jan Jehlík, Ivan Reimann
- | Polyfunkční dům DM ve Vyškově, autor: Pavel Ripela

Foto: archiv architekta

SLAVNOSTNÍ UVEDENÍ REEDICE KNIHY GENIUS LOCI

Odpoledne a v předvečer státního svátku, ve středu 27. 10. 2010, se uskutečnilo v Nostickém paláci v Praze slavnostní uvedení reedice knihy *Genius loci* od světově proslulého norského teoretika, historika i praktikujícího architekta Christiana Norberga-Schulze, odchovance filozofa M. Heideggera.

ČKA iniciovala druhé vydání této výjimečné knihy, kterou uvedlo na trh nakladatelství Dokořán. První vydání vyšlo v roce 1994 v dnes již neexistujícím vydavatelství Odeon a náklad byl záhy beznadějně rozebrán. Druhé vydání se od prvního liší v několika málo drobnostech – fotografii Prahy na obálce od naší přední fotografky Hany Rysové, předmluvou ČKA a krátkými texty na přebalu knihy, které laskavě dodali Ing. arch. Josef Pleskot, Ing. arch. Ivar Otruba a RNDr. Václav Cílek. Posledním rozdílem je podtitul, který již nezní „K fenomenologii architektury“, ale „Krajina, místo, architektura“.

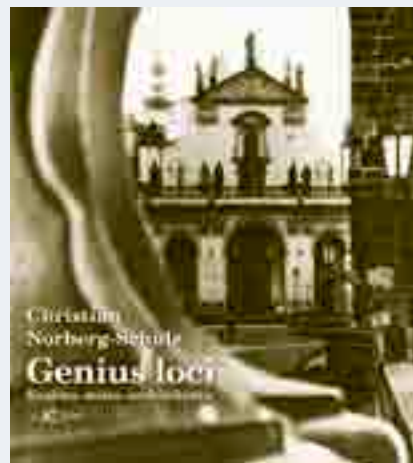
Po oficiálním zahájení přivítal hosty předseda ČKA Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana, následovalo slovo nakladatelství, ve kterém celou genezi nového vydání zrekapituloval PhDr. Marek Pečenka.

Stěžejní částí akce byly tři přednášky na dané téma pohledem tří odlišných profesí. První přednášku přednesl RNDr. Václav Cílek, CSc. – náš přední popularizátor vědy a člověk, bez jehož intervence by druhé vydání pravděpodobně nikdy nespatrišlo světlo světa. Přednáška byla volným kompilátem jeho dřívějších prací na dané téma – V. Cílek hovořil o termínech topos, makom, atmosféra místa, proměnu měst prezentoval na příkladu řeckých Atén. Přirozenost projevu a pro architektky neobvyklý pohled na tak zprofanované téma, jako je genius loci, dokázaly uvolnit atmosféru akce na celý zbývající čas.

Po první přednášce následovalo symbolické předání knihy „kultuře“. Při této příležitosti vystoupila s krátkou, velmi civilní a příjemnou řečí náměstkyně ministra kultury PhDr. Anna Matoušková.

Ve druhé přednášce jsme měli možnost sledovat názor teoretika architektury PhDr. Oldřicha Ševčíka, CSc. O. Ševčík z fakulty architektury ČVUT otevřel témata: Ch. Norberg-Schulz, rostoucí význam fenomenologie v dnešní době a aktuální stav architektury. Prezentoval např. na citaci Rema Koolhaase: „Architektura byla a je, a to mnohem více než kdy dříve, hazardní směsí omnipotence a impotence. Ačkoliv jsou architekti silně zainteresováni na formování světa, závisí při mobilizování svých myšlenek na požadavcích jiných – na klientech, individuálních či institucionálních ... jsou konfrontováni s arbitrární sekvencí požadavků a s parametry, které oni sami nestanovili ... s problémy, které jen sotva tuší, a přitom se očekává, že budou řešit úkoly, které se ukázaly jako neřešitelné pro mozky mnohem brilantnější, než jsou jejich vlastní.“

Třetí přednáška byla přednesena naším předním praktikujícím architektem doc. Ing. arch. Petrem Hrušou, který již léta prezentuje fenomenologický přístup k tvorbě. P. Hruša se zamýšlel nad základními pojmy – prostor, axios, reforma, genius temporis – a provazoval je s prak-

SLEVA PRO ČLENY ČKA

Cena knihy je 599 Kč, pro členy České komory architektů při uvedení čísla autorizace nakladateli pouze 400 Kč

tickými příklady tvorby. Všichni vystupující provázeli své originální teze působivou fotodokumentací.

Po hlavním přednáškovém programu pronesl slavnostní připítek předseda pracovní skupiny Krajinařská architektura při ČKA arch. Jakub Chvojka. Následovalo několik slov autora rekonstrukce daného prostoru arch. Josefa Pleskota. Následně diskuse a přátelské dialogy nad knihou a stavem architektury se protáhly až do večerních hodin.

O kvalitě akce a aktuálnosti tématu mluví nejen počet hostů, kteří dorazili v tak nevhodný termín, jakým je předvečer státního svátku (akce se účastnilo asi 70 lidí včetně překladatelů), ale i fakt že veškeré knihy, které nakladatelství přineslo k prodeji, byly prakticky okamžitě rozprodány, což je věc při podobných příležitostech nevídaná.

Na závěr si dovolím vyslovit poděkování ČKA, která celou akci zaštitila, Ministerstvu kultury ČR za reprezentativní prostory a nakladatelství Dokořán za odvahu vydat reedici. Nezbyvá než si přát, aby podobných událostí, jako je vydání překladů předních teoretických děl s tématem architektura, v naší téměř čistě vizuální, rychlé, mnohdy zcela skečovitě době stále přibývalo.

Markéta Veličková
Foto: Hana Rysová

VYZVEDNĚTE SI MANUÁL ÚSPORNÉ ARCHITEKTURY

Publikace sestavená předními českými odborníky shrnuje jako jedna z prvních problematiku zateplování budov a úspor energií jak při vzniku novostaveb, tak při změnách panelových domů, stávajících staveb i staveb s kulturně-historickou hodnotou. Zateplování samotné zatím není veřejností vnímáno jako architektonické téma. Teprve přibývající estetické újmy na obyvatelém prostředí a rovněž zhoršené hygienické vlastnosti vnitřního prostředí zateplených budov tento pohled začínají měnit.

Mohou-li architekti v konkurenci stavebních inženýrů, a především rutinních postupů dodavatelů něco nabídnout, pak je to zkušenost s komplexním pohledem na zadání, s individuálním přístupem ke klientovi i k budově, s kritickým smyslem pro pomíjivost trendů a smyslem pro kontext, míru a kulturu prostředí.

Manuál upozorňuje na rizika některých obvyklých řešení i na časté chyby. Nabízí náměty a příklady, které byly realizovány u nás i v zahraničí. Nechybí tabulky, grafy, výpočty, konstrukční detaily a desítky barevných ilustrací.

KAPITOLY:

1. Úvod (garant Josef Horný)
2. Novostavby / pasivní domy (garant Jan Bárta)
3. Změny staveb panelových domů (garant Aleš Brotánek)
4. Změny staveb (garant Pavel Kecek)
5. Změny staveb s kulturně-historickou hodnotou (garant Miloš Solař)

Publikaci si mohou všichni autorizovaní architekti zdarma osobně vyzvednout v kancelářích České komory architektů v Praze (Josefská 34/6, Praha 1) nebo v Brně (Starobrněnská 16/18, Brno). Zároveň ji ČKA poskytl ČKAIT, která má výtisky k dispozici pro vážné zájemce z řad autorizovaných inženýrů.

PDF manuálu ke stažení na:

<http://www.sfzp.cz/clanek/193/1539/manual-energeticky-usporne-architektury/>
Více informací o obsahu manuálu viz Bulletin ČKA 3/2010, str. 12–16.

Markéta Pražanová

Tisková zpráva ČKA z 25. listopadu 2010

MANUÁL ENERGETICKY ÚSPORNÉ ARCHITEKTURY

MANUÁL
ENERGETICKY
ÚSPORNÉ
ARCHITEKTURY

Vydavatel: Státní fond životního prostředí ve spolupráci s Českou komorou architektů

Koncepce publikace: Tomáš Jiránek, Petr Všečeka

Odborní garanti kapitol: Jan Bárta, Aleš Brotánek, Josef Horný, Pavel Kecek, Miloš Solař, Petr Všečeka

Autoři: Marie Báčová, Jan Bárta, Aleš Brotánek, Jiří Cihlár, Miroslav Cíkáň, Jiří Čech, Karel Doubner, Pavel Fára, Juraj Hazucha, Zdeněk Hošek, Josef Horný, Miloslav Jokl, Pavel Kecek,

Petr Klápště, Tomáš Konopka, Václava Koukalová, Jan Krňanský, Radim Lovětinský, František Machdla, Jan Mácha, Monika Najmanová, Jiřka Pittnerová, Petra Pochmanová, Marek Richtera, Josef Smola, Miloš Solař, Pavel Svoboda, Jiří Šála, Kateřina Ullmannová, Slavomír Váňa, Petr Vogel, Petr Všečeka, Jaroslav Zima

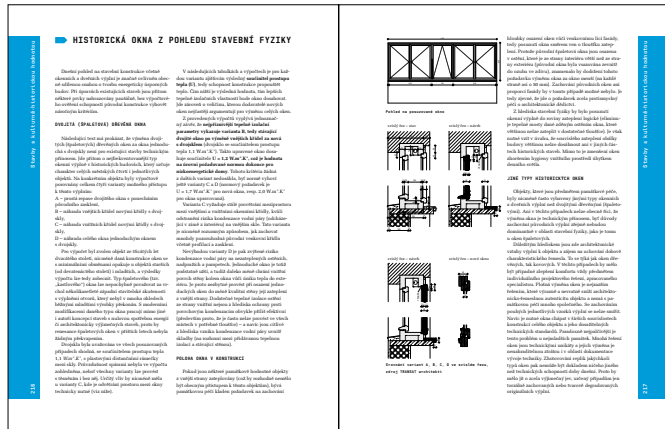
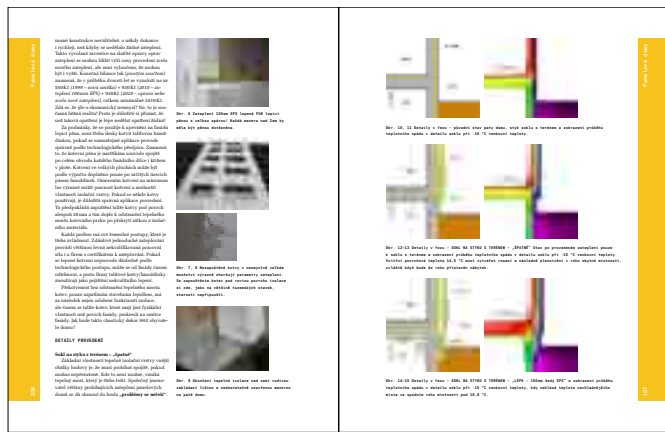
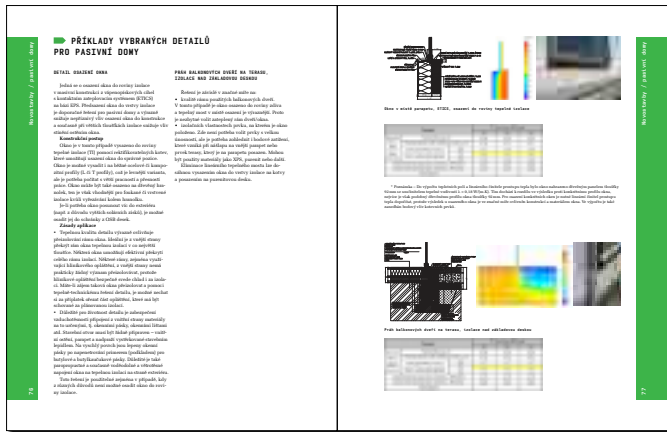
Redakce: Markéta Pražanová, Petr Všečeka

Grafická úprava: Side2 – Marius Corradini, Marek Prokop

Tisk: Tiskárna Libertas, a. s.

Praha 2010

ISBN 978-80-904577-1-3

Z KONFERENCE BYTOVÉ DOMY – MODERNÍ FORMY VÝSTAVBY A REVITALIZACE

Dne 4. listopadu 2010 se v budově Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství na Václavském náměstí uskutečnila 2. mezinárodní konference *Bytové domy – moderní formy výstavby a revitalizace*, již byla ČKA spolupořadatelem. Akce se konala pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva životního prostředí ČR. Součástí akce byla také prezentace *Manuálu energeticky úsporné architektury*, který vydal SFŽP ve spolupráci s ČKA.

Ústředním tématem konference byly nízkoenergetické a pasivní domy a úspory energií. Celou konferenci zahájil úvodním slovem ministr pro místní rozvoj Ing. Kamil Jankovský. Své příspěvky k problematice pasivní výstavby přednesla celá řada odborníků, mezi nimiž byli JUDr. Jan Wagner, Ing. Irena Plocková, Ing. Zita Prostějovská, Ph.D., doc. Ing. arch. Radomíra Sedláková, CSc., prof. Ing. Petr Hájek, CSc., Mgr. Yvona Pěnkavová, Ing. arch. Jan Fibiger, CSc., Ing. Daniel Veselý. Zahraničí prezentoval německý architekt Olaf Reiter, jehož tvorba se úzce zaměřuje především na energeticky úsporné stavění.

Zástupci ČKA a vybraní autoři textů – Ing. arch. Josef Smola, Ing. et Ing. Tomáš Jiránek, akad. arch. Aleš Brotánek, Ing. arch. Miloš Solář

a Ing. Jan Bárta, představili právě vytištěnou publikaci – *Manuál energeticky úsporné architektury*, který vydal Státní fond životního prostředí ve spolupráci s Českou komorou architektů jako příspěvek ke kvalitě a kultuře energeticky úspornému stavění.

Manuál si mohli účastníci konference z této akce odnést domů spolu se sborníkem konferenčních příspěvků. Konference se zúčastnilo přes sto posluchačů z řad odborníků, studentů a novinářů.

Prezentace z konference ke stažení zde:
<http://www.stavebniakademie.cz/course/664.html>

Foto: archiv Nadace ABF

VÝBĚR ČSN (ZÁŘÍ 2010–LISTOPAD 2010)

Přinášíme seznam vybraných stavebních norem ČSN a EN převzatých překladem a vydaných v průběhu minulého čtvrtletí.

Označení normy	Název normy
ČSN EN 15727	Větrání budov – Potrubí a potrubní komponenty, těsnost, třídění a zkoušení
ČSN EN 15650	Větrání budov – Požární klapky
ČSN EN 54-23	Elektrická požární signalizace – Část 23: Požární poplachová zařízení – Optická výstražná zařízení
ČSN EN 13747+A2	Betonové prefabrikáty – Stropní deskové dílce pro spřažené stropní systémy
ČSN EN 14064-1	Tepelně izolační výrobky pro stavby – Výrobky z foukané minerální vlny vyráběné in-situ – Část 1: Specifikace výrobků před zabudováním
ČSN EN 14064-2	Tepelně izolační výrobky pro stavby – Výrobky z foukané minerální vlny vyráběné in-situ – Část 2: Požadavky na zabudované výrobky
ČSN EN 13859-1	Hydroizolační pásy a fólie – Definice a charakteristiky pásů a fólií podkladních a pro pojistné hydroizolace – Část 1: Pásy a fólie podkladní a pro pojistné hydroizolace pro skládané krytiny
ČSN EN 13859-2	Hydroizolační pásy a fólie – Definice a charakteristiky pásů a fólií podkladních a pro pojistné hydroizolace – Část 2: Pásy a fólie podkladní a pro pojistné hydroizolace pro stěny
ČSN 73 0402	Značky veličin v geodézii a kartografii
ČSN 73 0415	Geodetické body
ČSN 73 0833	Požární bezpečnost staveb – Budovy pro bydlení a ubytování
ČSN EN 14490	Provádění speciálních geotechnických prací – Hřebíkování zemin
ČSN 73 1201	Navrhování betonových konstrukcí pozemních staveb
ČSN 73 1208	Navrhování betonových konstrukcí vodohospodářských objektů
ČSN EN 384	Konstrukční dřevo – Stanovení charakteristických hodnot mechanických vlastností a hustoty
ČSN EN 1912+A4	Konstrukční dřevo – Třídy pevnosti – Přiřazení vizuálních tříd jakosti a dřevin
ČSN 73 4201	Komíny a kouřovody – Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv
ČSN EN 1857	Komíny – Konstrukční díly – Betonové komínové vložky
ČSN EN 14351-1+A1	Okna a dveře – Norma výrobku, funkční vlastnosti – Část 1: Okna a vnější dveře bez vlastností požární odolnosti a/nebo kouřotěsnosti
ČSN EN 806-4	Vnitřní vodovody pro rozvod vody určené k lidské spotřebě – Část 4: Montáž
ČSN EN 249	Sanitární potřeby – Vany pro sprchové kouty vyrobené z odlévaných síťovaných akrylových desek – Požadavky a metody zkoušení
ČSN EN 15636	Sanitární potřeby – Vany pro sprchové kouty vyrobené z rázově modifikovaných vytlačovaných akrylových desek – Požadavky a metody zkoušení

Více informací viz www.unmz.cz

Připravila Ludmila Kratochvílová, vedoucí oddělení stavebnictví ÚNMZ

SEMINÁŘ K IMPLEMENTACI EVROPSKÉ ÚMLUVY O KRAJINĚ

Při příležitosti 10. výročí vzniku Evropské úmluvy o krajině se 6. října tohoto roku konal v hotelu Ambassador v Praze Národní seminář/meziresortní pracovní jednání k implementaci Evropské úmluvy o krajině (dále jen EvÚK). Pořadatelem bylo Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s ministerstvy pro místní rozvoj, zemědělství, kultury, školství, mládeže a tělovýchovy, dopravy a průmyslu a obchodu. Pozvání přijali zástupci dalších ministerstev, výborů Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR stejně jako Asociace krajů, Svazu měst a obcí a odborných organizací.

Jednání zahájil náměstek ministra a ředitel sekce ochrany přírody a krajiny Tomáš Tesař, který ve svém úvodním vystoupení mimo jiné zdůraznil potřebu spolupráce resortů, účast veřejnosti a princip udržitelného rozvoje při péči o naši krajinu. Zároveň položil několik řečnických otázek týkajících se množství nástrojů k ochraně krajiny, jejich správného užívání nebo povědomí veřejnosti o těchto nástrojích.

Významným hostem semináře byla ředitelka Sekce kulturního dědictví, krajiny a prostorového plánování Rady Evropy Maguelonne Déjeant-Pons, která seznámila přítomné se současným stavem, s principy a cíli úmluvy a se současným mezinárodním děním. Zdůraznila, že filozofie ochrany a tvorby krajiny je v Evropské unii postavena na čtyřech pilířích: životním prostředí, sociálních aspektech, kultuře a ekonomice. Dále uvedla, že krajinou je v pojetí EvÚK veškerý prostor (čili i zastavěná území, skládky či těžební oblasti). Krajina má být kvalitní, ale v našem evropském prostoru se o sebe nepostará sama. Je třeba čelit degradujícím tlakům. Cílem EvÚK není krajinu konzervovat, ale být nástrojem pro identifikaci špatných míst a následně pro jejich nápravu. Ve svém vystoupení paní Déjeant-Pons upozornila na závazky vlád zemí, které EvÚK ratifikovaly. Zdůraznila i nutnost vzdělávání na různých úrovních (školy, veřejnost, odborníci). Informovala o vzniku informačního systému pro monitoring politik na národních a regionálních úrovních v rámci EU. Jako specifická témata uvedla především Krajina a územní plánování a Krajina v rámci města, urbanizovaných a předměstských prostorů, neboť se v minulosti zapomínalo na obyčejnou krajinu a okraje měst, které přitom na návštěvníka působí jako vizitka města. Z dalších témat to jsou: Krajina jako paměť území, Venkovská krajina, Tvorba politik územního plánování, Vliv vývoje na krajinu, Infrastruktura. Národní semináře jsou možností k definování strategií pro budoucnost. Na závěr zdůraznila důležitost přeshraniční spolupráce.

Dalším významným hostem byl ředitel Geologického ústavu AV ČR Václav Cílek. Ten své vystoupení pojal pro něj typickým způsobem, kdy v první řadě charakterizoval, proč jsme Češi (1. žijeme v ČR, 2. mluvíme česky, 3. sdílíme historii tohoto území). Dále pak poukázal na některé okruhy aktuálních environmentálních problémů, které mají vazbu na krajinu – produkce potravin versus biopaliv, zemědělství jako „žrout energie“, hospodaření vodou (poukázal na změnu charakteru povodní: dříve v dolínách; dnes z kopců), urban sprawl, těžba a rekultivace (dát šanci

přírodě), hlubinná úložiště jako stavby ekologické, nikoliv neekologické, absence kvalitních zákonů o půdě, o státní správě (je třeba oddělit politiku od odborné činnosti). V. Cílek také vyjádřil milé překvapení, že se podařilo dostat na jednání zástupce tolika resortů na tak vysoké úrovni. Na závěr apeloval: „Je třeba přestat plkat a začít se domlouvat.“

V dalších příspěvcích prezentovali zástupci jednotlivých resortů podle jednotné osnovy/otázek své odpovědi, jak se ten který resort staví k problematice krajiny a jak se vypořádává s některými konkrétními tématy. Postupně tak bylo možno vyslechnout prezentace MMR (EvÚK je nástrojem na ochranu, správu a plánování krajiny a je třeba ji promítnout do územního plánování; vnímání krajiny obyvatelstvem; problémy: „sektorování“ veřejné správy, vývoj krajiny je jiný než vývoj veřejné správy a samosprávy, zodpovědnost za krajinu přechází z hospodářů na návštěvníky), MZe (ekonomické zájmy vlastníků/uživatelů versus veřejné společenské a environmentální zájmy), MK (kulturní dimenze krajiny a nakládání s ní v současnosti/vize a plány), MŠMT (Bílá kniha – Národní program rozvoje vzdělávání; studijní programy vysokých škol; rámcové vzdělávací programy; průřezová envi-výchova; Akční plán strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj), MD (Dopravní politika 2005–2013 a aktualizace v roce 2010; střednědobý plán rozvoje dopravní infrastruktury v ČR; problém fragmentace krajiny plyne i z nedostatečné koordinace plánování dopravních staveb), MPO (Zpráva o stavu řešení ekologických škod; krajina a její potenciály) i MŽP (správce ekologického pilíře udržitelného rozvoje; koordinátor meziresortní spolupráce; potřeba rozvoje vzdělávacích a osvětových programů, zlepšení výkonu státní správy).

Během pracovní části semináře byly formulovány společné cíle, priority a jedním z výstupů semináře byla formulace závěrů pro prohlášení o postupu implementace Evropské úmluvy o krajině a plánu jejího dalšího naplňování v České republice. Při této části semináře se zúčastnění shodli, že problematiku krajiny je třeba řešit na různých úrovních ve všech resortech a že právě resortismus je největším problémem při implementaci Evropské úmluvy o krajině.

Darek Lacina,
člen představenstva ČKA

Foto: Jiří Hrdina

ROZVOJ VEGETACE VE STROMOŘADÍCH A ALEJÍCH

Přinášíme pokračování textu o historickém vzniku a zániku alejí v našich zemích, který jsme přetiskli v Bulletinu ČKA 3/2010. Tentokrát se autoři zaměřili na možné postupy a postřehy pro udržitelnost a rozvoj vegetace ve veřejných prostranstvích včetně stromořadí a alejí.

! Případy ve volné krajině je nutno posuzovat dle jiných kritérií než případy v městské krajině, a to od návrhu výsadeb přes údržbu až po jejich ochranu. Ve městě je kladen větší důraz na estetické a architektonické aspekty, tvorba je zde výrazně ovlivněna extrémními podmínkami pro život rostlin. Ve volné krajině a na venkově vzniká nutnost respektovat místní přírodní, historické, sociální vazby a podmínky. Největší důraz by měl být kladen na výběr rostlinného sortimentu plně respektujícího přirozený charakter dané lokality, tím by se mělo omezit zavlékání městských a „zahrádkářských“ typů vegetace do prostředí venkova.

! Při zakládání nových vegetačních prvků (včetně alejí) se vítá spolupráce s místními lidmi z důvodu výchovy jejich pocitu sounáležitosti s „jejich“ prostředím. Běžní lidé, kteří se zapojí do těchto projektů, musí být ovšem vedeni odborníky (nejen z oblasti komunitního plánování, ale především odborníky na krajinářskou architekturu a urbanismus), což je v současnosti ve většině případů opomíjeno.

! Projekty by měly být tvořeny autorizovanou osobou pod jejím vedením (pro jednotlivé činnosti charakterizovány dle zákona č. 360/1992 Sb. se specializací pro obory územní plánování a krajinářská architektura), neboť dle § 12 odpovídá autorizovaná osoba za odbornou úroveň výkonu vybraných činností a dalších odborných činností, pro které jí byla udělena autorizace. Dokumenty zpracované autorizovanou osobou (s otiskem razítka se státním znakem České republiky) se stávají pro úřední účely veřejnými listinami. Kvalita a nepodjatost zmíněných osob je podpořena § 20: „za závažné nebo opětovné porušení povinností autorizované osoby komora této osobě uloží disciplinární opatření“.

! Cílem nastíněného postupu je jasné vymezení vymahatelné odpovědnosti za kvalitu navrhovaných opatření jak v projektu, tak v odborných posudcích a následně účelné vynaložení veřejných prostředků na realizaci projektů.

! V systému zajišťování odborných posudků (v rámci tvorby krajiny pro orgány správních řízení), např. povolení kácení či doporučení a určení náhradních výsadeb, je nutné přistupovat ke každému případu individuálně. Nelze doporučit řešení pomocí metodik, protože někde převažují aspekty historické, jinde přírodní. Městské prostředí má své specifické mikroklima atd.

! Z výše uvedených důvodů je nutné, aby obsahovou stránku doporučení pro rozhodnutí vypracovávaly nezávislé a odborně způsobilé osoby, kterými jsou v právním prostředí ČR osoby způsobilé z hlediska tvorby krajiny. V ČR se jedná o osoby, které mají udělenou autorizaci v oboru krajinářská architektura a vykonávají činnost na základě zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů. Odborná způsobilost těchto osob je zárukou objektivního zhodnocení všech aspektů, které do problému vstupují: zajišťují posouzení specialistů různých oborů (dendrologie, památková péče, krajinné inženýrství, pedologie, ochrana přírody, bezpečnost silničního provozu, dopravní inženýrství atd. dle potřeby) a následně společně se svými poznatky vytvoří syntézu (odborný posudek), za který nesou odpovědnost a jsou schopni v případě potřeby svůj postup a výsledek obhájit.

! Silniční aleje jsou kapitolou specifickou, u níž by měl být kladen zvláštní důraz na systém zajištění údržby, ochrany a obnovy. Opět vzniká nutnost obnovit správce silniční zeleně (kteří byli z nedostatku financí zrušeni). Na každé krajské správě by měl existovat odborně způsobilý vedoucí, jehož náplní by byl dohled nad údržbou a obnovou silniční zeleně. Zásahy do stromů by mohli provádět pouze specialisté (např. arboristé) nebo odborně zaškolení pracovníci. Měly by být obnoveny „plány péče“, do kterých by spadaly – výsadba, obnova stromořadí

Aleje v Horní Libochové, foto: Petr Velička

a alejí a jejich průběžná výchova, bez které není možné provádět ořezy dospělých jedinců, aniž bychom je výrazně poškodili.

! Pokusili jsme se nastínit možný návrh postupů s důrazem na osobní odpovědnost a individuální přístup, návrh je pouze zkratkovitý a měl by být dále rozpracován. Výsledný návrh by bylo účelné zakotvit do právního prostředí ČR za využití nástroje územního plánování a stavebního řádu.

Tak tedy: „Ať žijí aleje v naší zemi!“

K tématu vydala Česká komora architektů v březnu 2009 stanovisko. Plné znění Stanoviska ČKA k záměru vykácet aleje podél pozemních komunikací viz www.cka.cz nebo Bulletin ČKA 1/2009, str. 11.

Příspěvek byl přednesen na odborném semináři Zachování alejí jako typického prvku české krajiny 29. 4. 2010 v Praze.

Markéta a Petr Veličkovi

INVENTURA URBANISMU 2010

Ve dnech 8.–9. října 2010 se na půdě FA ČVUT v Praze uskutečnila v rámci mezinárodních setkání FORUM 2000 konference Inventura urbanismu. Uspořádala ji Fakulta architektury ČVUT pod záštitou České komory architektů a ve spolupráci s nakladatelstvím Zlatý řez. Akce se zúčastnilo 250 lidí.

CO JE INVENTURA URBANISMU A PROČ VZNIKLA?

Inventura urbanismu je nový projekt intenzivních setkání architektů a odborníků zainteresovaných na tvorbě veřejného prostředí. Nabízí platformu pro výměnu názorů a formulaci stanovisek k tvorbě veřejného prostoru, klade si za cíl mapovat stav urbanismu v České republice, podporovat teoretickou reflexi oboru a komunikaci s veřejností.

V současné době vzrůstá tlak laické i odborné veřejnosti, nespokojenosti s kvalitou naší krajiny, měst, venkova i jednotlivých staveb. Společnost

jen obtížně hledá rovnováhu individuálního a společného, soukromého a veřejného. Proces územního plánování je nerosozumitelný veřejnosti, tato nespokojenost vyvolává nevládané konflikty různých skupin. Obnova zájmu o krajinu, město a venkov mění pohled veřejnosti na kulturní prostředí, který se projevuje postupnou změnou životního názoru a stylu. Naše legislativa na tyto změny není připravena. I politici dnes zjišťují pod tlakem veřejnosti, že přehledné a kvalitní investice do měst a krajiny mají dlouhodobý význam a smysl.

Koncepci Inventury urbanismu tvoří Jan Jehlík, Irena Fialová, Roman Koucký, Radek Kolařík, Jakub Filip Novák, Jana Tichá, Michal Kohout, Jan Sedlák a Jiří Plos.

KONFERENCE

Každý ze tří bloků, nazvaných Obecné, Veřejné, Praktické, obsahoval sedm krátkých příspěvků vyzvaných architektů a odborníků na dané téma: obecné otázky současného urbanismu, veřejný prostor a praktické aspekty urbanismu. Druhý den jednání pokračovalo moderovanou diskusí přednášejících a účastníků konference.

V tomto prvním ročníku šlo především o to, nahlédnout na aktuální témata urbanismu v co nejširším spektru názorů. Cílem ale bylo reflektovat stav nikoliv z pohledu těch, kteří jej vytvářeli, ale těch, kteří se snaží jej měnit.

Přednášející: Zdeněk Zavřel, Jan Jehlík, Adam Gebrian, David Kraus, Petr Hruša, Jakub Filip Novák, Irena Fialová, Petr Hlaváček, Alena Šrámková, Radmila Fingerová, Michal Kohout, Ivan Plicka, Jan Sedlák, Jiří Plos, Roman Koucký, Radek Kolařík, Petr Háje, Pavel Hnilička, Yvette Vašourková, Igor Kovačević, Jakub Cigler, Tomáš Ctibor

Videozáznamy přednášek jsou na webových stránkách www.inventuraurbanismu.cz, stejně jako další informace. www.inventuraurbanismu.cz

BLUDY VÍRY V OBJEKTIVNÍ SPRÁVNOST A SUBJEKTIVNÍ ESTETIKU

Jan Jehlík

... Postupujeme od objektivizace k subjektivizaci dějin: více záleží na tom, komu se co a jak jeví. Tradiční velké rámce výkladu (mytologické, ideologické aj.) jsou nahrazovány alternativními prizmaty (menšinovými, genderovými atd.). ... Pohyb historie se zdá být spíše cirkulární než lineární. V tom je zjevný paradox, neboť vývoj nepochybně pokračuje,

třebaže na pokrok se už nesází. Je však mnohem těžší ho zachytit a vysvětlit. Tradiční vývojová schémata selhala: svět nesměruje ani k vítězství osvobozeného lidstva (v komunismu), ani k vítězství svobodných jedinců (v liberalismu). ... Zdá se, že dynamický a celistvý historický výklad se bude více opírat o autorskou subjektivitu. Velké dějiny budou esejistickým, nikoli vědeckým dílem. Jiří Suk – historik

CO SE ZMĚNILO?

Pohyb: množství, četnost, rychlost. Doprava, informace – jak na tyto vlny reagujeme udržením kvality městského prostoru, jeho příslušnou proměnou, jak reagujeme proměnou nástrojů a přístupů?

Styl: jak reagujeme ne bezbřehou postpostmoderní mnohost, na složitost, nepředvídatelnost technologického vývoje a investičních záměrů, na rychlé změny dílčích směrů vývoje?

Společenství: jak reagujeme na pohyb obyvatel, jak reagujeme na potřeby a proměny komunikace, jaké vytváříme podmínky pro setkávání a utváření společenství a komunit?

JAK SE TO ODRÁŽÍ V URBANISMU?

Od stavění měst jsme se dostali k nerealizovatelným územním plánům, formování prostředí jsme redukovali na různé formy ochrany. Urbanismus se chová, jako by se během desetiletí nic nezměnilo, obsahy zůstávají stejné, jen fasáda se mění. A tou fasádou jsou regulace a úřední úkony, dovedené k dokonalosti. Již sto let se nemůžeme vymanit ze sevření funkčním plánováním, a přitom se dennodenně přesvědčujeme, jak nejenže se nedá pomoci funkcí město popsat či regulovat, ale dokonce jak je pomocí této doktríny lze ničit. Jako architekti se chováme stále jako ti, kdo to šéfují, ale veslo za nás dávno převzali tzv. specialisté: úředníci, inženýři, správci a ochranáři. A nad tím kralující hygienik jako vyslanec Pána Boha.

JAK VYPADAJÍ DNEŠNÍ PLÁNY?

Jsou ošklivější a ošklivější – zmizel přesvědčivý obraz města i všeobecná srozumitelnost plánů. Jsou nestálejší a nestálejší – bez jejich změny nelze provést žádnou větší investici. Snažíme se vytvořit dokonalý systém, a žijeme tedy ve stálém zpoždění za realitou – nevzniká tak nakonec ani systém, ani řešení aktuálních témat. Plány jsou stejné pro Horní Dolní jako pro Prahu. Nejsou to de facto plány ve smyslu pozitivního „boje“, ve smyslu strategie – taktika – operace, nejsou nástrojem aktivizace („útoky“), ale nástrojem omezování („obranu“). Neumí odlišovat „věčné“ a společné od dočasných a subjektivních, jsou statické, vždy nesoudobé a izolované od reality. Co je větším zlem: stále se měnící náročné všeobíhající dílo, nebo ad hoc důsledně projednané konkrétní projekty?

Tvůrčí práce zpracovatele plánu vychází ekvivalentně k 1 ha rozvoje území řádově na 1000 Kč a hodiny práce (při naprosté nemožnosti odhadnout, jaký typ investice bude na území směřovat). Tvůrčí práce investora architekta na stejné území vychází asi na 1 mil. Kč a měsíce práce.

JAK VYPADAJÍ DNEŠNÍ URBANISTÉ?

Architekt v roli plánovače netvoří obraz města ani neplánuje, ale vyhodnocuje data ve vztahu k statickým normativům, nereflektujícím časové ani místní rozdíly – města jsou de facto plánována a projektována těmito normativy. A navíc: protože valná většina architektů není mimořádně nadaná, mnozí z nás rádi převezmou roli „vyhodnocovačů“ zaštitěných slepými atributy kvality a rozvoje, ozbrojí se zvládnutým věděním legislativců, geografů a sociologů a přijmou rádi roli opozice tvůrčím a nadanějším kolegům (slabostí státu je zde podpora slabostí lidských). Jsou

schopni jen sumarizovat a glosovat, oportunně přijímají úřední okupaci. Přitom nenesou žádnou zodpovědnost. Již dávno nelze rozlišit dobrý a špatný plán ve vztahu k principům architektury či profese architekta.

V tom jsou plánovači ovšem často podporováni architekty neplánovači. Rigidnost územně plánovacího „zónování“ posilují rigidností egocentrických solitérů či souborů, které nepomáhají vytvářet město. Reprezentanty realizovaného urbanismu jsou tak převážně formálně estetizované monofunkční administrativní nebo bytové soubory, uzavřené do sebe a do své samochvály, soubory nereflektující okolí a celek, soubory neschopné vytvořit kvalitní veřejný prostor. Neumíme postavit „dům města“, protože neumíme vědomě vystavět kvalitní městský prostor (= sebevědomý čin) a neumíme se (za každých okolností!) vztáhnout k celku (= pokorný postoj), každý náš úkon má být poměřován detailem (de facto prostředím) a celkem (de facto univerzem). Zapomněli jsme na náš úkol – na sféru, na jejíž kvalitní zpracování jsme povolováni: na prostor. Na prostor jako vnitřní element, ne jako „okolí“. Na prostor jako hmotu k tváření, ne jako odpad staveb, jako zbytek.

CO JE TŘEBA UDĚLAT PRO BUDOUCÍ MĚSTO?

Urbanistická témata se budou nutně zabývat napravováním – vrůstáním, prorůstáním, přirůstáním a vrstvením. Od rozvíjení extenzivního k rozvíjení intenzivního. K zavíjení. Od přetlačování k spojenectví, od ideologie k reflexi, od exploatace k zdravým aktům.

1. Nelze pojmout plošně celé město, nelze určit vše, nelze zastavit čas. Nástrojem budiž více iniciace a aktivizace (pozitivní přístup) než regulace (negativní přístup). Územní plán v současné době má být zpracován pouze ve strategické rovině a územní řízení (podmínky a procesy projednávání) mají být odstupňována dle typu území – rozvojová, transformační, stabilizovaná. A protistranou investora a architekta musí být stejně kvalifikovaná a rovnocenně odpovědná osoba (i kdyby v případě absence měl být přizván externista). Pro strach před chybou nemůže být trestána tvůrčí kvalita.

2. Na funkční členění se dá v 21. století de facto zapomenout. Co jiného by nám sídla měla nabízet než možnosti „bydlet, pracovat a rekreovat se“ na jednom místě. Vymeze veřejný prostor hmotami, které můžou být vším. Město není tvořené zónami, ale charakteristickými částmi, hmota je formována prostorem, prostorem interpretujícím i předjíhající děje. To vše regulované nikoliv funkcemi, ale měřítkem, zátěží a režimem. Zde je architektura, zde lze rozlišit schopného od neschopného, dobrý plán či projekt od špatného. Je čas naučit se pohybovat v meziprostoru „všeho v jednom“, tedy nevydělovat nepřijemné či nehodící se mimo obzor. Je třeba se naučit řešit ne „na úkor“, ale „s výhodou“. To, co je pochopitelné v sociální a přírodní rovině, odmítáme při plánování a stavění města. Neutíkejme od obtížnosti úkolu vytvářet obytné prostředí v každém místě.

3. Je nezbytné hledat formy umožňující soužití všech projevů lidské činnosti na úrovni městského parteru. Důsledným řešením veřejného prostoru lze významně vyvolat nebo posílit pozitivní chování společenství. Mimořádným tématem je péče o formování objektů s potenciálním veřejným parterem. Jedná se paradoxně o pokračování a současně převrácení jednoho z Le Corbusierových postulátů – „domu na nohách“. Tento

prostor by byl využitelný v celém možném spektru – od prázdná přes bydlení až po výrobu („efekt kočárkárny“). Vztah paty domu a místa na ni navazujícího je významně podceňován. V jiné rovině se totéž objevuje na stejné tak odbývaném rozhraní soukromého a veřejného.

4. Možná by to chtělo uzavřít sídla na několik let do stávajících hranic. Aby se „dala uvnitř dohromady“. Nepovažují ale dezurbanizaci a stavění v krajině u nás za klíčový problém. Jde stále jen o proporce a měřítka. A také o průchodnost a obytnost sídel i krajiny. Tedy o kvalitu, ne o kvantitu. Argumenty proti zastavování krajiny lze vyvrátit jednak tím, že se u nás jedná o malé procento zastavované půdy, a jednak tím, že sídla vždy vznikala, rostla a zanikala. Tomu, jestli současné a budoucí společenské a hospodářské (tedy lidské) konstelace více odpovídá město, či ne-město, je nicméně třeba se intenzivně věnovat. Paradoxně může u jednoduchého řídkého zastavění jít o větší udržitelnost než u složitějšího hustého sídla.

5. Je nutné, aby se dopravní stavby chovaly jako spáry? Je nutné, aby se obecně infrastruktura vnímala jako oddělené téma, jako neměnnost, jen

jako objektivně daná obsluha? Jde a priori o autonomní systémy, nebo o integrální součásti architektury města? Není nakonec vše v sídle (a nejen tam) jedním velkým kontinuem? Dopravní i inženýrské stavby jsou architektura. Protože většinou determinují kvalitu prostředí, je nesmyslné nechávat jejich návrh a provedení jen na technicích. Neboť v „umění veřejnému prostoru“ a umění zorganizovat a zformovat „urbánní média“ je možná největší znalost budoucího architekta. Pokud hovoříme o městě, hovoříme principiálně o lidském měřítku. U každého projevu sídla, tedy například i u dopravy. Potom platí, že ve městě se může realizovat doprava pouze v rámci kvalitního veřejného prostoru a s přijatelným měřítkem. Například tedy: maximálně dělený čtyřpruh ve standardním uličním profilu a bez mimoúrovňového křížení. Jinak se nejedná o město.

Tématem dnešního urbanismu není ono stále neúspěšné hledání všeobjímající technologie plánování. Mnohem více nyní záleží na konkrétních a přesných ozdravných urbánních aktech. Neskrývejme se za metody, ale naučme se zase stavět. Stavět město. Stavět obytný prostor. Umíme ještě stavět krásná a obytná města? A chceme to vůbec?

ARCHITEKT, ÚŘEDNÍK, KLIENT A TÉMA

Ivan Plicka

CO UNESÉ DŮM A CO UNESÉ MĚSTO / O SMLOUVĚ

Architekt Pavel Janák kdysi v jednom ze svých článků, věnovaném rekonstrukcím památek, napsal, že práce architekta je tím lepší, čím méně je vidět, čím méně je znát. Domnívám se, že toto tvrzení je možno parafrázovat, budeme-li mluvit o práci architekta, zabývajícího se urbanismem, stavbou měst. Janák jistě neměl na mysli, že v architektonické praxi je nutno rezignovat na kreativitu a invenci. Ani architekt-urbanista nemůže být pouhým administrátorem bez osobního názoru. Podstata tohoto tvrzení, vztažená na práci architekta-urbanisty, spočívá jinde.

Projekt jednotlivého domu unese i nebývalou zátěž tvůrčova ega nebo klientových ambicí – ovšem za předpokladu, že je součástí jasně stanoveného řádu, městské struktury, urbanismu. V urbanismu není místo pro exhibicionismus.

Domy se dnes mnohdy staví s perspektivou dočasnosti, snadné a předpokládané nahraditelnosti; města, sídla a jejich části však musí být naopak zakládána s perspektivou věčnosti. Architektura někdy také splyvá s libovolným designem; urbanismus musí spočívat na hlubších základech, na hlubší dohodě, řádu.

Urbanismus je proces, svým způsobem služba městu i jeho obyvatelům. Urbanismus, promítnutý a kodifikovaný následně v podobě územního nebo regulačního plánu, je smlouvou; novou smlouvou o společné budoucnosti v území – smlouvou všech, jejichž životů se týká. Smlouvou, obsahující jasná, srozumitelná, nepřeurčená, vymahatelná, předem daná a pro všechny stejně platná pravidla; pravidla vzniklá naprosto transparentním způsobem. Pravidla založená na co nejširší shodě, dohodě všech, kteří mají k městu, k obci nějaký vztah.

Role architekta-urbanisty je v tomto procesu jedinečná: na straně jedné musí být pozorným posluchačem a analyzátozem, na straně druhé je povinován předložit k diskusi jasnou, sebevědomou koncepci a přinést

dostatek argumentů pro její uskutečnění. Architekt-urbanista jistě není spasitelem (ani by to nebylo správné), může však zásadním způsobem napomoci k emancipaci občanské společnosti, k tomu, aby každý pocítil zodpovědnost za svoje prostředí, město i za svůj život v něm. Obnova našich sídel má přinejmenším z poloviny rozměr intelektuální a duchovní.

Urbanismus je příběhem o nesamozřejmosti samozřejmého: dobrý plán pro město možná výsledně vypadá až přejednoduše, ale – je-li udělán poctivě – má v sobě právě sílu toho všeho, co konečnému výsledku předcházelo a co v něm není na první pohled viditelné.

CHYBĚJÍCÍ KLIENT, CHYBĚJÍCÍ KRITÉRIA / OBSAH VERSUS FORMA

Pevnost – krása – účelnost. Tyto klasické nároky na architekta a jeho práci všichni známe. Dojde-li k uskutečňování urbanistických myšlenek v podobě územního plánu, zůstává dnes už jen účelnost. Nebo ještě spíše účelovost či funkčnost.

Kreativní (v tomto případě urbanismus) je dnes potlačeno úřednickým (v tomto případě výkonem územního plánování). Forma dominuje obsahu; či přesněji: obsah už skoro nikoho nezajímá. „Správná“ legenda je nad jakoukoliv ideu. Jistě, je to zcela pochopitelné: formální „správnost“ územního plánu je jasně kontrolovatelná, nevyžaduje přílišného intelektuálního nasazení či hlubšího vhledu do problému, zatímco porozumění obsahu předpokládá znalost a angažovanost, vzdělanost v pravém slova smyslu.

V celém procesu tvorby územních a regulačních plánů dnes chybí klient. Je nahrazen pořizovatelem, úředníkem/kontrolorem; ten je naprosto výjimečně zároveň praktikujícím architektem-urbanistou. Cílem je po formální stránce bezchybný a soudně nenapadnutelný územní plán; idea města a jeho směřování nikoho nezajímá. Kontroluje se procesní správnost a formální náležitosti, nediskutuje se o koncepci či smysluplnosti. Příznačná je pak tendence k tomu, že autorem územního plánu nemusí být nutně architekt. Ano, i územní plán je jistě možné po úřednicku sestavit – jakoby objektivně, ale zcela vyprázdněně.

Grafické zpracování územního plánu ve 30. letech a v 90. letech

Chybí klient – protože chybí téma, zadání, objednávka. Chybí minimální dohoda, představa, idea, čím pro nás dnes město je a čím pro nás má být. Absence minimálního společného jmenovatele, artikulace veřejného zájmu či srozumitelných, dohodnutých minimálních kritérií vede také k tomu, že ve výběrových řízeních na zpracovatele územního plánu je často jediným kritériem cena (je-li další kritérium, pak je jím čas, termín zpracování). Otázku, co je pak sdíleným kritériem v urbanistických soutěžích, nechávám zcela stranou.

UMĚNÍ ŽÍT VE MĚSTECH / VEŘEJNÝ ZÁJEM

Je možné rozmlouvat o stavbě měst, je možné se zabývat urbanismem, je možné zpracovávat územní či regulační plány, aniž bychom vytvrvali hovořili o tom, jaký život chceme v našich městech a obcích žít? Co pro nás město znamená, co chceme, aby bylo základem oné nové smlouvy o společně sdílené budoucnosti? Vždyť urbanismus by měl být zhmotněním našich představ o městském životě, o našem životním stylu, o tom, co je nám na životě ve městě líbivé, jakou městskou kulturu vyznáváme.

Vzpomínám si na slova jednoho francouzského kolegy: Máte krásná města, ale neumíte v nich žít. Bylo to před více než dvaceti lety, ale obávám se, že naše neschopnost žít ve městech, naše neschopnost městského života přetrvává dodnes. Nejsou problémy našich měst, potažmo

problémy našeho urbanismu, způsobeny především naší neschopností užívat (si) města, absencí potřeby jisté městské kultury?

Je otázka, zda jsme – jako občané i jako profesionálové – vůbec schopni se dnes domluvit na minimálním společném jmenovateli, na tom, co je pro nás na městském životě cenné, důležité, podstatné. Co od města očekáváme, jaké město pro svůj život potřebujeme, jaké příběhy v něm chceme zažít. Obávám se, že žijeme v natolik fragmentarizované době, že i diskuse o tom, co by nás mělo samozřejmě spojoval, co by mělo být nezpochybnitelným základem každé rozpravy, bude velice obtížná, ne-li nemožná.

Na závěr dovoluji jeden citát, který mi úzce souvisí s tím, o čem jsem doposud hovořil; mluvili-li se v něm o státu, nahraďte si městem, ke spravedlnosti si můžete doplnit třeba krásu či řád:

„Cíl státu nemůže spočívat jen v bezobsažné svobodě; na to, aby stát založil smysluplný a životaschopný řád lidského soužití, potřebuje minimální míru pravdy, jež není zmanipulovatelná. Jinak klesne, jak říká Augustin, na úroveň dobře fungující bandy lupičů, poněvadž by podobně jako ona spočíval pouze na funkčnosti, ne na spravedlnosti, jež je dobrá pro všechny. Stát musí proto přijmout nezbytnou míru poznání a pravdy o dobru z vnějšku.“ Joseph Ratzinger

ŠANGHAJ OČIMA MILANA PITLACHA

V rámci celoživotního vzdělávání architektů uspořádala ČKA dne 15. září 2010 přednášku architekta Milana Pitlacha, českého architekta působícího v Německu, který šest let pracoval na čínských projektech.

Základními premisami mých šanghajských návrhů jsou ekonomie hmoty, ale také půdorys a úsilí vytvářet prostory. Hmotové koncepty jsou odvíjeny z elementárních kubusů, které, jakkoliv dekonstruovány, nechávají tušit svůj původní, elementární objem. Svou přirozeností inklinují k jistému minimalismu. Toto směřování je patrnější třeba v šanghajských projektech Věže Municipal Clubu, Mezinárodního centra umění, Brány v Su-čou nebo šanghajského Židovského památníku. U jiných, někdy konformně s přáními investorů, jsem použil bohatší výrazové prostředky. U rozsáhlejších projektů jsou za účelem vytváření vnitřních prostorů do objemu vkládána atria nebo fronty jejich fasád jsou prolamovány (Výstavní centrum v Kuang-čou, Výzkumný ústav v Su-čou). U projektů složených z více elementárních hmot jsou kompozice založeny na apriorním definování buď architektonického (Vila u jezera Tchaj-chu), nebo urbanistického (Nové městské centrum Čchang-singu, Plán rozvoje území East Taihu Lake, Nákupní zóna v Su-čou) prostoru. Nepopíratelný vliv čínského prostředí vykazuje řada projektů, jejichž hlavním organizačním principem je linie, která je základním elementem dálnovýchodního výtvarného projevu. Použil jsem ji poprvé v projektu Výzkumného ústavu v Su-čou, následně u projektu Administrativní budovy v Su-čou, dvou restauračních objektů v Šanghaji. V některých případech byl přímou inspirací konkrétní výtvarný projev. Linka namalovaná tlustým štětcem se stala ústředním motivem

fasád Výstavní haly v Kuang-čou, kresba bambusových stvolů motivem fasád restaurace navržené pro Greenland Group v Šanghaji Ku-pei. Publikace dokumentuje mé pětileté úsilí o nalezení individuálního výrazu.

Úsilí, jež staví na racionálním konceptu a vyhýbá se jak formovému subjektivismu, který se často manifestuje příliš okázalými gesty, tak samoúčelnému ornamentálnímu.

Při uskutečňování svých konceptů jsem našel velké porozumění u pana Jia Ling Zhanga, prezidenta společnosti Archlong Group, stejně jako u řady investorů: jmenoval bych především Wuzhong Economic Development Zone Management Committee v Su-čou, Evergreen Group v Šanghaji nebo Shengqing Real Estate Co.

Chtěl bych poděkovat svým spolupracovníkům v kancelářích AAI International Inc. a Archlong Group Co. za jejich obětavou pomoc při konkretizování mých představ.

A protože nevím, kdy k tomu budu mít příště příležitost, chtěl bych na tomto místě poděkovat svým učitelům, především Jindřichu Krisemu, Jiřímu Kuchařovi, Cedriku Priceovi a O. M. Ungersovi, kteří mě přivedli k tomu stupni porozumění architektuře, které se odráží v těchto projevech.

Z autorovy knihy Šanghajské koncepty, vydané v roce 2009.

Suzhou, plán rozvoje území East Tai Hu Lake, ideová soutěž, 2008

Židovský památník v Šanghaji, 2004, soutěžní návrh

VĚRA MACHONINOVÁ

Od ledna 2009 přinášíme medailony známých osobností, které byly v minulosti nominovány na Poctu České komory architektů. Věra Machoninová byla navržena na udělení tohoto ocenění několikrát – v letech 2005, 2008 a 2009, proto ji představujeme jako dalšího významného architekta v našem seriálu.

Architektka Věra Machoninová spolu se svým profesním i životním partnerem Vladimírem Machoninem (1920–1990) patří ke generaci, jež do české architektury vstoupila v padesátých letech, tedy v období ideologicky diktovaného historismu, které se však v letech šedesátých podařilo originálním rozvinutím modernistické tradice českou architekturu vrátit do evropského kontextu.

Období demontáže sorely dokumentuje v díle manželů Machoninových vývoj projektů kulturního domu v Jihlavě (1955–1961) a „bruselský“ návrh dostavby divadla v Hronově. V šedesátých letech již architekti směřovali k Západu, a to nejen metaforicky – Věra Machoninová vzpomíná, jak s manželem postupně procestovali svůj podíl na ceně z mezinárodní soutěže na univerzitní areál do Dublinu z roku 1964 a po vyhrané soutěži na lázeňský hotel a festivalové kino Thermal v témže roce si vymínili vzácné valuty na studijní cestu po nových evropských kinosálech. Jejich díla tak brzy hovoří plyně, možná i nevázně, formálním jazykem evropské pozdní moderny, zdůrazňují logiku svého provozu, materiály a technologie. Vynalézavě kombinují plastický styl, vycházející z tvarování betonu, a styl lehké, konstruktivní architektury kovových nosných struktur a pláštů. Asi nejlépe se to podařilo Věře Machoninové na Domu bytové kultury (navrženém roku 1969), kde kahnovské obslužné věže dostaly corbusierovské tvarování i sochařský detail, zatímco vrstvy ocelových pater vyznívají skrze plášť z domácí verze kortenového plechu. Inovaci modernistického, přehledného a otevřeného prosto-

ru je stuhovitě rozvinutý interiér vzájemně posunutých pater DBK, ale i hexagonální voština obchodního domu Kotva, který manželé Machoninovi začali projektovat v témže roce. Jejich experimentování s prostorem tehdy vrcholil neprovedeným soutěžním návrhem na hotel v Praze na Dlabačově, jehož geometrická struktura, založená na diagonálních řezech pravouhlého tělesa, je patrná také na jejich vlastním, kortenem potaženém rodinném domě pod Strahovem (realizace 1974–1978) a v krystalických formách i dispozici budovy dnešního českého zastupitelství v Berlíně (1971–1978).

Postavení architektů patřilo k paradoxům tehdejšího Československa: zatímco zájmy paneláren je vytlačily z projektování sídlišť, postupně si vyzískali relativní tvůrčí volnost při projektování veřejných a reprezentativních staveb, na něž byly téměř bez výjimky vypisovány soutěže. Rubem mince byla omezení organizační, a především technická; během realizace museli architekti do značné míry řídit i dodavatele, tedy velké a těžkopádné stavební podniky. Manažersky improvizovat tak, jak to uměl Vladimír Machonin, bylo v rámci mamutího Stavoprojektu obtížné, a proto jej manželé Machoninovi roku 1967 opouštějí a spolu s Jiřím Klenem, Karlem Pragerem a Karlem Filsakem zakládají Sdružení projektových ateliérů a v něm vlastní Ateliér α. Intenzivní pracovní nasazení v období po srpnové okupaci roku 1968 se jim zde podařilo udržet až do června 1971, kdy se ze Sdružení stává Projektový ústav pro výstavbu hlavního města Prahy a jejich vedoucí jsou označeni za „nositele pravicových tendencí“. Nepřijetí do nového, prokádrovaného Svazu architektů roku 1972 pro Machoninovy znamenalo především konec účasti na architektonických soutěžích, které se ostatně přestaly vypisovat, ale také možnosti své práce publikovat ve svazovém tisku. Poté Vladimír Machonin projektuje sídliště na Lehovci a Věra Machoninová se věnuje pečlivému dotažení prováděných staveb do posledního detailu, včetně výbavy jejich autorským mobiliářem. Kotva byla bez účasti autorů otevřena roku 1975, Thermal roku 1977, zastupitelství v Berlíně v tichosti roku 1978 a DBK až koncem roku 1981. Normalizační režim z těchto staveb učinil své úspěchy, a je smutné, že jej tak někteří chápou dodnes. Věra Machoninová dostala větší pracovní příležitost až roku 1978 – domu n. p. Teplotechna v Ječné ulici neprosplla změna využití po kolaudaci roku 1984, jde však opět o stavbu s jedinečnou, v tomto případě smaltovanou fasádou, vlastním mobiliářem i sochařským detailem – karyatidami Miroslava Chlupáče.

Detailní řešení těchto staveb se nám dnes zdá neopakovatelné, zároveň je však jejich nejkřehčí hodnotou, nejvíce ohroženou neumělými exploatačními zásahy, které však mohou snadno zničit i onu přehlednou prostorovou koncepci a promyšlenou materiálovou a barevnou skladbu. Stalo se tak již při přestavbě DBK i při novém zařizování lůžkové části Thermalu a patří k paradoxům dnešní doby, že laureátka Ceny Obce architektů za celoživotní dílo (2006) tyto zásahy do svých staveb nemohla ovlivnit.

Práci Věry Machoninové a Vladimíra Machonina z období šedesátých let připomněla v březnu 2009 výstava ve foyer jejich českého zastupitelství v Berlíně, která bude od prosince 2010 reprizována v Galerii Jaroslava Fragnera v Praze a ke které vychází také katalog, dokumentující jak stavby dokončené, tak četné soutěžní návrhy.

Lukáš Beran

Věra a Vladimír Machoninovi s Pierem Luigim Nervim v roce 1967, foto: archiv Věry Machoninové

Věra Machoninová – Vladimír Machonin, Lázeňský hotel a festivalové kino Thermal v Karlových Varech, 1964–1977. Foto: Jaroslav Franta, 1983

Věra Machoninová, Dům bytové kultury (DBK) na Budějovickém náměstí v Praze, 1969–1981. Foto: autor, 2009

Věra Machoninová – Vladimír Machonin, Obchodní dům Kotva v Praze, 1969–1975 (vlevo perspektiva z archivu ÚRM). Foto: autor, 2009

Věra Machoninová – Vladimír Machonin, Zastupitelský úřad ČSSR v NDR v Berlíně, 1971–1978 (vlevo model). Foto: autor, 2009

Věra Machoninová, Dům Otomara Krejčí, 1971–1976. Foto: autor, 2009

VÝSTAVA

VĚRA A VLADIMÍR MACHONINOVÍ 60'/70'

Tvorba významné české architektonické dvojice podepsané pod stavbami, jako jsou OD Kotva, hotel Thermal, DBK či budova čs. ambasády v Berlíně. Součástí výstavy budou také originály autorského nábytku a dosud nepublikované fotografie či plány. GJF vydává česko-anglický katalog.

Galerie Jaroslava Fragnera

Betlémské nám. 5a, Praha 1, www.gjf.cz
22. 12. 2010–30. 1. 2011

TECHNICKÁ ZAŘÍZENÍ BUDOV V PRAXI

Jakub Vrána a kol.

Kniha je vhodnou příručkou pro všechny, kdo se podílejí na procesu návrhu a realizace pozemních staveb a zároveň nejsou specialisty na technická zařízení budov. Projektanti zde naleznou informace o rozvodech zdravotně technických instalací, vytápění a vzduchotechniky s uvedením doporučení na půdorysnou dispozici budovy a stavební úpravy, pracovníci stavebních firem pak jistě ocení informace o zásadách řešení jednotlivých rozvodů, ukládání potrubí apod. Samostatné kapitoly jsou věnovány zdravotní technice, vytápění a vzduchotechnice.

Autoři se věnují nejen novostavbám, ale také rekonstrukcím.

Vydavatel: Grada Publishing, a. s.

Rozsah: 332 stran, 17 x 24 cm

Cena: 199 Kč

BUDOVY BEZ BARIÉR

Irena Šestáková, Pavel Lupač

Aktuální publikace, zpracovaná na základě nejnovějšího znění vyhlášky, se věnuje nejen prostředí pro osoby s tělesným handicapem, ale i pro osoby s handicapem smyslovým. Autoři upozorňují na některé podstatné části vyhlášky a okomentovali je tak, aby si každý čtenář mohl ujasnit, jak pečlivě a zodpovědně vzniká kvalitní návrh prostředí, respektující potřeby osob s handicapem. Kniha je doplněna množstvím obrázků, fotografií a postřehů z již realizovaných akcí.

Vydavatel: Grada Publishing, a. s.

Rozsah: 128 stran

Cena: 199 Kč

TECHNIKY SKLENĚNÉ MOZAIKY

Magdalena Kracík Štorkánová, Tomáš Karel Hájek, Dana Rohanová, Silvie Švarcová, Martin Míka, Jiří Franc, Jan Frolík, Jan Kučera, Anna Langerová, Antonín Zeman, Ivana Kyzourová, Petr Hampl, Ivana Kopecká, Jaroslav Šerých, František Tesař

Závěry ze semináře věnovaného uměleckým a dekorativním dílům v technice skleněné mozaiky, konaného 15. dubna 2010 v Praze, byly shromážděny do sborníku. V úvodním příspěvku byly shrnuty základní informace o materiálech historické mozaiky. Další referáty tohoto semináře byly soustředěny na skleněnou mozaiku – přehled a vývoj skleněných mozaikových děl, materiálovou analýzu, korozí a degradaci mozaikového skla. Na konkrétních příkladech byly uvedeny i způsoby obnovy a restaurování vybraných skleněných mozaik.

Vydavatel: Společnost pro technologie ochrany památek – STOP

Rozsah: 66 stran, 145 x 210 mm

ZÁKON O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY A NATURA 2000

Jana Prchalová

Druhé, upravené a doplněné vydání komentáře k zákonu o ochraně přírody a krajiny s důrazem na právní úpravu platící pro Natura 2000 podle stavu k 1. 5. 2010. Kniha obsahuje úplné aktuální znění zákona, jež reflektuje zejména dvě významné novely tohoto zákona přijaté v roce 2009. Komentář včetně doplněné judikatury a souvisejících právních předpisů je v dalších částech knihy doplněn přehledem území patřících do soustavy Natura 2000, přehledem nejdůležitějších mezinárodních smluv v oblasti ochrany přírody a krajiny, textem

příslušných směrnic ES a textem některých podzákoných právních předpisů vztahujících se k Naturě 2000, v aktuálním znění.

Vydavatel: Linde Praha, a. s.

Rozsah: 432 stran, formát A5

Cena: 610 Kč

DUŠAN JURKOVIČ

Dana Bařutová

Architekt Dušan Jurkovič prožil tvorivý život a zanechal nám po sebe dílo, které si zachovalo svojský charakter aj výraz. Dokladají to nielen početné kresby, plány, ilustrácie uvedené v publikácii Dušan Jurkovič, ale aj mnohé dodnes zachované stavby postavené podľa jeho návrhov. Autorka Dana Bařutová na základe viacročného výskumu predstavuje súkromný aj profesijný život architekta známeho i za hranicami jeho vlasti a v rozsiahlej, bohato ilustrovanej knihe uverejňuje nové

a doteraz neznáme skutočnosti z umelcovho plodného života.

Vydavateľ: Slovart

Rozsah: 384 stran, 28 x 26 mm

Cena: 1299 Kč

ARCHITEKTURA ŠTĚSTÍ

Alain de Botton

Jedním z důležitých, ale opomíjených důvodů, proč se cítíme šťastní či nikoli, je prostředí, v němž žijeme – ovlivňují nás zdi, židle, budovy i ulice, které nás obklopují. Přesto bývá zájem o architekturu a design často odbýván jako frivolní až požitkářský. I když se mnoho architektů úplně vyhýbá diskusi o kráse, tato kniha se točí kolem velmi široké a naivní otázky „Co je krásná budova?“ Najít odpověď se rovná výpravě do filozofie a psychologie architektury a cílem je změnit náš pohled na naše domovy, ulice i na sebe sama.

Vydavatel: Marek Turňa

Rozsah: 268 stran, 135 x 190 mm

Cena: 359 Kč

100 LET DOMU UMĚNÍ MĚSTA BRNA

Výstava připravená v roce stoleté existence této brněnské kulturní instituce (původně Kaiser Franz Josef Jubiläums-Künstlerhaus) připomíná důležitá období její činnosti včetně konfrontace se soudobým děním v Brně. Rozsáhlá expozice v obou budovách – v Domě umění i v Domě pánů z Kunštátu – přibližuje stavební historii budov včetně archivních materiálů a plakátů.

Místo: Dům umění, Malinovského nám. 2, Brno

Termín: 15. 12. 2010–13. 2. 2011

DANIEL LIBESKIND / / ARCHITEKTURA JE ŘEČ

Místo: Muzeum Architektury we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5, Wrocław

Termín: 25. 2.–22. 5. 2011

BOHUSLAV FUCHS – ARCHITEKT DER TSCHECHISHEN AVANTGARDE

Výstava hlavního představitele brněnského funkcionalismu představí více než čtyřicet Fuchsových realizací a několik dosud nezveřejněných prací.

Místo: Galerie Architektur in Ringturm, Vídeň

Termín: 7. 12. 2010–18. 3. 2011

SIAL

Výstava SIAL mapuje práci skupiny architektů a inženýrů, která se zformovala v libereckém Stavoprojektu kolem architekta Karla Hubáčka. Výstavu doprovodí kolokvium o dějinách Sialu, pořádané 24.–25. 2. 2011, jehož garantem je Rostislav Švácha (Krajská vědecká knihovna – přednáškový sál, Rumjancevova 1362/1, Liberec).

Místo: U Tiskárny 1, Liberec, více informací www.ogl.cz

Termín: 20. 1. 2011–27. 3. 2011

SALON DŘEVOSTAVEB 2011

Šestý ročník největší české přehlídky architektury dřevostaveb.

Místo: Pražský veletržní areál Letňany

Termín: 3.–6. 3. 2011

PUTOVNÍ VÝSTAVA KOSTEL365.CZ

Kostel jako stavební památka i místo setkávání, možnosti jeho obnovy i nového využití, to jsou témata, kterými se zabývá putovní výstava kostel365.cz.

Místo: Galerie a knihkupectví Baobab, Tábor

Termín: 3. 1.–5. 2. 2011

Správní rada Nadace české architektury vyhlásila

Nadace české architektury

Nadace české architektury
korespondenční adresa:
Masarykovo nábř. 250 – Mánes
110 00 Praha 1
tel.: +420224932929

kont. osoba Marie Krátká
e-mail: nca@nca.info
<http://www.nca.info>
+420604208545

VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ NA PŘIDĚLENÍ GRANTŮ PRO ROK 2011 V OBLASTI ARCHITEKTURY

se zaměřením na:

kategorie A/ výstavy

kategorie B/ publikace, přednášky, workshopy

Rozdělena bude částka 1,5 mil. Kč.

Bližší informace naleznete na

<http://www.nca.info/granty2011>.

Termín odevzdání přihlášek do výběrového řízení je
10.1.2011.

NOVÁ GRAFIKA ČASOPISU ERA21

Po roce pečlivých příprav proběhl celkový grafický redesign odborného architektonického časopisu ERA21. Grafika navazuje na již tradiční obsahovou věcnost časopisu, klade ovšem nyní větší důraz na čitelnost podání informací až na úrovni studijních skript, v kombinaci s grafickými prvky zvýrazňujícími důležitá sdělení a upozorňujícími na zásadní pasáže publikovaných odborných textů.

Orámování stran organizuje obsah časopisu snadno zapamatovatelným způsobem. Plynutí informací a práce s obrazem se záměrně posouvá od tradiční snahy po hledání ideálních proporcí a formální dokonalosti směrem k užitnější informační grafice internetového věku. Takový design přináší novou flexibilitu, s jejímiž možnostmi se budou moci čtenáři postupně seznamovat s každým novým číslem, každé téma bude zpracováno specifickým nezaměnitelným způsobem odpovídajícím obsahu čísla. Letošní řada obálek personifikuje architekta jako nositele architektonické kultury. Časopis ERA21 se nedefinuje jako konzervativní médium,

pouze potvrzující stávající architektonické pravdy, ale usiluje po všech stránkách o podněcování odborné diskuse o směřování architektury a kultury vystavěného prostředí v jejím mezioborovém kontextu. Časopis ERA21 má ambici vstoupit v dialog s nejprogressivnějšími světovými oborovými médii, jako jsou VOLUME, MARK a další. Autorkou redesignu je Linda Dostálková, koncepci a fotografie obálek pro ERU21 tvoří Daniela Dostálková (obě The Bestseller Creative Platform).

www.era21.cz

iSTYLE

Autodesk **AutoCAD**® 2011 pro Mac®

Rychlejší, levnější. Důvěryhodná volba.

Dne 15.10. 2010 uvedla společnost Autodesk **AutoCAD** 2011 pro Mac. S touto novinkou jsme pro vás připravili následující zvýhodněné nabídky:
AutoCAD 2011 + MacBook Pro za: **177 777,- Kč** + Magic Mouse **ZDARMA**.
AutoCAD 2011 + Mac Pro za: **194 194,- Kč** + Magic Mouse **ZDARMA**.
 Přejděte z PC na Mac za cenu krosplatformního upgrade, **13 931,- Kč**.
 Verze pro studenty **ZDARMA** ke stažení na www.autocadformac.com

AutoCAD pro Mac / www.istyleprocz.cz

iStyle Praha – Revoluční
 Revoluční 1003/3
 110 00, Praha 1

iStyle Brno
 nám. Svobody 20
 602 00, Brno

iStyle Ostrava – Avion
 Avion Shopping Park, Rudná 114/3114
 700 30, Ostrava Zábřeh

adan

- úspory energie, s.r.o.

REKUPERACE PAUL Větrání s myšlenkou

Komplexní podpora architektům pro technologii pasivních a nízkoenergetických domů.

Certifikáty
Passivhaus
Institut

- světová špička
- účinnost až 99%
- zpětný zisk vlhkosti
- nízká spotřeba elektrické energie
- nízká hlučnost

ADAN-úspory energie, s.r.o.

Praha: 603 413 136

Brno: 734 319 389

www.paul-rekuperace.cz

www.adan.cz

ČLEN SDRUŽENÍ

CENTRUM
PASIVNÍHO
DOMU
www.pasivnidomy.cz

P
R
O
J
E
K
C
E
.
R
E
A
L
I
Z
A
C
E
.
S
E
R
V
I
S

BAU MNICHOV – VELETRH PRO ARCHITEKTY

22. LEDNA 2011

VÝSTAVIŠTĚ NEUE MESSE MNICHOV

Pro projektanty, architekty a stavební inženýry se z BAU v minulých letech stala významná informační a komunikační platforma.

BAU 2011 představí na 180 000 m² plochy architekturu, materiály a systémy pro hospodářskou, bytovou a vnitřní výstavbu v novostavbách i v současné zástavbě. Počítá se s přibližně s 1900 vystavovateli ze 40 zemí. Předpokládaná návštěvnost je opět 210 000 hostů.

Minulý veletrh BAU 2009 zaregistroval kolem 212 000 návštěvníků ze 151 zemí, což bylo ještě o 3000 návštěvníků více než v rekordním roce 2007. Z architektonických a projektových kanceláří pocházelo 38 166 návštěvníků. Z České republiky přijelo 1396 účastníků.

SPECIÁLNÍ PŘEHLEDKY

Green Envelope (zelený obal) – Stavět udržitelně s okny, fasádami a dveřmi – speciální přehlídka výzkumného a zkušebního institutu ift Rosenheim. Pomocí vystavených stavebních prvků se vysvětlují kritéria udržitelnosti a stanoví technické parametry jako podklad pro požadované certifikáty (DGNB, LEED, BREEAM).

Stavět pro různé generace – hospodárně, flexibilně a bezbariérově – na modelovém domě se ukazuje, jak stavět a projektovat budovy pro více generací.

Solar Decathlon Europe – přehlídka představuje solární dům odborné vysoké školy Rosenheim, který v soutěži „Solar Decathlon Europe“, konané v červenci v Madridu, obsadil mezi 17 zúčastněnými týmy vysokých škol druhé místo.

Inteligentní stavby – přehlídka společnosti Fraunhofer-Allianz Bau prezentuje ve „městě Fraunhofer“ 16 inovací ze stavebního výzkumu.

Textilní architektura – používání fólií nebo membrán v architektuře se stalo známým teprve díky mimořádným budovám budcím rozruch.

FÓRA – BAU PLUS!

Fórum „Makroarchitektura“ – „Architekt a průmysl v dialogu“ (Sto, Zumtobel, Schott, Dorma, Zaha Hadid, Gatermann + Schossig...)

Fórum „Budovcnost stavění“ – Architektka Françoise Helene Jourda, JAP Paříž, o tématu „CO₂ a architektura klimatu“. Architektka Claudia de Bryn o projektu IGLOOM – modulární systém. Prostor v prostoru z naplů průsvitných polštářů z umělé biomoxy plněných vzduchem. Prof. Wolfgang Sattler, odborník na průmyslový a produktový design, odhaluje „Cesty k univerzálnímu designu“.

Kompletní servis pro české návštěvníky včetně sponzorovaných autobusových zájezdů naleznete na www.exposcs.cz.

Jaroslav Vondruška

Messe München
International

Budoucnost stavění

BAU 2011

17. - 22. LEDNA • MNICHOV

www.bau-muenchen.com

**Vedoucí světový veletrh
pro architekturu, materiály, systémy**

- Přes 1.900 vystavovatelů
- 180.000 m² výstavní plochy
- 212.000 návštěvníků ze 150-ti zemí

 Komplettní servis pro návštěvníky: EXPO-Consult + Service, spol. s r. o. • info@expocs.cz • Tel. 545 176 158, 545 176 160 • Fax 545 176 159

 Messe München GmbH • info@bau-muenchen.com • Tel. (+49 89) 9 49-113 08 • Fax (+49 89) 9 49-113 09

Bezpečnost nikdy nebyla tak krásná.

Pokud jste ze Skandinávie, vyvíjíte vozy tam, kde je ostatní pouze testují. Naše zimy jsou chladné, silnice kluzké a v lesích žije kolem 400.000 losů. To nám dává odlišný pohled na bezpečnost, který se odráží ve výbavě, jako je Head-Up-Display - nic již nebude odpoutávat vaši pozornost. Nemluvě o systému rozpoznávání dopravních značek, adaptivním tempomatu nebo systému varujícím před vybočením z pruhu. Bezpečnost, která zvyšuje zážitek z jízdy.

Saab se nedávno stal nezávislou společností. Od této chvíle budou vozy Saab ještě Saabovější. Nová éra začíná uvedením nového Saabu 9-5. Kombinuje inteligentní řešení s moderní výkonnou technologií, nabízející zážitek z jízdy, který je vše, jen ne obyčejný. Další informace naleznete na saabcars.cz

Nový Saab 9-5. Vše, jen ne obyčejný.

SOUSED

Cena od 899.000 Kč.

Emise (CO₂): 194-242 g/km. Kombinovaná spotřeba: 8,1-10,1 l/100 km. Fotografie je pouze ilustrací.

SAAB
move your mind™

FRAME

TWIN®

www.twin.cz

INNER

ROTELLA

QUATRO

EIDOS

VISION

U-TURN

STAR

LOB WEDGE

**KVALITA
DESIGN
INDIVIDUALITA**

Komplexní izolace střechy se Zelenou úsporám

WWW.FATRAFOL.CZ

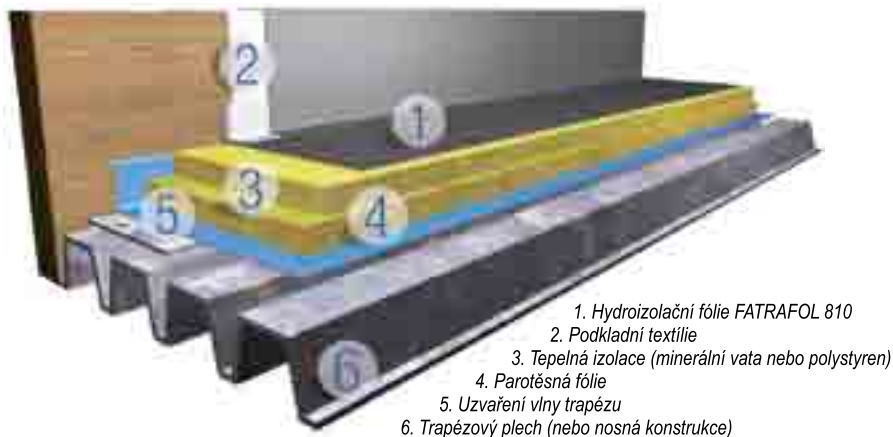
Dotační program Zelená úsporám je v současné době velmi populárním tématem jak mezi laickou tak i odbornou veřejností. Společnost Fatra, a.s. (přední český výrobce solárních a hydroizolačních fólií) reagovala již na podzim loňského roku certifikací vlastní systémové skladby plochého střešního pláště FATRAROOF Thermo.

Společnost Fatra, a.s nabízí tímto krokem možnost získání dotací nejen na vrstvy, které mají tepelně izolační vlastnosti, ale **i na celou skladbu střešního pláště**. Střešní skladby FATRAROOF THERMO MW a PS byly certifikovány Centrem stavebního inženýrství, a.s. v září 2009 a v zásadě se liší pouze použitou tepelnou izolací. Zatímco v systému FATRAROOF THERMO MW je použita jako tepelná izolace minerální vata ORSIL ve dvou vrstvách 2 x 120 mm, u systému FATRAROOF THERMO PS je jako tepelná izolace použit pěnový polystyren 100 S Stabil společnosti PENEPOLE ve dvou vrstvách 2 x 120 mm, oddělený od pěnového polystyrenu nezbytnou separační textilií FATRATEX S. Obě střešní skladby jsou variantou jednopláškových střech o klasickém uspořádání vrstev.

Hlavní výhody jednotlivých komponentů střešní skladby FATRAROOF THERMO MW a PS

- Hydroizolační fólie Fatrafol 810 je možno mechanicky kotvit, ale i přitížit násypem z praveho říčního kameniva, případně dlažbou do terčů.
- Vysoká prodyšnost mPVC folie umožňuje v naprosté většině případů použití tenké parotěsné polyolefinové zábrany FATRAPAR.
- Dvě vrstvy tepelné izolace o celkové tloušťce 240 mm, 2 x 120 mm umožňují prostřídat svislé spáry tak, aby spáry nebyly po výšce průběžné, tím dojde k minimalizaci tepelných mostů a automatickému snížení tepelných ztrát.

Schematická axonometrie střešního systému FATRAROOF Thermo

Z pohledu projektanta je důležité navrhnout do každé stavby jen takový výrobek či systém, který je dlouhodobě prověřený a funkční a který si své vlastnosti uchovává po celou dobu životnosti stavby. V případě střešních systémů FATRAROOF THERMO MW nebo PS je těchto vlastností docíleno jednotlivými prověřenými komponenty, tedy zejména mPVC vyztuženou folií FATRAFOL 810 tl. 1,5 mm, kterou společnost Fatra, a.s. vyrábí podle lety praxe ověřené receptury a jejíž spolehlivost je ověřena na milionech m² plochých střech nejen v ČR, ale i v řadě zemí Evropy. Vzhledem k tomu, že těžiště programu Zelená úsporám leží ve snižování energetické náročnosti budov, je nejpodstatnějším prvkem celého systému FATRAROOF THERMO v případě programu Zelená úsporám právě tepelná izolace. Dvě vrstvy tepelné izolace z pěnového polystyrenu nebo minerální vaty celkové tloušťky 240 mm se kladou se vzájemně prostřídanými spárami tak, aby se eliminoval vznik tepelných mostů ve skladbě střechy.

Hlavní výhody celého systému FATRAROOF THERMO MW a PS

- Součinitel prostupu tepla U systému FATRAROOF THERMO PS je 0,15 W/m²K, pro systém FATRAROOF THERMO MW je U = 0,16 W/m²K.
- Ucelená střešní skladba, certifikovaná zkušebnou CSI, a.s.
- Minimální přitížení nosné konstrukce střešního pláště. V případě systému FATRAROOF THERMO PS je celková hmotnost jen cca 7 kg/m².
- Možnost doplnit skladbu střešního pláště o spádové klíny z tepelné izolace, které zároveň zvýší stávající sklon podkladu nebo sklon hydroizolace přímo vytvoří. Tím zároveň dojde k adekvátnímu snížení součinitele prostupu tepla.
- Velmi rychlá instalace folie z PVC.
- Možnost instalovat hydroizolační fólii i při teplotách do -5°C.
- V rámci různých možností skladeb klasických jednopláškových střech nejpříznivější cena.

Střešní systém FATRAROOF THERMO MW má v rámci programu Zelená úsporám označení technologie **SVT 5423**, střešní skladba FATRAROOF THERMO PS má označení **SVT 5463**. Podrobné informace, konzultace a rady, týkající se systému FATRAROOF THERMO MW a PS Vám rádi poskytnou pracovníci Studia izolací společnosti Fatra, a.s., případně je možno kontaktovat zelenou linku **800 260 500**.

Bližší informace o celém sortimentu Fatry, a.s. jsou k nalezení na www.fatra.cz a www.fatrafol.cz.

Richard Rothbauer
 Key account manager
 Fatra, a.s.

ST001263

*Aktivní vinné
sklepy*

Aktivní vinný sklep

Vinné království v domě

Aktivní vinné sklepy s.r.o. jsou jedinou firmou v České Republice, která navrhuje a realizuje vinné sklepy na klíč. Pomocí vhodné izolace a speciální chladicí techniky proměníme jakýkoli prostor na funkční archivní místnost s vysokou estetickou hodnotou. Tyto takzvané aktivní vinné sklepy mají veškeré potřebné atributy klasického vinného sklepa.

Naše společnost je výhradním distributorem speciálních chladicích jednotek od společnosti Fondis, největšího výrobce chladicí techniky pro archivaci vín na světě.

Máme za sebou bohatou historii a desítky úspěšných realizací. Naše sklepy splňují ty nejpřísnější požadavky, které si archivace vín vyžaduje. Vaši vintotéku zároveň dokážeme proměnit v krásný interiérový prostor, kterým se budete chtít chlubit.

Nechte starosti s Vaší vintotékou na profesionálech...

Výhradní dovozce chladicích jednotek značky Fondis
(největší světový výrobce chladicích jednotek do vinných sklepů).

Aktivní vinné sklepy s.r.o. - info@aktivni-vinne-sklepy.cz - www.aktivni-vinne-sklepy.cz
Ing. Jiří Tillman +420 607 958 231, Ing. Jiří Pešek +420 739 211 125

REVOLUČNÍ ZPŮSOB, JAK VNÍMAT PROSTORY VĚTŠÍ, SVĚTLEJŠÍ A JASNĚJŠÍ.

Mnoho lidí se ve svých domovech potýká s nedostatkem přirozeného světla. Častým důvodem jsou příliš malá okna, která dovnitř propustí pouze minimum slunečního svitu, či špatně osvětlené chodby. Řešením však nemusejí být náročné stavební práce - mnohdy stačí správná volba nátěrových hmot, které jsou díky svým vlastnostem schopné místnost více projasnit. Barva Dulux Light&Space obsahuje vysoce reflexní složky, díky kterým pohlcuje podstatně méně dopadajícího světla (8 %) než klasické barvy (16 %), a odráží ho tak mnohem více zpět do prostoru. Díky barvě Dulux Light&Space je možné dosáhnout až 22% úspor elektrické energie. Výsledkem je projasněná místnost a dojem většího prostoru. K dosažení kýženého výsledku však není nutné použít pouze bílý odstín. Light&Space je k dostání ve škále 26 elegantních odstínů.

Dulux® LIGHT & SPACE
www.dulux.cz

AkzoNobel

Rozpačím tě

VIADRUS – tradiční český výrobce kvalitních litinových kotlů, radiátorů a tepelné techniky

Litinové radiátory Viadrus jsou významnými prvky v moderním i klasickém interiéru. Důkazem jsou designové řady radiátorů Styl a Bohemia.

STYL: moderní a nadčasový design • téměř neomezená životnost • vhodné pro novostavby i rekonstrukce • vysoká tepelná účinnost • variabilita výkonu a barev • zaručená tepelná pohoda

BOHEMIA: vhodné pro historické interiéry • téměř neomezená životnost • ustavení na nožky nebo zavěšení na stěně • možnost sestavení radiátoru dle požadovaného výkonu • sada historických ventilů v příslušenství • možnost použití termostatické hlavice

RETROVENTILY: dokonalé designové sladění s otopnými tělesy Bohemia • originální historický retrovzhled • kompletní sada s regulačním šroubením a vzhledově doladěným odvzdušňovacím ventilem • verze s termostatickou hlavicí pro automatickou regulaci pokojové teploty základního typu • klasické provedení v odstínech antracit a bronz • pákové a termostatické provedení pouze v odstínu bronz

VIADRUS | www.viadrus.cz
info@viadrus.cz

Výroba a prodej pevného a mobilního oplocení

Systém oplocení trvalého i dočasněho charakteru ze svařovaných sítí za bezkonkurenční ceny na trhu. Kvalitní české výrobky zaručující vysokou odolnost a trvanlivost.

Více na www.vokdsite.cz

Siteboxy umožňují množství variant využití, a to v exteriéru i interiéru

Jedinečné spojení designu a funkčnosti nabízí nový, okrasný stěnový systém s protihlukovými účinky SITEBOX. Popusťte uzdu své fantazii a dejte Vaší stavbě STYL.

Více na www.vokdsite.cz

...pro Vaše individuální přání

Nákladní 1/3179, 702 80 Ostrava,
tel.: 596 637 547, vokdsite@vokdsite.cz

www.vokdsite.cz

BURZA PRÁCE

Burza práce je bezplatná služba pro architekty i investory na www.cka.cc. Vybrané aktuální inzeráty jsou bezplatně uveřejňovány v Bulletinu ČKA. V případě potřeby zveřejnit inzerát ve větším rozsahu kontaktujte, prosím, Kancelář ČKA na e-mail info@cka.cc.

NABÍDKA PRÁCE

Nadnárodní společnost TOUAX, jeden z lídrů evropského trhu modulových staveb, hledá do svého týmu nového kolegu na pozici Technický kalkulant. Požadujeme: VŠ (FA, FS), pokročilá znalost MS Excel, AutoCAD, organizační schopnosti, pracovitost, týmový přístup, AJ, NJ výhodou. Nabízíme: možnost osobního rozvoje a růstu, náročnou a zajímavou práci v nadnárodní společnosti, příjemné pracovní prostředí, pracoviště v centru Prahy. Motivační dopisy a životopisy zasílejte e-mailem.

Kontakt: TOUAX – Ilja Volf, ilja.volf@touax.cz

Hledáme urbanistu nebo GIS koordinátora. Znalost tvorby databázi v GIS, znalost tvorby map a zpracování mapových podkladů, znalost základních analytických nástrojů GIS, anglický jazyk, zkušenost s UP vítána.

Kontakt: Martin Agler, 775 569 465, agler@jkarch.cz,

Jiran Kohout architekti, s. r. o.

FACT hledá projektanta – Písek. Do projektčního týmu v Písku přijmeme projektanta (projektantku). Požadované schopnosti: vzdělání VŠ, SŠ oboru stavební nebo architektura, koncepční uvažování, schopnost týmové spolupráce i samostatného řešení úkolů, pokročilá znalost práce v AutoCADu. Pracovní doba: 5 pracovních dní (40 hodin) týdně.

Kontakt: Vladimír Krajčík, krajcik@fact.cz

POPTÁVKA ZAMĚSTNÁNÍ

Absolvent fakulty stavební i fakulty architektury (obě školy) s praxí přibližně 5 let hledá práci v oboru. Má praxe zahrnuje především územní plánování, inženýring a project management. Tyto znalosti bych nyní rád využil v pražském atelieru (ÚP, URB, ARCH, INT) nebo rozvíjející se developerské společnosti. Se znalostí celého procesu se chci naplno vrátit k navrhování a projektování. Možnost HPP, DPP, ŽL.

Kontakt: Marko Solmoší, 723 482 701, solmosi@volny.cz

Autorizovaný inženýr pro pozemní stavby se 7letou praxí v oboru hledá práci. V rámci své pracovní praxe jsem také zastával pozici stavbyvedoucího (asi 5 let). Nabízím flexibilitu, zkušenosti, samostatné řízení zakázek atd. Upřednostňuji práci na IČO. Nabízím kompletní samostatné zpracování projektů na základě dohody o rozsahu spolupráce. Jsem otevřen jakékoliv oboustranně výhodné spolupráci. Nabízím zpracování dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení.

Kontakt: Jaroslav Mezera, 725 393 983, xmezeraj@seznam.cz

Studentka 5. ročníku Fsv ČVUT oboru architektura a stavitelství hledá zajímavou práci na dva dny v týdnu v oboru. Mám zkušenosti z 2leté praxe v menším projekčním atelieru s tvorbou projektů od studií po dokumentaci pro provedení stavby, tvorbou vizualizací, jednáním s investory apod. Ovládám plně AutoCAD, ArchiCAD, Artlantis, Sketch Up, Teplo2009, MS Office, dále základy 3Ds Max, PhotoShop. Mluvim anglicky a vlastním řídičský průkaz skupiny B.

Kontakt: Kateřina Ždychová, zdychova@gmail.com

Absolventka Fakulty stavební ČVUT, obor architektura, v posledním ročníku se zaměřením na urbanismus a územní plánování hledá práci v Praze. Mám více než dvouletou praxi v arch. atelieru (návrhy, grafické práce, vizualizace, inženýring). Ovládám programy: AutoCAD (2D), ArchiCAD (2D, 3D), Photoshop CS, Sketch Up, MS Office (Cinema 4D a Arc View 3.2 – základy). Mluvim anglicky a německy, mám řídičský průkaz sk. B. Na následujících odkazech se nachází můj životopis a portfolio prací: www.mymedia.cz/download/zivotopis.pdf, www.mymedia.cz/download/portfolio.pdf

Kontakt: Zuzana Routová, z-routova@post.cz, 724 333 929

Absolvent FSV ČVUT oboru Architektura a stavitelství, zaměřením na urbanismus, hledá práci na trvalý pracovní poměr v Praze a okolí. Jsem schopen pracovat na projektech od studie po prováděcí dokumentaci. Pracuji v programech: AutoCAD, ArchiCAD, Artlantis studio, MS Office – Word, Excel, Photoshop. V případě vašeho zájmu rád zašlu své portfolio.

Kontakt: Ing. arch. Lukáš Balvín, LukasBalvin@seznam.cz, 602 717 699

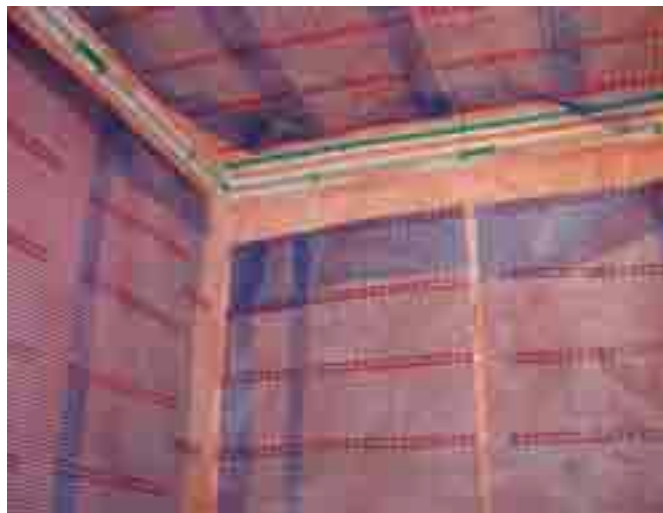
Studentka posledního ročníku FA ČVUT oboru architektura a urbanismus hledá práci v Praze. Mám praxi v malém arch. atelieru (grafické práce, vizualizace, dokumentace pro ÚR a SP). Pracuji v programech AutoCAD, 3dsMax, Photoshop, SketchUp, MS Office a základy Adobe Illustrator. V případě zájmu zašlu své CV a portfolio prací.

Kontakt: Stanislava Kukrálová, stanislava.kukralova@seznam.cz

VYTÁPĚNÍ POMOCÍ KAPILÁRNÍCH ROHOŽÍ

Podle Michala Rybáře, tvůrce technologie Infraclima, bude obecně rozšířená praxe vytápění vnitřních prostor konvenčním způsobem brzy přežitá. Technologie Infraclima uplatňuje nový způsob udržování tepelné pohody pomocí plnoplošně instalovaných kapilárních rohoží, ve kterých proudí voda s přibližně stejnou teplotou vody.

Prvním zajímavým faktem je, že tato technologie pracuje s teplotou vody přibližně o 1/3 nižší, než je teplota lidského těla. Základním kamenem systému jsou kapilární rohože s dvěma trubkami pro přívodní a vratnou vodu, které jsou propojené tenkými trubičkami – kapilárami. Díky dlouholeté praxi z vlastní firmy na výrobu plastových potrubních systémů dokázal M. Rybář spojit kapiláry s trubkami tak, aby vydržely i velmi vysoký tlak. Jeho technické řešení je navíc poměrně levné, což mu umožňuje držet cenu jedné plastové rohože v rozumných mezích.

Kapilární systém se skládá ze sítě navzájem pospojovaných rohoží. Ty se na stěnu, podlahu, ale také na strop připevňují na připravenou podkladní tepelnou izolaci (pěnový polystyren, dřevovláknité deskové izolace aj.) o tloušťce 3 cm. Montáž kapilár je podle Michala Rybáře tak jednoduchá, že ji po absolvování praktického školení zvládne i obyčejný zedník. Ten také do rohoží napustí vodu, provede tlakovou zkoušku a následné natažení vápenosádrovou omítkou zpravidla do 10 mm tloušťky (asi 6 mm nad kapilární trubičku). Pro topenáře pak zůstává pouze připojení systému na zdroj tepla.

Jak nám prozradil projektant technologie Infraclima Ing. Jiří Šámal, zvládne jejich technologie napojení na jakýkoliv zdroj tepla. Nutné je pouze zajistit hydraulické oddělení zdrojové části a možnost udržovat nastavenou konstantní teplotu v systému rohoží – nejlépe pomocí tzv. vyrovnávací nádrže (viz provozní schéma). Neefektivněji ale Infraclima® funguje při napojení na tepelné čerpadlo a sluneční kolektory. V takové kombinaci je systém schopen uspořit 93–98 % energie spotřebované pro vytápění a chlazení a dosáhnout stavu, kdy pro dosažení tepelné pohody objektu (středně velkého RD) je nutných pouze 1500 až 2000 Kč ročně. V létě se akumuluje nadbytečné teplo do zemního kolektoru tepelného čerpadla, v zimě zase tuto energii systém využije zpětně.

Jednou ze zásadních výhod technologie je fakt, že celoplošně aplikované rohože fungují v každé místnosti jako vysoce účinné tepelné výměníky, schopné přirozeně vyrovnávat teplotu ve všech místnostech domu tak, aby zde byla stejná teplota, a optimálně tak využít veškeré pasivní solární či lokální tepelné zisky.

Dalším milým překvapením je cena, za kterou chce systém Infraclima® M. Rybář nabízet. Jelikož plánuje výrobu vlastního tepelného čerpadla v ceně těsně pod 100 tisíc korun, mohla by pořizovací cena úsporné varianty systému Infraclima® (včetně tepelného čerpadla) dosáhnout, po odečtení dotací, něco mezi 450 a 650 000 Kč. Provozní náklady na udržování tepelné pohody domů s technologií INFRACLIMA jsou nižší

než u srovnatelných domů v energeticky pasivním standardu, navíc při podstatně vyšší úrovni tepelné pohody.

V neposlední řadě má systém Infraclima prokazatelně pozitivní vliv na lidské zdraví – díky velké teplosměnné ploše je v prostoru s kapilárními rohožemi optimální vertikální rozložení teplot vzduchu. Jednoduše řečeno, nevzniká zde žádný průvan. Místnosti takto temperované navíc vykazují během celého roku prakticky optimální teplotní profil. To již v roce 2006 ověřilo i měření, které prováděla Strojní fakulta ČVUT v domě s instalovaným systémem Infraclima®. Navíc odpadá použití standardních topných těles, ze kterých se prouděním teplého vzduchu do prostoru uvolňují nečistoty, víří roztoci apod.

Ondřej Šimek,
Technologické centrum Akademie věd ČR

Technologické centrum AV ČR (www.tc.cz) je národním informačním centrem pro evropský výzkum, připravuje analytické a výhledové studie v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a zabývá se mezinárodním transferem technologií. V současné době mj. koordinuje českou část evropského projektu na podporu malých a středních podniků a transfer technologií s názvem Enterprise Europe Network (www.enterprise-europe-network.cz).

ZNOVU K ENERGETICKY ÚSPORNÉ VÝSTAVBĚ

Globálně se aktuálně užívají asi tři desítky různých hodnoticích nástrojů, které zohledňují jednotlivé aspekty výstavby, energie a dopravu, znečišťování ovzduší, konstrukční materiály, odpady, sociální aspekty, dostupnost MHD atd. Certifikace je záměrně odlišná v různých klimatických oblastech, vždy odpovídá regionálním podmínkám.

Nejrozšířenější je americký LEED (od roku 1994 asi 1800 budov), britský BREEN (od roku 1990 1360 certifikovaných budov) a francouzský HQE (od roku 1996 192 certifikovaných budov).

Týmem pracovníků Fakulty stavební ČVUT byl v letošním roce představen nový tuzemský nástroj SB Tool CZ pro environmentální hodnocení staveb. Zahrnuje v sobě objektivněji proporčně nastavená kritéria hodnocení udržitelné výstavby ve čtyřech segmentech: environmentální kritéria, sociální kritéria, kritéria z oblasti ekonomiky a managementu a kritéria týkající se lokality budovy.

Občanské sdružení Centrum pasivního domu (CPD) aktuálně dokončuje přípravu na spuštění programu ověřování vlastností pasivních domů, ukončenou mezinárodně uznávaným certifikátem na základě metodiky německého PHI PHPP.

O těchto certifikacích jsem se podrobněji zmínil již v Bulletinu ČKA 3/2010 na str. 41–44. Existují ale také další nástroje.

BIS (BUILD INFORMATION SYSTEM)

V Evropě vzrůstá tlak investorů na kontrolu procesu projektování staveb s ohledem na optimalizaci vložených investičních nákladů a zohlednění environmentálních hledisek. Cílem je dosáhnout situace, kdy v každé fázi procesu je možné souběžně s běžnými metodami počítačového projektování rovněž znázornit kvalitu návrhu ve vztahu k hodnoticím kritériím zadaným klientem.

Lze si to představit jako rozšířený modul k interaktivnímu programu PHPP, který kromě měrné potřeby tepla na vytápění průběžně vyhodnocuje rovněž svázané emise skleníkových plynů a hodnotí, zda jednotlivé architektonické prvky návrhu jsou adekvátní požadavkům investora vzhledem k umístění, orientaci stavby, navrženým konstrukčním materiálům, danému rozpočtu a podobně.

Architekt tím zároveň získá možnost komplexní optimalizace stavby v každé fázi návrhu, investor kontrolu, zda za jeho peníze vzniká stavba, kterou na základě svých vstupních požadavků zadal. Slabinou je samozřejmě korektnost vstupních dat, obdobně jako u PHPP. Nemám na mysli přímo úmyslné zkreslování vstupů. Němečtí lektori nám vysvětlovali, že jen na subjektivních povahových vlastnostech zpracovatele (cholerik, sangvinik, optimista, pesimista) je závislá až 10% odchylka ve správnosti výsledku podle PHPP.

Lze očekávat, že podobné programy se po čase stanou běžnou součástí projektové praxe, budou rovněž vyžadovány zákonem a profesními předpisy.

Takže bude docházet k modelovým situacím, kdy například při vestavbě administrativní budovy do městské proluky se bude po právu investor architekta ptát, proč navrhuje horizontální pásová okna, když podle objektivního hodnocení programem jsou okna nutná vsislá?

(A to vzhledem k optimalizaci denního osvětlení, oslunění, tepelných ztrát, nezbytnosti drahého provozu umělého osvětlení, což jsou objektivně formulovatelná data...)

Při psaní tohoto textu mi již předem zvoní v uších, jak slyším zatím pomyslné nesouhlasné reakce některých kolegů, kteří v takovém systémovém opatření vidí ohrožení tvůrčí svobody architekta.

To si však nemyslím.

Ti architekti, kteří již dnes projektují pasivní domy (a samozřejmě celá řada dalších zodpovědných kolegů), chápou architektonickou tvorbu jako komplexní činnost, kde konstrukční a technologické řešení, včetně požadavků stavební fyziky, má stejnou váhu jako výtvarná licence. Automaticky optimalizují stavbu, byť nikoliv dosud pomocí objektivního nástroje, ale na základě svých znalostí, zkušeností a kompetencí, jinak by jako energeticky úsporná a pasivní nefungovala.

Pokud architekti, kteří pojmají obor jen jako výtvarnou exhibici, přijdou o zakázku, bude to ve veřejném zájmu. Těch zbytečně předražených, plně prosklených veřejných staveb s problematickým vnitřním klimatem, které se chovají jako tepelné zářiče, bylo (v rozporu s celou řadou právních předpisů) v poslední době u nás realizováno a v soutěžích oceněno až příliš...

V této souvislosti kousnu ještě do jednoho kyselého jablčka. Prapůvod takových staveb bývá často v institutu veřejné architektonické soutěže. „Architektonická soutěž je považována za nejtransparentnější ze všech zákonných způsobů zadávání veřejných zakázek na projektové práce,“ říká Jana Janíková z pracovní skupiny ČKA pro soutěže, a pokračuje, „Bohužel není a ani nemůže být systémem dokonalým, protože nežijeme v ideálním prostředí.“

Soutěže vyhrávají návrhy pro určité znaky a vlastnosti, které porotu subjektivně zaujmou. Složení poroty je v soutěžích pro účastníky nezdídká stejně silná motivace jako samotné zadání. Někdy se při dalším rozpracování ukáže, že jsou tyto znaky buď nerealizovatelné, případně realizovatelné jen za nepřiměřené finanční prostředky, které neodpovídají objednavce vypisovatele. V málokteré soutěži porota zohledňuje energetickou účinnost stavby a z toho plynoucí předpokládané provozní náklady stavby (připomenu, že se jedná již léta o běžný, standardní, tedy taxa-

Globálně nejvýše položená horská chata v pasivním standardu investovaná Klubem rakouských turistů – Schiestlhaus. V extrémních klimatických podmínkách je ve Štýrských Alpách ve výšce 2154 m n. m. realizována moderní dřevostavba. (Nabízí se srovnání s novou Poštovnou na Sněžce). Autoři: solar4alpin (Marie Rezac, Karin Stieldorf, Fritz Oettl, Martin Treberspurg). Foto: Michael Schmidt.

Energy base, ikona kvalitní architektury a pasivního stavění v oblasti administrativních budov, leží u Vídně. Podlažní plocha 11 700 m². Architekti: pos architekten ZT – KG, stavba byla dokončena v roce 2008.

tivní požadavek vyplývající z právních předpisů). Je to jeden z vážných argumentů, který nahrává odpůrcům soutěží. Společným jmenovatelem je v tomto případě (ne)kvalita a (ne)znalosti porotců...

Na důkaz svého tvrzení si dovoluji ocitovat z hodnocení vítězného návrhu veřejné projektové architektonické soutěže ukončené v lednu 2010 na „Vodní dům“, moderní návštěvnické středisko poblíž rozlehlé vodní nádrže. Nejvýše hodnocený návrh přesvědčil porotu plně proskleným obvodovým pláštěm dvoupodlažní stavby s chráněným vnitřním prostředím, s lehkou konstrukcí přesahující střechy natolik, aby mu udělila první cenu. V hodnocení si přečteme, že:

„Předložený návrh je architektonicky kvalitní. Na základě upozornění přezkušovatele závislí členové poroty vyslovili pochybnost o splnění podmínky nízkenergetičnosti domu, nezávislí členové poroty tuto pochybnost vyvrátili s tím, že objekt je z poloviny zapuštěný v terénu a přistíněn přesahem střechy.“

(Zdroj: Bulletin ČKA 2/2010)

Stěží si lze představit větší nekompetentnost nezávislých členů poroty: přezkušovatel soutěžních prací splnil svou povinnost a korektně upozornil na nesoulad se soutěžními podmínkami, část poroty, závislá na vypisovateli, uplatnil svoje odůvodněné výhrady a nezávislí odborníci, autorizovaní architekti, potvrzení pracovní skupinou představenstva Komory pro soutěže (Komora uděluje každé soutěži „certifikát“ regulérnosti), argumentují natolik nesolidně, že by mi mělo být „žinantní“ to dále komentovat...

To, že zapustím objekt pod terén, kromě jiného, navyšuje výrazně investiční náklady. Ve dvou metrech je teplotní gradient asi 8–12 °C, to znamená i v létě značné tepelné ztráty, v zimě pouze nevýznamné tepelné zisky. Přesah střechy je potom faktorem ovlivňujícím pouze tepelné zisky, nikoliv masivní tepelné ztráty, po obvodu stavby plně prosklenou fasádou. Pro úplnost, plochy oken i u pasivních domů mají vždy 4 až 5krát horší tepelnětechnické vlastnosti než sousedící neprůhledná část pláště. A obdobný poměr je v pořizovacích nákladech.

I na těchto aktuálních případech, profesní (ne)znalosti soutěžících a porot se dle mého názoru ukazují destruktivní účinky odtržení vzdělání architektů od mateřského zázemí stavebních fakult na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století. Proporce výuky exaktních věd a ateliérové výuky je na školách architektury dána. Tendence je v oklešování výuky architektů zejména v technických předmětech. Obecně jsou znalosti architektů například v oblasti stavební fyziky problematické. To mohu potvrdit nejen ze své konzultační praxe v ateliéru, ale i jako dlouholetý předseda a nyní člen Stavovského soudu ČKA.

Oceněná stavba proto zcela jistě není architektonicky kvalitní, ale jedná se spíše, promiňte, o zmetek. Troufám si dále odhadnout výsledek – další nespokojený investor a další promarněná šance pro moderní energeticky úspornou architekturu, ale s velkým „A“.

Bytové domy v pasivním standardu na předměstí Vídně. Architekt: Martin Treberspurg.

A co na to ostatní soutěžící, kteří byli pravděpodobně také poškozeni?

Za zmínku stojí, že mladý začínající tým architektů, vítězů této soutěže, má na domovské stránce citováno hodnocení poroty, avšak bez výše uvedené poslední věty hodnocení, že by nevědomě?

(Laskavý čtenář předchozích kapitol knihy si jistě vytvoří na základě informací o principech návrhu nízkenergetických domů vlastní názor.)

Bohužel taková zkušenost není ojedinělá a nejedná se možná o náhodu. Připomenu řadové rodinné domy v Rudníku, vítěze prestižní soutěžní přehlídky „Grand Prix“ Obce architektů v roce 2000, držitele dalších mezinárodních ocenění. Stavba se státní dotací pro startovní byty ani po desíti letech není zkolaudovaná (!) pro fatální vady v oblasti konstrukčního řešení, statiky, stavební fyziky, požárních předpisů, techniky vnitřního prostředí. Aktuálně probíhá celá řada soudních sporů, ale rovněž pilotní, komplexní rekonstrukce prvního domu ze souboru. Autoři stavby přesto mají na svých internetových stránkách stavbu uvedenou jako referenční. Se stejnou mírou odvahy dnes navrhuji (typové) nízkenergetické a pasivní domy, které vykazují obdobnou míru nekorektních řešení jako v případě deset let staré stavby v Rudníku, která má dnes v interiérech podobu plesnivého provizoria.

V rámci přípravy na vyhodnocení posledního ročníku soutěžní přehlídky Grand Prix architektů jsem byl přizván jako poradce kolegou, osloveným kanceláří ministryně pro životní prostředí, s cílem ze soutěžních prací vybrat stavbu s výrazně ekologickým přínosem pro udělení ceny ministryně. Tedy jistě chvályhodný čin.

V rámci této činnosti jsme po důkladném seznámení se soutěžními pracemi navrhli udělit rovněž „anticenu“ pro stavbu, která podle našeho mínění je nejméně energeticky úsporná, a svým nekorektním řešením v této oblasti nad ostatní práce vynikala. Vlastně takového „ropáka“ v architektuře. Po týdnu jsem byl sekretářem soutěže diskretně telefonicky upozorněn, že námi vybraná stavba bude v rámci přehlídky z rozhodnutí poroty naopak oceněna (!), takže paní ministryně nemá zájem veřejně ventilovat její problematické vlastnosti.

Čtenáře nebudu napínat, jedná se o bytové domy v Central parku, Praha-Žižkov.

Vřele doporučuji návštěvu, třeba dopadnete lépe než já, když jsem si požičoval pro publikační a přednáškovou činnost fotodokumentaci. Ochranka mě z vnitrobloku rychle vyprovodila se slovy, že majitel si nepřeje publicitu.

V této souvislosti rovněž doporučuji diskusní fóra věnující se této stavbě na internetu, zdá se, že někteří laici mají více úsudku než odborná, dokonce mezinárodní porota.

(Text je ukázkou vybranou z autorovy nové knihy, orientované na problematiku nízkenergetických a pasivních domů. Je upraven a doplněn zejména o kritické postřehy s ohledem na zaměření tohoto profesního časopisu.)

Josef Smola

Energeticky plusový farní kostel sv. Františka. Byl postaven z prefabrikovaných dřevěných panelů a obložen černými skleněnými tabulemi s integrovanými fotovoltaickými panely. Kostel vyrobí více elektrické energie, než sám spotřebuje, přebytek dodává do sítě. Autor: Luger & Maul, Wels, Rakousko.

JAKÝ BUDE OSUD NOSNÝCH STĚNOVÝCH KONSTRUKCÍ NA BÁZI PORÉZNÍCH PÁLENÝCH TVÁRNIC

Zdění pomocí polyuretanové pěny nespňuje požadavky na únosnost stěn. Jak se budou stěnové konstrukce v ČR vyvíjet? Pozoruhodný článek k tomuto tématu v Česku jako první publikovalo (s vlastním překladem) Národní stavební centrum, nyní je i s komentářem „pověšen“ na portálu Dřevostavby.

Časopis Deutsches Ingenieurblatt ve svém květnovém čísle informuje, že třebaže je provádění zdiva za pomoci PU-pěny náhradou za klasické malty v Německu již zakázáno, nechal „svaz maltařů“ – Industrieverband WekMörtel (IWM) u několika nezávislých institucí provést statická měření. Výsledky zatěžovacích zkoušek jsou jednoznačné: nezávisle na použitých tvárnících vykazují stěny zděné s PU-pénou značně sníženou únosnost.

Největší pokles, téměř třicet procent, vykazalo zdivo z tvarovek s velkými dutinami. Deformace při zkouškách je až 6x větší než u zdí zhotovených s minerální maltou. PU-pěna způsobuje mimo jiné to, že se při nanášení nedá regulovat množství a vlastnosti zdiva jsou extrémně ovlivňovány změnami vlhkosti a teploty. A navíc, ekologická bilance Institutu pro stavební fyziku Fraunhofer hovoří o tom, že výroba PU pěny potřebné pro jeden m² zdiva vyžaduje trojnásobek primární energie oproti výrobě klasické malty...

(www.iwm.de)

Dalo by se říci, nic nového pod sluncem. Nelichotivou vizitku vystavil zdivu z porézních pálených tvárnic již v roce 1999 znalec švýcarského Zkušebního a výzkumného ústavu materiálů, EMPA, Dr. Jürgen Blaich v knize Bauschäden, Analyse und Vermeidung. (Česky „Poruchy staveb“, Jaga Group, Bratislava 2001). Porovnává je s jinými zdicími materiály a upozorňuje na jeho problematické vlastnosti.

Popisuje vznik trhlin na vnějších omítkách vlivem smršťování tvárnic, zejména u západně orientovaných fasád, vlivem rozdílu denních a nočních teplot. Říká: „proto jsou nevýhodou velké rozměry zdicích prvků, chybějící výplň styčných spár maltou a nízká pevnost tepelně izolační zdicí malty.“

Jako návod k předcházení poruchám Dr. Blaich uvádí: „je nezbytné fasády vystavené vlivům počasí chránit přístřešky“ (!) ... Nelze libovolně redukovat tepelnou vodivost pórovité hlíny. Čím nižší je tepelná vodivost, tím vyšší je podíl pórů a tím nižší je pevnost materiálu. Nízká pevnost materiálu zdicích prvků vede k tendenci zvyšovat riziko vzniku trhliny v omítce způsobené smršťováním. Kromě toho hrozí nebezpečí porušení části zdicích prvků již před zabudováním ... Vzhledem k nízké pevnosti zdicí malty a k styčným spárám zhotoveným úplně těsně nadoraz trvá

i při bezchybně aplikované omítce riziko tvorby vlasových trhlin v místě styčných a ložných spár.“

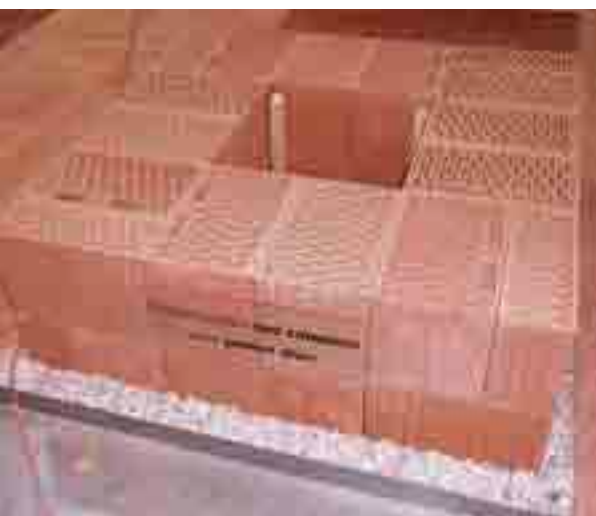
A to se ještě o možnosti lepení přesných broušených tvárnic pěnou ani nesnilo. Musím uvést, že někteří domácí odborníci publikovaná tvrzení dr. Blaicha zlehčují.

Faktem zůstává, že je zhotovování zdiva z cihelných tvárnic extrémně citlivé na dodržování technologické kázně na stavbě, respektování předepsané kvality tvarovek a parametrů lepidla/zdicí malty a rovněž tak vnitřních a vnějších omítek. To je, jak dobře víme, v podmínkách běžné tuzemské stavby v poloze snů, nikoliv reality. Na vlastní oči jsem viděl řadu staveb s prasklinami omítky. (To později vedlo stavebníky k opatření zdiva z vnější strany tenkým kontaktním zateplovacím systémem s cílem kompenzovat dotvarování a zamezit trhlinám).

Výrobci nezůstaly tyto problematické vlastnosti zdění z porézních cihelných tvárnic utajeny. Svědčí o tom zajímavá reklama publikovaná před několika roky, kde je přímo výrobcem uvedeno, že si je vědom toho, že osm z desítek staveb je z jeho materiálu vyzděno chybně... Dále nabádá k technologické kázni a dodržování manuálu.

Aktuálně jsme svědky snahy o další vylepšení tepelně izolačních vlastností jednovrstvého zdiva. Z výrobního hlediska je zvětšení podílu dutin a poréznosti cihelného střepu již na samých technologických možnostech materiálu a vede k podstatnému snížení pevnosti. Výrobci se proto soustřeďují na vyplnění dutin účinnějším izolantem, než je vzduch. Doporučení výrobců – vysypávání dutin ručním vozíkem na stavbě granulí perlitu či vyfoukání kuličkami polystyrénu – však dle mého názoru připomínají, pokud by se nejednalo o tak vážnou věc, spíše divadelní kousky Járy Cimrmana.

Ze stejného soudku se mi potom jeví spojování přesných tvárnic pouze dvěma tenkými provazci PU-pěny na ložných plochách, které získalo certifikát české zkušebny. Cílem je zvýšit produktivitu práce a snížit závislost na klimatických podmínkách – prodloužit stavební sezonu. To je jistě racionální a pochopitelná snaha.

Kouzlo nechtěného, výstavní exponát na Forarch 2010. Sám výrobce názorně ukazuje ve svém stánku, jak nevhodným výrobkem je keramická tvárnice pro pasivní domy. Symbolický poměr plochy obvodového pláště a vnitřního využitelného prostoru.

Někdy ani na veletrzích nejsou výrobci schopni prezentovat bezvadné výrobky – viditelné typické trhliny v ložné ploše, vzniklé při výrobě, ještě zhoršují charakteristickou křehkost a únosnost keramické tvárnice (Konference CPD Bratislava 2009).

Další výstavní exponát, ukázka zdiva lepeného pěnou. I bez odborného vzdělání je evidentní, že tady něco nehráje...

U nás je lepení i nadále doporučováno. V Německu ho však zakázali. Tážu se, kde zůstal zdravý selský rozum a domácí inženýrská intuice? A jaká jsou hodnotící kritéria? Zvažoval někdo například stabilitu štítových stěn v montážním stadiu? Jaké doporučuje výrobce řešení v namáhaných místech okenních překladů?

V souvislosti se zvýšeným zájmem o pasivní domy se objevily rovněž první pokusy výrobců nabízet typové domy, v údajně pasivním standardu, z jednoho materiálu, z tvárnic z porézního cihelného zdiva, a to bez zateplení. Pominu-li problematickou architektonickou úroveň a někdy rovněž dispoziční řešení, připomínají tyto snahy vynálezce, který tvrdí, že má auto, zatímco vyrobil pouze kolo. Mám za to, a historie architektury a stavitelství to potvrzuje, že stavební materiály se klimaticky, regionálně a funkčně přizpůsobovaly typu stavby, nikoliv naopak.

Opakovaně si dovoluji připomenout, že návrh a realizace pasivních domů není prostorem pro amatérskou, kutilskou činnost stavebníků, ale ani výrobců stavebních materiálů. Vyžaduje odpovídající kvalifikaci, zkušenosti a kompetence. To zatím u všech domácích výrobců tenkostěnných cihelných tvárnic bohužel postrádám. A patrně se shodneme, že to nelze nahradit pouze masivní reklamou.

V této souvislosti je dobré si uvědomit, že žádný z dostupných jednovrstvých zdících materiálů nevyhovuje v reálné praxi a podmínkách českého stavebnictví tepelně technickým požadavkům kladebným na pasivní domy – dle PHPP. S výhradami je lze použít pro pláště nízkoenergetických domů. Pominu-li povětšinou nereálná očekávání výrobců o dodržování technologické kázně a doporučených postupů při zabudování jejich výrobků, tedy nezbytné předpoklady pro to, aby byly na stavbě dodrženy parametry a výrobci uváděné hodnoty jednotlivých materiálů. Je obvyklým výsledkem na stavbě stěna vyzděná/slepená z původně technologicky pokročilých prvků vadným způsobem, s celou řadou tepelných mostů, rovněž v místech zabudovaných poškozených tvárnic...

Bude se tedy v důsledku patrně vždy jednat o minimálně dvouvrstvou konstrukci, kde vnitřní zděné nebo skládané jádro nám zajišťuje složku statickou/nosnou, vnější vrstva potom vlastnosti tepelně izolační.

Od zděné konstrukce v případě pasivních domů očekáváme:

- ! cenovou dostupnost,
- ! co nejmenší tloušťku při vysoké únosnosti a pevnosti,
- ! technologickou nenáročnost na provádění,
- ! dobrou akumulaci tepla
- ! minimální ekologickou stopu.

To znamená minimální zátěž životního prostředí při těžbě surovin, výrobě, dopravě materiálů, zabudování a případné následné recyklaci. Zde platí jednoduchá úvaha, že „co se peče, zatěžuje nadměru životní prostředí“ – rovná se spotřebovává při výrobě zbytečně vysoké množství energie.

Z výše uvedených důvodů, chráníme-li zodpovědně zájem klienta, zřejmě vyloučíme v tuzemsku nejrozšířenější zdící materiály pro běžné stavby: dutinové cihelné tvárnice spojované na pero a drážku typu „term“, pro které je charakteristické:

- ! nadbytečně tlusté zdivo při malém tepelném výkonu,
- ! problematické dosažení vzduchotěsnosti, proudění vzduchu v dutinách,
- ! obvykle tepelné mosty v místě nároží, překladů a věnců,
- ! rozdílná tepelná vodivost v horizontálním a svislém směru,
- ! technologicky extrémně náročné, velmi křehké,
- ! suché spoje vedou k praskání omítek,
- ! při drážkování elektrorozvodů sekáním je narušena statika stěny,
- ! s nízkou akumulací tepla,
- ! s vysokou nasákavostí,
- ! při výrobě se vypalují v pecích a dopravují na stavbu z velkých vzdáleností, mají významnou ekologickou stopu,
- ! doplňkové tvarovky (například s kapsami pro izolant), podstata kvality systému, lze jen problematicky koupit v malém množství kusů potřebném pouze pro jeden rodinný dům.

Shrnuto, podtrženo, porézní pálené tvárnice nemají v souhrnu ani dobré vlastnosti původní tradiční, masivní pálené cihly, ani vlastnosti kvalitního izolantu

Typická kvalita zdiva z tvárnic v tuzemsku, porušení principů vazby, zpracování poškozených tvarovek, nerovnoměrnost rozměrů spár atd...

Jsou-li výše uvedená hodnocení pravdivá, je potom otázka, proč se jedná v tuzemsku o jeden z nejrozšířenějších zdících materiálů. Nepochybně je příčinou také cenová politika výrobců a masivní reklama, nikoliv objektivně výhodné vlastnosti. Ty stavební firmy, které nakupují od výrobců opravdu ve velkém (po celých vlcích), dosahují u všech komponentů pro stavby marže 40–50%. Při maximálním, přiznaném zisku 15% ze stavební činnosti je, s troškou nadsázky, pro ně zabudování tvárnic na stavbě pouze nutným zlem. Mají tzv. vyděláno již výhodným nákupem...

Nedávno mi vysvětloval výrobní ředitel jedné z největších domácích stavebních firem, že podíl rozbitých, nepoužitelných tvárnic mezi vykládkou z vagonu a místem zabudování na stavbě činí u jejich společnosti rovnou čtvrtinu. A směřoval k otázce: „Proč vy architekti tak často tento výrobek navrhujete?“ Neubráníl jsem se sarkastické poznámce, že možnou příčinou mohou být provize.

Skutečně, málokoho vyprovázím z ateliéru ve zlém. Naposled to potkalo pražského zástupce nejmenovaného výrobce, poté co mi nabídl za využití přesných tvárnic v našich projektech energeticky úsporných domů královskou provizní smlouvu...

Aby bylo jasno, nejsem proti cihelným tvárniciím, stejně tak ani proti jiným stavebním materiálům nikterak zaujatý. Pasivní domy lze teoreticky postavit ze všech stavebních materiálů. Stejně jako my lidé i materiály však mají svoje charakteristické dobré i špatné vlastnosti, které předurčují oblast jejich použitelnosti.

Mou filozofii architekta je, že každý projektant by měl znát dobře tyto vlastnosti a limity užití a svého klienta podrobně, kvalifikovaně a nezávisle informovat. Volba je potom na stavebníkově, vždyť stavba vzniká za jeho peníze.

Přirozeně, mohou být stavby, kde je užití zdiva z porézních cihelných tvárnic efektivní. Jedno vím jistě, pasivní domy to nejsou.

Josef Smola
Foto: archiv autora

21. listopadu 2010

ODPOVĚDNOST ZA UMÍSTĚNÍ STAVEBNÍCH JEŘÁBŮ

ČKA vypracovala na základě žádosti autorizované osoby stanovisko k odpovědnosti ve výstavbě a k závaznosti jednotlivých částí dokumentace při umístění jeřábů v rámci staveniště.

DEVĚT VÝKONOVÝCH FÁZÍ A ZVLÁŠTNÍ STATUS

V procesu projektové přípravy stavby je dokumentace vypracována v několika fázích, které na sebe z hlediska věcného i právního navazují, přičemž dokumentaci pořízené pro každou z těchto fází přísluší jiný právní status; standardní postup projektové přípravy stavby odpovídá v českých podmínkách devíti výkonovým fázím: přípravě zakázky, studii stavby, dokumentaci k územnímu řízení, dokumentaci ke stavebnímu povolení, dokumentaci pro provedení stavby, dokumentaci pro výběr zhotovitele stavby (zadávací dokumentaci), součinnosti při výběru zhotovitele stavby, výkonu autorského dohledu a konečné fázi uvedení stavby do provozu a užívání (kolaudaci) spolu s vyhotovením dokumentace skutečného provedení stavby. Některým z těchto výkonových fází, resp. dokumentacím v nich vypracovaným přiznává právní řád zvláštní veřejnoprávní status, z něhož plyne jejich závaznost pro proces výstavby. V souladu s ustanovením § 158 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, je tento specifický status přiznán dokumentaci pro územní řízení, dokumentaci pro stavební řízení a dokumentaci pro provedení stavby (tzv. „vybrané činnosti ve výstavbě“). Dokumentace zadávací má povahu soukromoprávní a je podkladem po smluvní sjednání ceny a souvisejících podmínek realizace stavby. S ohledem na právní závaznost je rozhodující jednak veřejnoprávně projednaná dokumentace pro stavební povolení, jednak dokumentace pro provedení stavby.

ODLIŠNOSTI MEZI ZADÁVACÍ DOKUMENTACÍ A OSTATNÍMI DOKUMENTY

Při sestavování stanoviska k právní odpovědnosti za umístění stavebních jeřábů v rámci staveniště byly posuzovateli k dispozici následující podklady: dokumentace ke stavebnímu povolení, dokumentace pro výběr dodavatele, dokumentace pro provedení stavby – výsek výkresu základů/pilot, posouzení jeřábů statikem, stanovisko JEA.

V dotazovaném případě se jedná o rozdíl mezi dokumentací zadávací na straně jedné a shora uvedenými dokumentacemi na straně druhé. Jak z doložených podkladů plyne, byla poloha stavebních jeřábů jednoznačně specifikována jednak v dokumentaci pro stavební povolení, jednak v dokumentaci pro provedení stavby, která byla předána investorovi. Dokumentace pro provedení stavby umístila základové konstrukce stavebních jeřábů odchylně od dokumentace ve stavebním povolení, což však nebylo v rozporu s vydaným rozhodnutím, neboť posun byl proveden s přihlédnutím ke spodním stavbám technických sítí v rozsahu staveniště. V obou případech byly ovšem typy stavebních jeřábů umístěny shodně. Od obou se odchyliła dokumentace zadávací, která umístění obou stavebních jeřábů prohodila. Tato dokumentace byla pořízena poněkud nestandardně před dokumentací pro provedení stavby, která teprve s konečnou platností stanovuje parametry stavby a výstavby.

Z PLATNÉHO PRÁVA A PROFESNÍCH STANDARDŮ PLYNE

Dokumentací pro stavební povolení (DSP) se rozumí dokumentace obsahující projekt dokládající podrobné tvarové/hmotové, materiálové, technologické a technické, dispoziční a provozní řešení stavby, objektu nebo zařízení, popřípadě jejich souboru, a to v souladu s požadavky klienta a v souladu s podmínkami územního rozhodnutí, s požadavky týkajícími se veřejných zájmů, především splnění obecných technických požadavků na výstavbu a obecných technických požadavků zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, a speciálních právních předpisů, popřípadě norem stanovujících podrobné technické podmínky dopravní, energetické, protipožární, bezpečnosti konstrukční, hygienické, uživatelské a provozní, bezpečnosti práce a technických zařízení a zvláštních předpisů zajišťujících komplexnost a plynulost výstavby, včasné vybudování technického, občanského nebo jiného vybavení potřebného k řádnému užívání; projekt se předkládá spolu s dalšími podklady k žádosti o vydání stavebního povolení; tuto dokumentaci zpracovávají pouze osoby oprávněné (autorizované) k výkonu vybraných činností ve výstavbě dle § 158 stavebního zákona

a v souladu s ustanoveními zákona č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů pro

- samostatnou stavbu,
- soubor staveb včetně zařízení staveniště,
- jednotlivé stavby souboru, pokud budou po dokončení schopné samostatného užívání, podmiňující přeložky inženýrských sítí a stavby zařízení staveniště;

Dokumentací pro provedení stavby-objektu (DPS) se rozumí dokumentace obsahující projekt jednoznačně určující závazné požadavky tvarové/hmotové, materiálové, technologické a technické, dispoziční a provozní na jakost, množství a charakteristické vlastnosti stavebního díla a instalovaných zařízení a na konečné provedení stavby, objektu nebo zařízení, popřípadě jejich souboru; dokumentace pro provedení stavby je propracováním předchozích fází dokumentace do té úrovně, aby odborně způsobilému dodavateli stavby umožnila stavbu, objekt nebo zařízení provést. Může ve specifických případech sloužit i jako dokumentace pro vyhledání zhotovitele stavby, objektu nebo zařízení. Nenahrazuje realizační (výrobní a dílenskou) dokumentaci stavby;

Dokumentací pro výběr dodavatele (zhotovitele) stavby (DZS) se rozumí dokumentace zpracovaná na základě dokumentace pro provedení stavby, upravená do rozpočtové struktury pro účely posouzení jednotně zpracované skladby a průkazně doložené výše cenové nabídky jednotlivých uchazečů o dodávku stavby, ověření odborné způsobilosti uchazečů provést řádně a včas dodávku stavby a porovnání dalších smluvních podmínek, za kterých bude dodávka stavby provedena dle instrukcí klienta.

UMÍSTĚNÍ JEŘÁBŮ

V dotazovaném případě byl ve výkresové části dokumentace zobrazující (v rámci POV) místo a konstrukci pro pilotové založení stavebních jeřábů vyšší jeřáb jednoznačně umístěn u osy X a nižší jeřáb u osy Y. Z doložených podkladů rovněž plyne, že na přímou žádost dodavatele statik posoudil záměnu jeřábů za jiný typ s tím, že ve výsledném posouzení byla znovu jednoznačně potvrzena poloha vyššího jeřábu u osy X a nižšího jeřábu u osy Y, přičemž toto umístění bylo opětovně potvrzeno revizí.

ODPOVĚDNOST NESE ZHOTOVITEL STAVBY

Odpovědnost za nesprávné umístění jeřábů, resp. vícenáklady spojené se stavební přípravou nese v tomto případě v celém rozsahu zhotovitel stavby, neboť jeho povinností bylo vycházet z dokumentace právně i věcně relevantní, což v dotazovaném případě v rozporu s profesními požadavky neučinil, ačkoliv mu to vzhledem k jeho zkušenostem a kvalifikaci muselo být známo, a nepřiměřeně se spolehl na obsah dokumentace zadávací, která však má zcela jiný charakter a účel.

Jiří Plos

Redakčně kráceno a upraveno.

NOVÉ ZÁKONY A PŘEDPISY

Pro lepší informovanost architektů v legislativním procesu si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám v poslední době došlo. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 31. 8. 2010 do 15. 11. 2010 upozorňujeme zejména na:

- ! vyhlášku č. 316/2019 Sb., kterou se mění vyhláška ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 564, o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů, úplné znění zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), jak vyplývá z pozdějších změn;
- ! úplné znění zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), jak vyplývá z pozdějších změn;
- ! vyhlášku č. 254/2010 Sb., kterou se stanoví seznam vinařských obcí a viničních tratí.

DAŇOVÝ ŘÁD

Současně upozorňujeme, že dne 1. ledna 2011 nabývá účinnosti daňový řád, vydaný zákonem č. 280/2009 Sb.

Uvedený zákon upravuje jednak vlastní procesní postupy správců daní při výkonu správy daní a dále práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní. Definiuje správu daně

jako postup směřující ke správnému zjištění a stanovení daně včetně jejich úhrady a normuje veškeré činnosti, které nastávají mezi úředními osobami a daňovými subjekty a dalšími osobami zúčastněnými na správě daní. Za základ pro správné zjištění a stanovení daně označuje daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování – „daňové tvrzení“ podané daňovým subjektem. Obdobně jako dříve vychází daňový řád ze zásady, že břemeno tvrzení a břemeno důkazní je na straně daňového subjektu a náhradní postupy správce daně nastupují až poté, co daňový subjekt svá břemena nesplní. Vlastním předmětem správy daní jsou daně, kterými jsou daně z příjmů, daň z přidané hodnoty, spotřební daně, daň silniční, daň z nemovitostí, daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí.

Dnem účinnosti daňového řádu se zrušuje dosavadní zákon o správě daní a poplatků (zákon č. 337/1992 Sb.), zákony č. 225/1994 Sb. a 223/1996 Sb., které jej mění a doplňují, vyhláška č. 299/1993 Sb., kterou se zmocňují územní finanční orgány k promíjení příslušenství daně a její novelizace, a vyhláška č. 25/1994 Sb., o provádění evidence daní a převodu jejich příjemcům včetně její novely.

Připravil JUDr. Jiří Kadlec,
AK Kadlec & Stránská

PRÁVNÍ SERVIS A ODPOVĚDI NA DOTAZY ARCHITEKTŮ

V rubrice Legislativa – Právní servis na www.cka.cc byly v roce 2010 uveřejněny tyto odpovědi na dotazy a stanoviska k výkonu profese autorizovaných architektů. Texty byly rovněž publikovány v Bulletinu ČKA. Informace jsou řazeny chronologicky.

Neoprávněné požadavky na autorizaci dopravního inženýra
Závaznost ČSN „Obytné budovy“
Podnikání v s. r. o.
Užití slovenštiny v projektové dokumentaci v ČR
Projektování na Slovensku
Nové zákony a předpisy – vždy čtvrtletní přehled nejdůležitějších změn
Výkon autorského a investorského (technického) dozoru
Co by měl znát každý projektant a architekt při návrhu budov do zátopených oblastí
K odpovědnosti zhotovitele projektu za škodu
Proč architekti nemusí mít živnostenskou oprávnění
Provize architekta za použití materiálů
Může vést autorizovaný architekt (se všeobecnou působností) jednoduchou stavbu stavěnou svépomocí jako stavbyvedoucí?
Je vhodné rozdělování zakázky na jednotlivé stupně?
Co nemůže povolit autorizovaný inspektor
Oprávnění orgánů ochrany přírody
Co architekt musí označovat razítkem
Co dělat, když stavební úřady nechtějí vydat kolaudační souhlas
Podle čeho se stanovuje cena pasportu stavby
Musí být vždy dodržena odstupová vzdálenost od hranic pozemků?
Radon, hluková studie apod. nejsou součástí honoráře za projekční práce
Průkaz energetické náročnosti budov (PENB) není možno krýt autorizacím razítkem
Oprávnění autorizovaného technika
Jak stanovit výši odměny za návrh interiéru
ČKA vydala sborník Autorská práva v architektuře
Když zadavatelé nutí architektky vzdát se autorských práv
Obsah obecných technických požadavků na umístování staveb a k odstupovým vzdálenostem mezi stavbami

Doporučený seznam advokátních kanceláří specializovaných na autorské právo v architektuře: **AK Bělina a Kříž**, Dlouhá 13, 110 00 Praha 1, 224 819 325, recepce@akkb.cz; **AK Vyskočil, Krosiak a spol.**, Voršílská 10, 110 00 Praha 1, 224 819 141, info@akvk.cz; **AK Ivo Telec**, Solniční 14, 602 00 Brno, 604 266 810, ivo.telec@seznam.cz; **AK Schlesinger a Martěnek**, Bratčice 137, 664 67 Bratčice, 541 235 274, schlesinger@martenek.cz; **AK Brož, Brož, Vala**, M. Steyskalové 62, 616 00 Brno, 731 507 997, jaroslav.broz@bbv-ak.cz; **AK Oldřich Choděra**, Národní 25, 110 00 Praha 1, 224 227 845, ochodem@telecom.cz; **AK Tůma Mihálik Soukup**, Římská 16, 120 00 Praha 2, 224 941 119, tuma@tms.cz; **AK Lžičar a Lžičar**, Sokolovská 24, 186 00 Praha 8, 222 325 340, lzicar@iol.cz

PRÁVNÍ SERVIS PRO AUTORIZOVANÉ ARCHITEKTY

Právní servis a bezplatné konzultace v rozsahu do dvou hodin ročně zajišťuje autorizovaným architektům od ledna 2011 nově koncipovaná právní poradna v rámci Kanceláře ČKA – JUDr. PhDr. Jiří Plos a Eva Faltusová, kteří se specializují zejména na autorské, stavební a obchodní právo.

Kontakt: Josefská 34/6, 118 00 Praha 1; tel.: 257 532 287,
e-mail: recepce@cka.cc, jiri.plos@cka.cc

ZRUŠENÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU OBCE VYSOKÁ NAD LABEM

Přinášíme informaci o zrušení opatření obecné povahy, které v letošním i loňském roce vyvolalo řadu diskusí mezi právníky i urbanisty. Nejvyšší správní soud 23. září 2009 zrušil ve svém rozsudku opatření obecné povahy – Územní plán obce Vysoká nad Labem. Obec společně s jedním majitelem pozemku, který tak přišel o možnost stavět, podala proti rozhodnutí stížnost, kterou však Ústavní soud v březnu 2010 zamítl.

NÁVRH NA ZRUŠENÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU

V únoru 2009 podala návrh na zrušení územního plánu Vysoké nad Labem místní zemědělská společnost, která byla jak vlastníkem, tak pronajímatelem pozemků dotčených územním plánem a zároveň vlastníkem zemědělského areálu v obci, v němž provozuje živočišnou a rostlinnou výrobu, která je nevyhnutelně spojena s potřebou zemědělských pozemků. Společnost protestovala proti plánované přeměně polí a pastvin na sídliště rodinných domů. Kromě toho upozorňovala na nezákonnost napadeného územního plánu, který vykazoval řadu procesních i věcných pochybení pořizovatele.

Mezi procesní námítky patřily mimo jiné: nezohlednění námitek navrhovatele; nedodržení termínu pro podání námitek; zrušení etapizace výstavby; posouzení vlivu na životní prostředí bylo provedeno v rozporu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., navíc povrchně a neúplně; nepředcházelo řádné projednání zastupitelstvem ani schválení zadání územního plánu; územní plán byl v rozporu se zásadou udržitelného rozvoje; územní plán byl v rozporu s platnou a závaznou částí Územního plánu velkého územního plánu Hradecko (tedy s nadřazenou územní plánovací dokumentací); došlo ke změně funkčních ploch využití přes nesouhlas navrhovatelky a bez jakéhokoliv odůvodnění; selhaly orgány veřejné správy atd.

Nejvyšší správní soud loni shledal v postupu obce Vysoká nad Labem při vydávání napadeného územního plánu nezákonnosti, které vedly ke zrušení opatření obecné povahy. Potvrdil, že ve schvalování byla řada procesních chyb. Obec může po odstranění vytýkaných nedostatků vydat nový územní plán postupem souladným se zákonem, přičemž by však měla zohlednit i obsahové výhrady soudu ke zrušenému územnímu plánu tak, že znovu zváží rozsah a vymezení ploch určených k zastavění (zásada proporcionality). V případě Vysoké nad Labem měl námítky proti jejímu územnímu plánu sousední Hradec Králové, který se obával negativních důsledků masové výstavby, včetně odlivu obyvatel. Krajské město tvrdilo, že noví obyvatelé satelitních sídlišť bu-

dou platit daně ve Vysoké, ale infrastrukturu a služby budou využívat v Hradci.

STÍŽNOST PROTI ROZHODNUTÍ NEJVVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU

Obec Vysoká nad Labem podala společně s jedním majitelem pozemku, na němž byla v územním plánu nově navrhována výstavba rodinných domů, proti výše uvedenému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu stížnost. Tu však Ústavní soud v březnu 2010 odmítl. Podle Ústavního soudu obec ani majitel neměli kompetenci podobnou stížnost podat.

Majitel pozemku nepřímo tvrdil, že zrušení územního plánu zasáhlo do jeho legitimního očekávání. Zjednodušeně řečeno se snížila hodnota jeho pozemku. Územní plán totiž umožňoval rozsáhlou výstavbu rodinných domků. Zahrnoval nově vymezené zastavitelné plochy pro bytovou výstavbu přesahující 50 hektarů. Taková plocha již má podle Nejvyššího správního soudu takzvaný nadmístní význam. Výstavba proto musí mít oporu v nadřazeném územním plánu. Soud uvedl, že rozvoj v takovémto rozsahu přesahuje přirozené možnosti obce s tisícovkou obyvatel, která postrádá jakékoli hospodářské zázemí a občanskou vybavenost.

Usnesení je zajímavé i tím, že ústavní soud mj. konstatoval, že zde neexistuje žádné právo na to, aby určitý vlastník měl nějaký pozemek trvale vedený jako pozemek stavební – tedy vznik škody pouze změnou stavebního určení pozemku bez dalšího vylučuje.

Připravila Markéta Pražanová

Čerpáno z informací obce Vysoká nad Labem (www.vysoka-nad-labem.cz) a rozsudků – Rozsudek ÚS ze dne 31. 3. 2010, viz <http://nalus.usoud.cz> – III. ÚS 3108/09; Rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, viz www.nssoud.cz – čj. 1 Ao 1/2009 – 185

MODEL ROZHODOVÁNÍ O ÚZEMNÍCH PLÁNECH A ZÁSADÁCH ÚZEMNÍHO ROZVOJE FORMOU OPATŘENÍ OBEČNÉ POVAHY

V roce 2006 byl po několikaleté přípravě vydán stavební zákon. Diskuse nad novou koncepcí se táhly již od počátku 90. let a byly provázeny nejen konferencemi a semináři s teoretickými pokusy o nové pojetí prostorového či územního plánování, ale i řadou pokusů praktických, které v několika fázích našly svoje legislativní vyjádření (vedle drobnějších dílčích novel se jednalo především o rozsáhlé novely stavebního zákona a novely, resp. vydání nových prováděcích vyhlášek v roce 1992 a v roce 1998). Vedle těchto pokusů byla celá 90. léta i počátek desátých let tohoto století obdobím hledání smyslu a účelu, resp. poslání územního (prostorového) plánování. Přestože to bude znít provokativně, nezbyvá než připomenout, že skutečně otevřená rozprava o smyslu a účelu územního plánování a jednotlivých plánovacích vrstev skončila mnohem dříve, než dospěla k relevantním závěrům, které by následně našly svůj odraz v právním řádu! Prvním zásahem byla rozsahem drobná novela stavebního zákona v roce 2000, již se otevřela stavidla návratu územního plánování o celou éru zpět.

HLEDÁNÍ SMYSLU ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Ve druhé polovině devadesátých let vrcholil proces emancipace samosprávy obecní a otevírala se cesta k celkové reformě veřejné správy včetně samosprávy krajské; další posílení odpovědnosti samospráv za plánovací proces se projevilo vznikem řady velmi kvalitních územních plánů; územní plánování se stále více stávalo výrazem politických představ samospráv a dialogem o vývoji a správě území, dohodou o sdílených zájmech a kompromisech. Tento proces doznal svého vyjádření v další rozsáhlé novele stavebního zákona v roce 1998, avšak

pořizování územně plánovací dokumentace bylo v roce 2000 nepatrnou a snadno přehlédnutelnou novelou stavebního zákona vráceno do lůna výkonu státní správy (v přenesené působnosti, řečeno jazykem reformy veřejné správy);

zrodil se systém veřejné správy (2000) jakožto podvojný (souběžný) výkon samosprávy a státní správy v přenesené působnosti, jímž byl založen (zejména právě v územním plánování) neprůhledný správní systém.

Stále pokračovalo hledání nových cest a nástrojů, hledání skutečného smyslu a účelu územního/prostorového a regulačního plánování a formování jednotlivých plánovacích úrovní a vztahu mezi nimi. Tento proces se však s věčným záměrem nového stavebního zákona zastavil, stejně jako proces emancipace místních samospráv. Role státu byla posílena, hierarchie plánovacích úrovní a centralizace plánovacích činností byla potvrzena vznikem úřadů územního plánování a ustavením některých nových nástrojů plánování (územně analytické podklady). Nyní je již důsledně:

- pořizování územně plánovací dokumentace výkonem státní správy;
- dotčené orgány státní správy v procesu plánování jsou zásadně zvýhodněny na úkor dalších subjektů;
- fakticky je posílen resortismus a fragmentace plánovacích činností.

Uzavírá se hledání nových cest a nástrojů, smysl a účel územního a regulačního plánu se stírá, vzrůstá tlak na detail na úkor strategie, postupně jsou oslabována klíčová témata urbánního a krajinného vývoje. Plánovací proces je nahrazován procesem rozhodovacím (řízení o územně plánovací dokumentaci, ukončené vydáváním opatření obecné povahy). Posilují se zájmy státu a orgánů tento stát reprezentujících; podtržen je resortismus, jehož důsledkem je postupný rozpad celostrojného plánování do dílčích bloků fakticky nekoordinovatelných (stále se stupňují požadavky resortních institucí). Pozastaven je proces obnovy profese a cesty k novým profesním standardům; systém-nesystém trpí značnou uzavřeností. Metoda se opět stává součástí právního řádu (návrat k metodě v podzákoně právním předpisu). Zvyšuje se regulace až k detailu území (požadavky na užívání území).

Přestože se jasnou jevila potřeba větší obecnosti územních plánů, agregace dat, výsledkem je koncepce územního plánování, která nejen vrací celé plánování zpět, ale dokonce ještě hlouběji před úvahy z počátku 90. let. Není pro tuto chvíli rozhodné, bylo-li to způsobeno zobrazovacími technologiemi, umožňujícími práci v mimořádném detailu území, nebo snahou dosáhnout co nejpřesnějšího plánovacího popisu území, ochra-

ňujícího vlastníka a limitujícího plánující subjekt. Podrobnost nástrojů, s nimiž územně plánovací praxe v současnosti zachází, jejich svádívá „přesnost“, vede až k absurdnímu broušení detailů, čímž se ovšem stává územní plán fakticky plánem regulačním (a při rozsahu území fakticky neprojednatelným). Jednotlivé plánovací úrovně se stávají podrobnějšími a klesají o patro; problém ovšem je, že územní plán, sestoupivší o patro, stává se plánem regulačním, který však již o další patro sestoupit nemůže. Ztrácí se tak smysl rozlišování mezi jednotlivými plánovacími úrovněmi. Připomíná to poněkud absurdní stav správních řízení podle stavebního zákona: jaký je zásadní rozdíl mezi územním řízením a stavebním řízením, aby byl odůvodněn tento dvojitý proces?

OPATŘENÍ OBEČNÉ POVAHY (OOP)

Využití nového instrumentu „opatření obecné povahy“ ve správním řádu a jeho aplikace v souvisejících speciálních právních předpisech, byla zdůvodněna zejména tím, že „*opatření obecné povahy je zvláštní typ úkonu správního orgánu na hranici mezi správním aktem a právním předpisem, jehož zavedení je motivováno jednak zahraniční zkušeností, jednak tím, že ve zvláštních předpisech se již pod jinými názvy vyskytuje, a dále tím, že moderní chápání vázanosti veřejné správy zákonem tenduje k tomu, aby dotčené osoby měly garantována minimální procesní práva i pro ten případ, že se úkon správního orgánu týká jejich zájmů, byť nelze jmenovitě určit účastníky*“.

Od chvíle schválení nového správního řádu a nabytí účinnosti zákona č. 500/2004 Sb. hledá teorie i praxe odpovědi na otázky, které tento nový nástroj vyvolal. Často se argumentuje rozdílnou podobou znění návrhu správního řádu v přípravné legislativní fázi („*opatřením obecné povahy je úkon správního orgánu v určité věci, který se přímo dotýká práv, povinností nebo zájmů blíže neurčeného okruhu osob*“) oproti znění schválenému v konečné podobě, které na definici tohoto instrumentu rezignovalo a v ustanovení § 171 pouze konstatovalo, že závazné opatření obecné povahy „není právním předpisem ani rozhodnutím“. **Smyslem a účelem nově koncipovaného nástroje tak mělo být pokrytí té části správního rozhodování, která je specifikována „konkrétně (individuálně) vymezeným předmětem a obecně určenými adresáty, a nikoliv již konkrétními adresáty a abstraktním předmětem“** [NSS v rozsudku ze dne 27. 9. 2005, vydaném pod č. j. 1 Ao 1/2005-98 (publikovaném pod č. 740/2006 Sb. NSS)]. Je mimo veškerou pochybnost, že se takové případy konkrétně vymezeného předmětu při blíže neurčeném okruhu osob ve správní praxi vyskytují. Přinejmenším v případě územních plánů a zásad územního rozvoje však využití tohoto instrumentu vzbuzuje velmi vážné pochybnosti o důvodnosti přechodu od stávající praxe vydávání těchto dokumentací obecně závazným právním předpisem.

ZPOCHYBŇOVÁNÍ OOP

Přetrvávající pochybnosti lze opakovaně nalézt i v rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu; přestože tento soud dospívá v obecné poloze k závěru, že pojmovým znakem opatření obecné povahy je kon-

krétnost předmětu, a naopak, pojmovým znakem právního předpisu je právě obecnost předmětu (neurčitost okruhu adresátů je společným znakem obou), a konstatuje-li [například ve svém rozsudku ze dne 30. 10. 2008 vydaném pod č. j. 9 Ao 2/2008-62 (publikován pod č. 1766/2009 Sb. NSS)], že předmět změny územního plánu nesmí postrádat určitost a konkrétnost, pak při samotném odůvodnění svého rozsudku se opakovane potýká právě s nekonkrétností předmětu územního plánu obce [v dotčeném rozhodovaném případě se dokonce jedná o územní plán (jinak velmi problematický a v mnoha ohledech i z hledisek územně plánovacích sporný) obce v rozsahu kraje – územní plán hl. m. Prahy]. Tato nekonkrétnost však v řadě případů není dána vadnými formulacemi, jejich nepřesností, neúplností, tedy obecněji nedostatečností zapříčiňující nepřezkoumatelnost, nýbrž právě povahou územního plánu samého! Srozumitelnost a jednoznačnost je jistě žádoucí i u pravidel chování, avšak pravidla chování předpokládají naplnění prostřednictvím následně vydaného konkrétního správního aktu (zpravidla územního rozhodnutí). Poněkud jinak je tomu v případě regulačních plánů, jejichž podrobnost je mnohem vyšší a jimiž lze nahradit právě územní rozhodnutí.

Nad sporem o povaze správního úkonu/aktu, jímž se vydává územní plán, se mezi úvahami o jeho právní povaze a způsobu soudního přezkumu poněkud ze zřetele vytrácí sám územní plán – jeho smysl a účel. Více méně za postavené na jisto se má, že územní plán rozhoduje o „konkrétním účelu využití konkrétního území“ a že v tomto ohledu „gravituje ke správnímu aktu“, jak výslovně uvádí JUDr. Josef Staša. Obávám se, že nic není vzdálenějšího skutečnosti.

Jeden z argumentů, jimiž se zdůvodňuje přechod na model opatření obecné povahy, souvisí s rozlišováním závazných a směrných částí a se snahou odstranit tento dualismus (nová právní úprava již mezi těmito částmi územně plánovací dokumentace nerozlišuje). Jakýsi vnitřní rozpor a pnutí však neplynul z této duality, nýbrž z následné aplikační praxe, kterou lze demonstrovat na řadě územních plánů a velmi markantně na územním plánu hl. m. Prahy. Při přípravě novely předchozího stavebního zákona v roce 1998 (jejíž směr byl ovšem postupně opouštěn) byl zdůrazňován status směrné části jako interpretační opory pro výklad závazných ustanovení územního plánu, jako případná opora v odůvodnění, v níž je možno se opírat o určitý soubor věcné a právní argumentace. Z tohoto pojetí plynuly i náležitosti „úprav“ směrných částí oproti „změnám“ částí závazných. V průběhu času se však tato základní premisa stala opomenutou a postupně se prosadil přístup zcela opačný: „směrná“ část obsahovala podrobnosti o území neprojednatelné jako součást závazných ustanovení. Se směrnou částí se však po schválení územního plánu začalo zacházet jako s částmi závaznými. Hl. m. Praha vydalo pro tento účel tzv. „Metodický pokyn“ k územnímu plánu, s jehož obsahem zacházely stavební úřady jako se závaznými ustanoveními, často ovšem upravovanými (to jest měněnými!/) bez vědomí vlastníků staveb či pozemků, jichž se taková úprava bezprostředně týkala.

POSTAVENÍ ÚČASTNÍKŮ ŘÍZENÍ

Mimo výše uvedené je tu ještě jedna mimořádně vážná okolnost, která zůstává stranou základních koncepčních úvah o opatření obecné povahy, jímž je vydán územní plán (a nejen on, i ostatní případy, u nichž přichází aplikace tohoto nástroje v úvahu). Jedním ze zamýšlených cílů inkorporování tohoto nástroje do českého právního řádu bylo posílení právních ochrany dotčených osob – jinak v postavení účastníků příslušného správního řízení. Srovnáním procesního postavení v územním řízení a v řízení o územním plánu však zjišťujeme, že mezi postavením osoby dotčené na svých právech vydáním opatření obecné povahy a postavením účastníka například územního řízení zeje značná propast jak co do možnosti podat v řízení účinně námitky, tak zejména co do dalších procesních možností nápravy. Oproti fakticky až čtyřinstančnímu rozhodování, například o podmínkách umístění stavby, a to pro mnohem širší okruh účastníků řízení (územní řízení je veřejné), fakticky dvouinstanční rozhodování o opatření obecné povahy (při mnohem užším okruhu účastníků řízení s mnohem omezenějšími možnostmi efektivně do tohoto procesu vstoupit svými námitkami – podstatně je omezena aktivní žalobní legitimace). Vezmeme-li v úvahu závěry Nejvyššího správního soudu o náležitostech přezkumu opatření obecné povahy, zjišťujeme, že se zásadním způsobem neliší od rozsahu přezkumu obecně závazného právního předpisu, jehož obsah a procedury z hlediska zákonnosti by

ostatně mohl (s ohledem na ustanovení čl. 87 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky), rozhodovat namísto Ústavního soudu též Nejvyšší správní soud.

„(3) Zákon může stanovit, že namísto Ústavního soudu rozhoduje Nejvyšší správní soud

- a) o zrušení právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu se zákonem,
- b) spory o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy, nepřísluší-li podle zákona jinému orgánu.“

Toto přezkoumávání zákonnosti vydaných vyhlášek obcí NSS by mohlo mít samozřejmě širší záběr než přezkoumávání ústavnosti těchto aktů a bylo by prakticky identické s působností NSS při přezkoumávání OOP, jak je konstituováno například akceptovatelným judikátem č. 740/2006 Sb. RNSS, kterým byl popsán algoritmus postupu NSS. V uvedeném smyslu by například mohlo být novelizováno ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, doplněním nového písmene, tuto působnost k přezkumu obecně závazných právních předpisů výslovně stanovujícího. V tomto smyslu by nová právní úprava mohla oba procesy sjednotit a svěřit témuž soudu, čímž by byla odstraněna zjevná přechodnost současného stavu, aniž by tím utrpěl smysl věci.

DŮSLEDKY ROZHODOVÁNÍ O OOP

Setrvání u stávajícího modelu rozhodování o územních plánech a zásadách územního rozvoje formou opatření obecné povahy, aniž se důkladně ujasní smysl a účel obou těchto územně plánovacích dokumentací, může mít dvojí důsledek:

! budou vydaná rozhodnutí nepřesná, budou efektivně napadána a zpochybnována pro nepřezkoumatelnost a budou stejně (jak tomu ostatně i nyní je) následována dalšími formami rozhodnutí s upřesňujícími podmínkami,

! nebo bude územní plán zpracováván v podrobnosti, přesnosti a určitosti, která mu není vlastní a která mu nepřisluší, protože opustí svůj smysl a účel a posune se směrem k regulačnímu plánu – tato tendence je v současné plánovací praxi více než zřejmá, nese však zároveň silící potřebu nahradit chybějící územní plán nějakým jiným dokumentem – „strategickým plánem“ například.

Lze-li pak v koncepci územně plánovacích dokumentací přiznat některému z dokumentů povahu kdesi mezi správním rozhodnutím a právním předpisem, se „zřetelnou gravitací ke správnímu rozhodnutí“, pak nepochybně plánu regulačnímu, stanovujícímu pro konkrétní pozemky strukturální požadavky definované polohou, plochou a objemem (záměrně užívám těchto nejobecnějších pojmů) s velmi restriktivně užívanou podporou funkčního vymezení. V tomto smyslu lze nahlédnout v celé části třetí stavebního zákona tři základní vrstvy: plánovací – plánovací/rozhodovací – rozhodovací. Ale to už by bylo nové téma lege ferenda.

Možná stálo za to zamyslet se při přípravě současného stavebního zákona nad stávající praxí územního plánování a vést vskutku zodpovědnou odbornou debatu. Ta však byla v samém počátku potlačena a do územních plánů se postupně začaly prosazovat – s podporou ústředních orgánů státní správy – modely směřující k územnímu plánu nad jednotlivým pozemkem. Zčásti byla tato tendence ovlivněna novými zobrazovacími technologiemi, zčásti přece jenom obtížnější povahou (a uchopitelností) dokumentů koncepčních. Na místo určitého uvolnění otěží plánu územnímu a zpřesnění podmínek pro plány regulační co případné náhrady navazujících rozhodnutí byla zvolena cesta podstatně většího stupně závaznosti obou vrstev. Ztráta rozlišovacích úrovní mezi jednotlivými dokumenty pak zcela zastírá podstatu územních plánů jako **samosprávných politických a hospodářských rozhodnutí o strategii vývoje svěřených správních území se stanovením základních taktických a operačních směrů**. Odtud pojetí územního plánu jako výkonu státní správy v přenesené působnosti.

V tuto chvíli tudíž nezbyvá než se ptát:

! Je současné územní plánování nástrojem (metodou) umožňujícím pružnou proměnu staveb, urbánního i krajinného (přírodního)

prostředí a má schopnost absorbovat náraz nových požadavků a řešení na zvyklosti a tradice, jakým jsou stavby i prostředí současně vystavovány?

Je současné územní plánování přihotováno napomoci hledání nových urbánních i architektonických forem městských i venkovských: reaguje adekvátně na pronikání nových požadavků sociálních a kulturních, požadavků uživatelských, odpovídajících současným technickým standardům, a zároveň na nabídku nových technických, technologických a materiálových řešení?

Hledá současné územní plánování cesty k šetrným technologiím a úsporám, aniž je zpochybněna individualita řešení a jeho novost; napomáhá uplatnění technologií zcela nových, proměňujících tradiční pohled na stavbu a na soubory staveb, stejně jako uspořádání území urbánního i krajinného (přírodního) – je otevřeno inovacím?

Hledá tyto cesty aktivně, nebo hledačům spíše klade překážky?

A je schopno je hledat – na rozdíl od minulosti – obvykle v mnohem kratších časech, je-li uživatelská dočasnost stále intenzivněji konfrontována s přežívající potřebou člověka po určité stabilitě a bezpečí?

Územní plán ze své povahy je především dokumentem, který stanovuje značně obecná pravidla pro návazné rozhodování o konkrétních aktivitách a záměrech v území. Ve většině případů se bude jednat o obecné vymezení podmínek utváření, to jest uspořádání a využití území, které však budou nabývat s konkrétními pozemky a konkrétními záměry mimořádně různorodé povahy. A to dokonce i v těch případech, kdy jsou podmínky (funkčního) využití území určeny s podstatnější podporou strukturální, například bydlení v rodinných domech, jejichž podoba je určena dosti exaktně samým stavebním zákonem (mimořádně nesmyslně: ponechána zůstala definice, která například zcela vylučuje postavit jako rodinný dům stavbu s ustupujícími podlažím s plochou střechou, resp. nutí ke zbytečným ekvilibristikám při výkladu pojmu „podkrovní“). Celkové podrobné uspořádání území včetně infrastrukturní sítě, umístění staveb na jednotlivých pozemcích a další konkrétnější určení tak zůstávají pravidelně zcela mimo působnost územního plánu a pro jejich umístění se stanovuje například pravidlo, že musí být umístěny pod veřejná prostranství a umožňovat neomezenou dostupnost. I ve zmíněném (dle mého názoru problematickém, byť často v územně plánovací praxi využívaném) určení funkce například „bydlení čisté v rodinných domech“ nelze vyloučit podstatné konkrétní odchylky při uplatňování jednotlivých záměrů, a to i z hlediska funkce. Vylučuje snad tento funkční typ umístování škol a školek, ordinací či jiných provozů, na něž se často vztahují i dosti přísné předpisy technické a územní? Je územní plán určen k tomu, aby identifikoval konkrétní pozemky pro umístění takových staveb?

Je cesta k „novému“ územnímu plánování cestou skutečně sledující cíl smysl a účel tohoto **politického i právního nástroje rozhodování o správě v území**, nebo je návratem k systému, na jehož konci budou sice „přehledná“ pravidla projednávání dokumentů, avšak zcela nejstojtejších a bez individuality? Je stále ještě územní plánování rozpravou mnoha zúčastněných subjektů o různých trajektoriích vývoje území, nebo je pouhým naplňováním předepsaných itinerářů, u nichž na cíli cesty, ba ani na cestě samé už vlastně moc nezáleží? Je stále ještě územní plánování tvůrčím architektonickým (urbanistickým) projektem klientových snah a přání, nebo je technickým procesem ovládaným správcem datových sítí a GISovských modelů? Je územní plán stále ještě politikum v nejpůvodnějším slova smyslu „rozvrhu“, „usměrňování“, nebo především právní (častěji jen pseudoprávní) disciplínou, jejímž základním smyslem a účelem je především vyhovět několika procedurálním pravidlům? Přes stále narůstající vliv technologií informací a informačních systémů je zvláště zážející skutečnost, jak problematická je právní úprava územního plánování právě z hlediska systémového, do jaké míry postrádá logické uspořádání, hierarchii jevů a struktur, jak například dokládá už znění ustanovení § 18 a 19 stavebního zákona, jimiž se vymezují „cíle a úkoly územního plánování“ – text nepřehledný, nehierarchizovaný a mnohomyšlný.

Ve smyslu stavebního zákona je územní plánování povoláno vytvářet předpoklady k dosahování trvalého souladu všech přírodně krajinných

a kulturně civilizačních hodnot v území. Tohoto účelu může územní plánování dosahovat zejména

sledováním stavu a vývoje spravovaného území, shromažďováním informací o něm, jejich analýzou, hodnocením, uchováním a správou,

péčí o usměrňování vývoje území (jeho utváření), zejména prostřednictvím činnostního (funkčního) využití a prostorového (strukturálního) uspořádání včetně členění území a stanovováním podmínek pro tento účel,

ochranou těch hodnot, na nichž se společenství spravovaného území dohodne;

území však musí být chápáno v územním plánování především jako prostor života člověka, prostor jeho činností (včetně ne-činností), jako místo, kde člověk vstupuje do vztahů s jinými lidmi, s vlastními díly i s přírodou, a tedy jako **prostor sociální, hospodářský a přírodní** (přírodně-krajinný) – který je novými záměry teprve naplňován.

Smyslem územního plánování měl být systém správy území **co nejméně omezující**, co nejméně bránící přirozenému vývoji územního celku a v určitých případech ho rozmyslným a vhodným způsobem posilující stanovováním přiměřených kritérií vhodných a nutných pro umístování a uskutečňování činností (záměrů) v území. Rozsah a obsah těchto omezujících podmínek musí být pojímán restriktivně. Zároveň nesmí mít stanovování kritérií (regulačních podmínek – regulativů a limitů) v žádném případě smysl pouze omezující – naopak: má-li mít vůbec nějaký smysl, musí ve společnosti probouzet schopnosti pro nalézání nových řešení, musí k nim motivovat a iniciovat je, musí posilovat přirozený růst a vývoj, a zejména – musí vést k vůli a ochotě zodpovědně pečovat o svět a kultivovat jej a sebe s ním. Všechny územní (či lépe prostorové) celky se chovají jako pulzující organismus, jako síť tkaná anonymně po dlouhá staletí a jejich budoucí vývoj bývá často záležitostí jen velmi špatně odhadovatelnou. Uspořádávání či usměrňování života takového organismu je mnohem více poučeným nasloucháním než vštěpováním univerzálního ideálu a reglementováním (dokonce velmi detailním) konkrétních každodenních aktivit člověka a společenství, byť zdůvodňovaným dobrými úmysly.

Z uvedeného konceptu (jehož znění pochází právě z počátku devadesátých let) jednoznačně plyne, že se v případě územního plánu, jakož i zásad územního rozvoje jedná zcela nepochybně o **pravidla chování** a že definičním znakem je právě značná **obecnost předmětu**, neboť smyslem a účelem tohoto dokumentu je stanovovat ve velmi **agregované formě** podmínky pro (funkční) využití území a jeho (strukturální) uspořádání, které je chápáno především jako směřování vývoje a nabídka příležitostí k následnému umístování konkrétních záměrů, nikoli jako rozhodování o konkrétních záměrech samých.

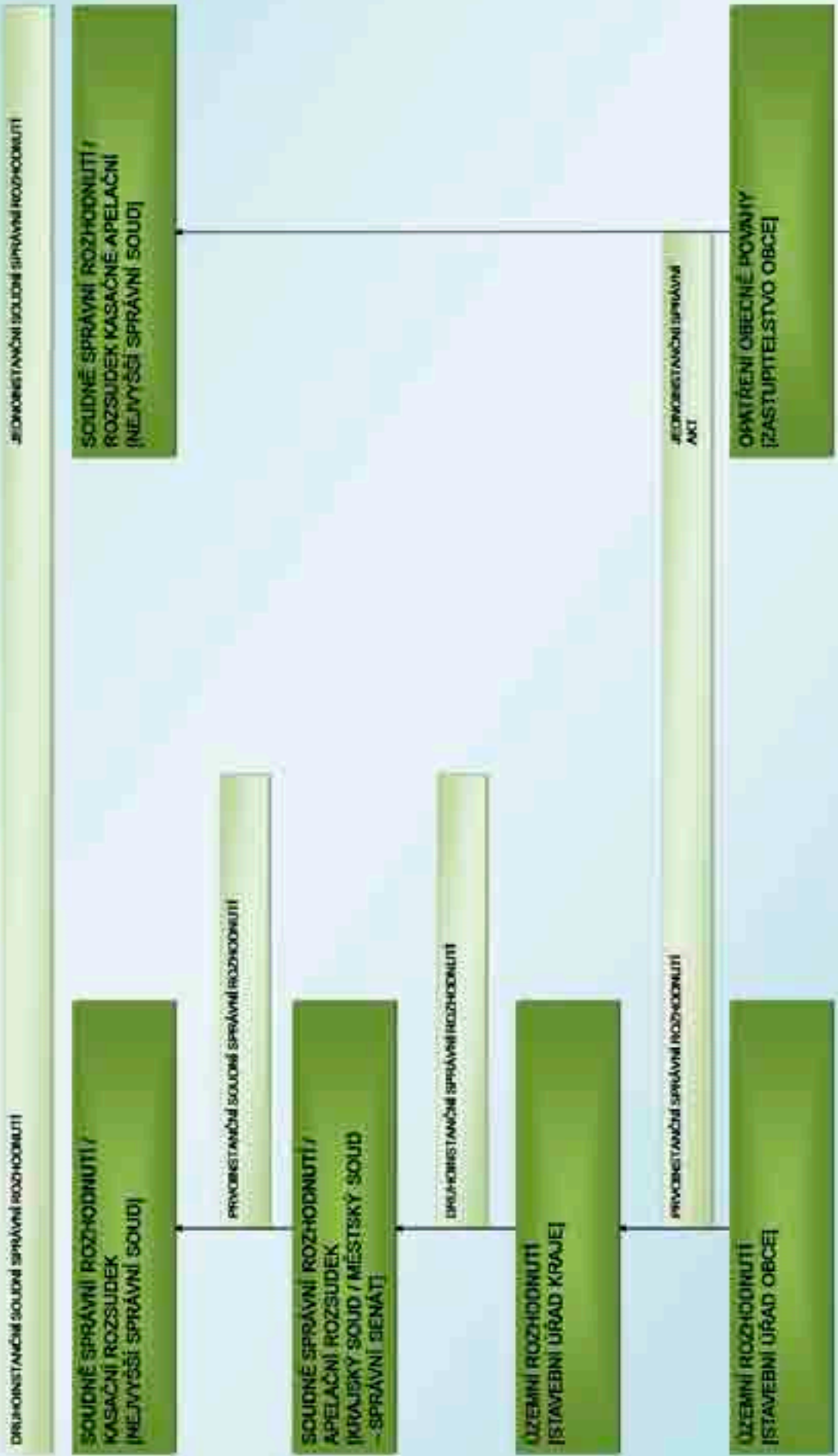
Jiří Plos

Kráčeno redakci.

Přednáška byla součástí konference Inventura urbanismu, konané 8.–9. října 2010 na půdě FA ČVUT v Praze (viz str. 14). Zároveň vychází z autorovy přednášky a závěrů konference pořádané 9. června 2010 Nejvyšším správním soudem v Brně, nazvané Opatření obecné povahy k územně plánovací dokumentaci.

SROVNÁNÍ PROCESU PŘEZKUMU ÚZEMNÍHO ROZHODNUTÍ A OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

ÚPRAVY V POJIŠTĚNÍ PRO AUTORIZOVANÉ ARCHITEKTY

Společnost MARSH, s. r. o., provedla v polovině tohoto roku výběrové řízení na pojistitele pro veškerá pojištění sjednaná prostřednictvím ČKA. Na základě tohoto výběrového řízení byla vybrána opět ČSOB Pojišťovna, a. s., která nabídla výrazně lepší podmínky pojištění než doposud za stejné nebo nižší pojistné. Od 1. 10. 2010 platí tři nové pojistné smlouvy na základní pojištění, připojištění nad rámec zákonného pojištění a udržovací pojištění.

1) ZMĚNY V ZÁKLADNÍM POJIŠTĚNÍ

Rozsah pojištění

Pojištění se sjednává pro případ právním předpisem stanovené odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému:

- a) na zdraví, usmrcením,
- b) na věci jejím poškozením, zničením nebo pohřešováním,
- c) ve formě finanční škody,

a to v souvislosti s odbornou činností pojištěného jako:

l autorizovaného architekta v rozsahu zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů,

l autorizovaného inspektora dle zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon,

l koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,

l energetického auditora na základě zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

Tyto činnosti jsou zahrnuty do pojistného krytí bez přírážky na pojistném.

Beze změny zůstává ustanovení, že na úhradu pojistných událostí, včetně náhrad nákladů řízení, vzniklých během jednoho pojistného roku, včetně plnění splatných až po jeho uplynutí, poskytne pojistitel pojistné plnění maximálně do výše jednonásobku celkového sjednaného limitu pojistného plnění.

Vyluky z pojištění

Škody způsobené pochybením pojištěného při ekonomických nebo nákladových kalkulacích prováděných při výkonu jeho činnosti, přičemž se ujednává, že se tato vyluka neuplatí pro případy, kdy překročení výše uvedených položek vzniklo jako důsledek porušení právní povinnosti pojištěného tj. vady projektu, který si vyžádal takovou úpravu při realizaci projektu, při které vznikly vícepráce a z nich vyplývající vícenáklady. Tato vyluka však nadále platí pro překročení rozpočtu uvedeného v projektové dokumentaci, které není v příčinné souvislosti s porušením právní povinnosti pojištěného, a dále pro překročení rozpočtu nebo rozdílů ocenění nebo cenu, které zjevně neodpovídá tržním cenám, resp. je s nimi v hrubém nepoměru a které je možné identifikovat i z pohledu běžného spotřebitele.

Územní rozsah pojištění

Evropa.

Rozsah pojištění

Byla ujednána lhůta pro dodatečné oznámení nároků na náhradu škody v případě ukončení pojištění, tzv. „Extended Reporting Period“, v délce 60 dní.

Pojištěnými jsou také odpovědní vedoucí, jednatelé a společníci, kteří jsou považováni za pojištěné, avšak podmínkou je, že tito mají platnou autorizaci. V pojistné smlouvě je zrušena možnost uplatnit případný postih proti nim.

Pojištění se také vztahuje na spolupracující architekty a všechny subdodavatele, pokud činnost vykonávali jménem a na účet pojištěného.

Sjednává se pojištění obecné odpovědnosti za škody v základním rozsahu, a to vždy do limitu aktuálně sjednaného pro pojištění profesní odpovědnosti za škody.

Tato ujednání jsou platná jak pro pojištění základní, tak pro připojištění nad rámec základního pojištění.

Pro základní pojištění platí dále tato ujednání

l Celkový limit pojistného plnění zůstává beze změny, tj. ve výši 200 000 Kč;

l spoluúčast je stanovena ve výši 10 000 Kč, avšak v případě absolvování kurzu Celoživotního profesního vzdělávání se spoluúčast snižuje na 5 000 Kč;

l pojištění se vztahuje i na regresní náhrady vyplacených dávek nemocenského pojištění;

l na základě jednání s pojistitelem se do pojistné smlouvy zapracovala možnost zpětvzetí do pojistného krytí.

Podmínky pro tzv. zpětvzetí do základního pojistného krytí

Zpětvzetí odhlášených členů Komory do pojištění je možno na základě písemné žádosti doručené makléři. Za toto zpětvzetí do krytí se účtuje jednorázová přírážka, a to v následující výši:

Přerušení pojištění do 1 roku (včetně)	300 Kč
Přerušení pojištění do 2 let (včetně)	550 Kč
Přerušení pojištění nad 2 roky	1000 Kč

2) ZMĚNY V PŘIPOJIŠTĚNÍ NAD RÁMEC ZÁKLADNÍHO POJIŠTĚNÍ

Pojistné se pro jednotlivé nastavené limity výrazně snížilo. Také výpočet pojistného je nastaven mnohem jednodušeji s ohledem na rozšíření rozsahu pojistného krytí, jak je výše uvedeno.

Nově je možno uplatnit slevu v případě absolvování kurzu celoživotního profesního vzdělávání, a to ve výši 10 % (koeficient K3).

Také je dána možnost sjednat si retroaktivní krytí v případě, že se autorizovaná osoba rozhodne změnit svého stávajícího pojistitele (jiný než ČSOB), a to až po dobu více než 6 let (koeficient K4). Tím odpadá nutnost si v těchto případech sjednávat individuální lokální pojistné smlouvy, jako tomu bylo doposud.

3) ZMĚNY V UDRŽOVACÍM POJIŠTĚNÍ

Toto pojištění bude možno sjednat také pro autorizované osoby, kterým autorizace byla odejmuta.

Takto nastavené pojistné krytí představuje výrazné zlepšení pojistných podmínek pro autorizované osoby a poskytuje jim ve srovnání s nabídkou na pojistném trhu výhodnější podmínky pojištění.

Pokud se k nově nastaveným podmínkám vyskytnou dotazy nebo připomínky, zajímavé komentáře a případná výkladová stanoviska budeme prezentovat v dalších vydáních Bulletinu a budeme vděční za vaše podněty.

JUDr. Kateřina Poláčková,
MARSH, s. r. o.

Pojištění autorizovaných architektů (Marsh – ČSOB):

JUDr. Kateřina Poláčková, tel.: 221 418 135, e-mail: katerina.polackova@marsh.com

Anna Vilímová, tel.: 221 418 176, e-mail: anna.villimova@marsh.com

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká komora architektů realizuje od druhé poloviny loňského roku program celoživotního vzdělávání. Seznam ohodnocených vzdělávacích akcí je pravidelně aktualizován na www.cka.cc – ČKA – celoživotní vzdělávání.

Manažerské komunikační dovednosti v řízení malé a střední stavební firmy	Národní stavební centrum, s. r. o.	6. 1. 2011	Brno	3 body
Stavební zakázka – smluvní vztahy a obchodní smluvní právo III. část Obch. z. Rozhodčí řízení	Národní stavební centrum, s. r. o.	11. 1. 2011	Brno	3
Hospodaření s vodou v budovách, přírodní čištění odpadních vod a novela zákona o vodách	Národní stavební centrum, s. r. o.	13. 1. 2011	Brno	3
Navrhování a realizace zelených střech	Národní stavební centrum, s. r. o.	18. 1. 2011	Brno	3
Vliv technologie dřevěných příhradových konstrukcí střech, stropů a staveb na ekonomiku výstavby	Mitek Industries, spol. s r. o.	19. 1. 2011	Ostrava	2
Zadávání veřejných zakázek – novela zákona, zák. č. 179/2010 Sb.	Národní stavební centrum, s. r. o.	20. 1. 2011	Brno	3
Životní cyklus stavby. Ekonomika provozu. Oceňování nemovitostí. Vady, poruchy, rekonstrukce a kvalita staveb.	Národní stavební centrum, s. r. o.	25. 1. 2011	Brno	2
Dvoudenní konzultační seminář k zákonu o veřejných zakázkách z právní praxe	SEKURKON, s. r. o.	25.–26. 1. 2011	Praha	3
Vady a poruchy staveb – poučení z chyb (kvalifikační kurz)	BETONCONSULT, s. r. o.	26.–28. 1. 2011	Praha	3
Vady a poruchy staveb – prevence, odstraňování	SEKURKON, s. r. o.	27. 1. 2011	Praha	3
Příprava k autorizačním zkouškám ČKAIT	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	27. 1. 2011	Praha	1
Sanace betonových konstrukcí I.	BETONCONSULT, s. r. o.	31. 1.–3. 2. 2011	Praha	3
Poruchy a sanace stropních konstrukcí a schodišť	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	3. 2. 2011	Praha	2
Design&Build – zásady a osvědčené postupy	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	8. 2. 2011	Praha	1
Sanace betonových konstrukcí II. (kvalifikační kurz)	BETONCONSULT, s. r. o.	7.–10. 2. 2011	Praha	3
Požární ochrana dřevostaveb	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	10. 2. 2011	Praha	2
Mezinárodní konference inovativní řešení pro zámkové dlažby	SEMMLROCK Colorbeton, a. s.	10. 2. 2011	Senohraby	2
Geometrická přesnost ve stavebnictví	BETONCONSULT, s. r. o.	11. 2. 2011	Praha	3
Vady a poruchy staveb – poučení z chyb (kvalifikační kurz)	BETONCONSULT, s. r. o.	14.–16. 2. 2011	Praha	3
Stavební zákon č. 183/2006 Sb. včetně prováděcích předpisů	IVM – kurzy	14. 2. 2011	Praha	3
Řízení stavebních zakázek – záměr stavebníka, projektování a zadávání staveb	SEKURKON, s. r. o.	15. 2. 2011	Praha	3
Řízení stavebních zakázek – realizace a kontrola stavebních zakázek	SEKURKON, s. r. o.	16. 2. 2011	Praha	3
Zákon o veřejných zakázkách aktuálně	SEKURKON, s. r. o.	17. 2. 2011	Brno	3
Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci s přihlédnutím k pochybení ve stavebním řízení	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	17. 2. 2011	Praha	2
Zkoušení vlastností betonu a jeho složek	SEKURKON, s. r. o.	17.–18. 2. 2011	Praha	3
Pohledové betony	BETONCONSULT, s. r. o.	18. 2. 2011	Praha	4
Sanace betonových konstrukcí I.	BETONCONSULT, s. r. o.	21.–24. 2. 2011	Praha	3
Realizace bezbariérového prostředí pro zrakově a pohybově postižené	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	22. 2. 2011	Praha	2
Školení pro stavbyvedoucí a mistry	SEKURKON, s. r. o.	24. 2. 2011	Brno	2
Novela zákona o veřejných zakázkách	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	24. 2. 2011	Praha	4
Projektování a provádění betonových konstrukcí s ohledem na vznik trhlin	BETONCONSULT, s. r. o.	25. 2. 2011	Praha	3
Vliv technologie dřevěných příhradových konstrukcí střech, stropů a staveb na ekonomiku výstavby	Mitek Industries, spol. s r. o.	1. 3. 2011	Dobříš	2
Poruchy a sanace krovů a šikmých střech	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	3. 3. 2011	Praha	2
Zajišťování jakosti stavebních akcí	SEKURKON, s. r. o.	9.–10. 3. 2011	Praha	3
Stavby z přírodních materiálů	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	10. 3. 2011	Praha	2
Vliv technologie dřevěných příhradových konstrukcí střech, stropů a staveb na ekonomiku výstavby	Mitek Industries, spol. s r. o.	16. 3. 2011	Brno	2
Stavební zákon č. 183/2006 Sb. včetně prováděcích předpisů	IVM – kurzy	21. 3. 2011	Praha	3
Obnova památek 2011 – co s architekturou 60. a 70. let dvacátého století?	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	22.–23. 3. 2011	Praha	4
Zákon o veřejných zakázkách aktuálně	SEKURKON, s. r. o.	24. 3. 2011	Brno	3
Spory ve výstavbě – prevence a řešení	SEKURKON, s. r. o.	29. 3. 2011	Praha	3
Příprava k autorizačním zkouškám ČKAIT	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	30. 3. 2011	Praha	1
Stavební zákon č. 183/2006 Sb. včetně prováděcích předpisů	IVM – kurzy	11. 4. 2011	Praha	3
Činnost technického dozoru investora	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	14. 4. 2011	Praha	3
16. mezinárodní sympozium MOSTY 2011	SEKURKON, s. r. o.	14.–15. 4. 2011	Brno	4
Ocelové konstrukce 2011 – konference	SEKURKON, s. r. o.	27.–29. 4. 2011	Karlova Studánka	5
Stavební zákon – územní řízení a stavební řád	STUDIO AXIS, spol. s r. o.	19. 5. 2011	Praha	3
Stavební zákon č. 183/2006 Sb. včetně prováděcích předpisů	IVM – kurzy	23. 5. 2011	Praha	3
Stavební zákon č. 183/2006 Sb. včetně prováděcích předpisů	IVM – kurzy	20. 6. 2011	Praha	3

DVĚ REAKCE NA TEXT VLADA MILUNIČE

REAKCE RADKA KVĚTA

Vážení,
v Bulletinu ČKA 3/2010 pan kolega V. Milunič opět a zase nevybírávě napadá mě i dozorčí radu ČKA. Za podobné jednání jsem ho již kdysi dávno zažaloval u Stavovského soudu ČKA. Nemám tolik času, abych ho marnil znovu... Ale můžete se vy, dozorčí rada, jako volený orgán ČKA, nechat máchat ve špině bez reakce?

Stručně připomenu casu Malešice

! V. Milunič zpracovává architektonicko-urbanistickou studii pro ING Real Estate.

! Po neshodách s ING V. Milunič vlastnoručně podepsaným dopisem od zakázky odstoupil.

! V. Milunič dostává za svou práci od ING zaplacenou.

! ING Real Estate oslovuje mne. Dělán návrh, který nepřevzal z návrhu V. Miluniče ani jednu čárku, ani jednu myšlenku.

! V. M. nás žaluje u Stavovského soudu ČKA. Všechno výše tvrzené je z naší strany doloženo listinnými doklady a svědectvím. Jsme osvobozeni.

! V. Milunič již nějakých 7–8 let dekonstruuje naši práci a profesní etiku.

Ale hlavně jako člen představenstva ČKA dekonstruuje DR ČKA v tisku. To je absurdní. Zajímalo by mě, jak se k tomu DR i PŘEDSTAVENSTVO postaví. Neporušuje náhodou V. Milunič některé paragrafy etického řádu? Myslím, že OSOBNÍ PŘÍKLAD V. Miluniče v ublíženosti, hádavosti, osočování, dehonestaci ostatních je nám, jako profesnímu sdružení, oprávněná, ale opravdu na .....!

Abychom jako profesní sdružení uspěli, měli bychom lobbovat za naše zájmy jako jeden muž, a ne pořád vést žabomyší války!

Radko Květ

V Brně 19. 10. 2010

REAKCE DOZORČÍ RADY ČKA

V minulém čísle Bulletinu ČKA byl pod názvem „Je něco shnilého ve státě Dánské! Co s tím?“ přetištěn text architekta Vlada Miluniče, ve kterém se opakovaně zcela nepodloženě a urážlivě vyjadřuje k práci dozorčí rady ČKA a rovněž napadá architekta Radka Květa. Jeho vyjádření je pouze opakováním toho, co již bylo k těmto kauzám napsáno a řečeno.

Těm, kdo jsou s kauzami Vlada Miluniče obeznámeni, není co vysvětlovat, a pro ty, kdo se již v nich ztrácejí, je určena tato moje krátká reakce, a to zejména proto, aby se stokrát opakovaná lež nemohla stát pravdou. Že by Vlado Milunič ze své neobjektivní kritiky pod tíhou argumentů někdy jakkoliv ustoupil či se někomu omluvil, tomu již dávno nevěřím.

Byl jsem přítomen v posledních letech u všech kauz, které Vlado Milunič v textu popisuje a ve kterých dozorčí rada ČKA (DR) architektu Miluničovi nedala za pravdu. Přes mnohé, někdy až urážlivé komentáře na adresu členů DR ČKA a na mou osobu necítím k architektu Miluničovi žádnou osobní zášť. Dělán jenom, jak nejlépe umím, stejně jako ostatní členové orgánů Komory, zcela dobrovolně práci, pro kterou jsem dostal mandát od kolegů architektů. Vážím si architekta Miluniče za to, s jakým nasazením a sveřepě jde za svou pravdou a jak jí ve jménu morálky a etiky všech architektů prosazuje. Vážil bych si jej ovšem ještě více, kdyby ve jménu stavovské organizace dokázal respektovat její rozhodnutí uskutečněná na většinovém demokratickém principu a osvobodil svoje následné reakce od osobních urážek kolegů architektů.

Ke každé z kauz, které Vlado Milunič ve svém textu zmiňuje, existuje spisový materiál, ze kterého lze doložit, proč a na základě čeho bylo ve věci rozhodnuto. Pro ilustraci přikládám vyjádření představenstva na otevřený dopis Vlada Miluniče, které vzniklo jako reakce na jednu z kauz již v roce 2004 (podepsal jej tehdejší předseda doc. Ing. arch. Jan Štípek).

Pavel Rada,
místopředseda dozorčí rady České komory architektů

15. 11. 2010

Představenstvo reagovalo na otevřený dopis Vlada Miluniče již v roce 2004:

Vážení pane architektke,
představenstvo České komory architektů projednávalo na svých zasedáních 1. a 29. července 2004 Váš Otevřený dopis Komoře architektů nazvaný Causa Radko Květ a D.R. a uložilo svému senátu pro disciplinární záležitosti, aby tento Váš dopis také projednal.

Senát se sešel dne 15. 6. 2004 a za přítomnosti předsedy a místopředsedy Stavovského soudu ČKA se zabýval Vašimi připomínkami k jednání komorových orgánů, případně jejich jednotlivých členů. K dispozici měl jednak Vaše podání na architekta Radka Květa pro porušení § 26 Profesionálního a etického řádu ČKA včetně dokladů a zápisů z jednání dozorčí rady ČKA (DR). Zároveň měl i podrobné písemné stanovisko předsedy DR architekta Pavla Rady, kterého jste vyzval k odstoupení z funkce. Dozorčí rada tehdy Vaše podání odložila a své rozhodnutí zdůvodnila. Vaše podání projednal senát v kontextu s podáním architekta Radko Květa, který naopak podal podání na Vás pro porušení § 27 výše uvedeného řádu (účelová kritika s cílem získat zakázku). Dozorčí rada zahájila s Vámi disciplinární řízení, předala věc Stavovskému soudu, který však rozhodl, že o porušení komorového řádu nešlo, řízení zastavil, DR jeho závěr akceptovala a neodvolala se. Tím obě kauzy na půdě orgánů ČKA skončily. Za devět měsíců od rozhodnutí Stavovského soudu jste napsal svůj otevřený dopis.

Představenstvo Komory po seznámení se s doklady o podáních, kterých se Váš otevřený dopis dotýká, dospělo k tomuto stanovisku:

Dozorčí rada i Stavovský soud jsou svěřenými orgány profesní komory, které rozhodují většinovým hlasováním, a domnívat se, že jeden z členů tohoto orgánu rozhoduje o konečném výroku, je bláhové. Proti jejich výrokům je možné se v řádné odvolací lhůtě odvolat. Představenstvo Komory, pokud neodbrželo odvolání, musí jednotlivé výroky respektovat a v průběhu řízení je nemůže ovlivňovat. Členové těchto orgánů byli řádně zvoleni na valné hromadě Komory a získali největší počet hlasů z navržených kandidátů. Volby jsou demokratické a odrážejí důvěru, kterou tito lidé mají. Naznačovat, že byl některý ze zvolených kandidátů katapultován do představenstva, je urážlivé nejen pro tohoto kandidáta, ale i pro celý systém.

Česká komora architektů má zájem, aby se architekti při výkonu své praxe chovali navzájem eticky a respektovali výsledky práce jiných. Musí se samozřejmě chovat eticky i při získávání svých zakázek. Zásady tohoto chování definuje Profesionální a etický řád, část pátá, Povinnosti architekta ve vztahu k ostatním architektům, §§ 26 a 27. Dozorčí rada konstatovala, že architekt Květ začal na zakázce pracovat až v době, kdy Vy jste smlouvu se zadavatelem zakázky sám ukončil. Vy se ve svých vyjádřeních odvoláváte na § 26. Není na škodu se však seznámit i se zněním § 27, odst. 2): Architekt se vyvaruje takových projevů, které nepodložené a úmyslně poškozují dobré jméno jiného architekta, zejména se vyvaruje urážek a pomluv; toto ustanovení mu nebrání vést polemiku a vytknout kolegovi oprávněně vady a opominutí; musí tak ovšem učinit vždy profesionálně korektně.

Vážení pane architektke, členové představenstva ČKA respektují výsledky Vaší práce. I architekt Květ má však za sebou dost vykonané práce, realizací, soutěžních návrhů apod. Vy se občas k zakázce, na které jste pracoval nejdříve Vy a později jeden čas souběžně s arch. Květem, ale ve výsledku ji stejně získal někdo jiný, vyjadřujete v denním i odborném tisku, v rozhovorech se svým kolegou a v otevřeném dopise, který jste vydal. Sám voláte po vzájemném slušném chování, ale z hlediska výše uvedeného citátu etického řádu jsou možná některé Vaše výroky na hraně etiky.

V poslední větě svého dopisu říkáte, že byste považoval za normální, kdyby architekti Květ a Rada odstoupili ze svých funkcí. Představenstvo ČKA nemá možnost ani vůli odvolávat řádně zvolené členy představenstva a dozorčí rady. Toto může udělat pouze tajným hlasováním valná hromada. Setrvání ve funkci zůstane tedy pouze jejich osobním rozhodnutím.

Ing. arch. Jan Štípek,
předseda České komory architektů

29. 6. 2004

SMÍR V SOUTĚŽI NA ČERNOU LOUKU V OSTRAVĚ

Počátkem tohoto roku vyhlásilo Město Ostrava ideovou urbanistickou soutěž „Revitalizace území Černá louka v Ostravě“. Proti formálnímu postupu vyhlášeovatele soutěže, přezkušovatele soutěžních návrhů a soutěžní poroty podali účastníci soutěže námítku k vyhlášeovateli soutěže.

Mezi hlavní námítky soutěžících patřilo (9. 7. 2010)

1) Porota jednostranně preferovala koncepty řešících území jako park s pavilony (požadavek na co možná nejvyšší zachování zeleně přitom nebyl uveden v soutěžních podmínkách).

2) Možné závažné porušení soutěžních podmínek dvěma soutěžícími (návrhy č. 25 a 45) v bodu 2.1

l porušení spočívá v ubourání 3/4 budovy pavilonu A, určeného v soutěžních podmínkách k zachování;

l pokud nebylo zachování půdorysu požadováno, měla být tato skutečnost uvedena v rámci soutěžních podmínek;

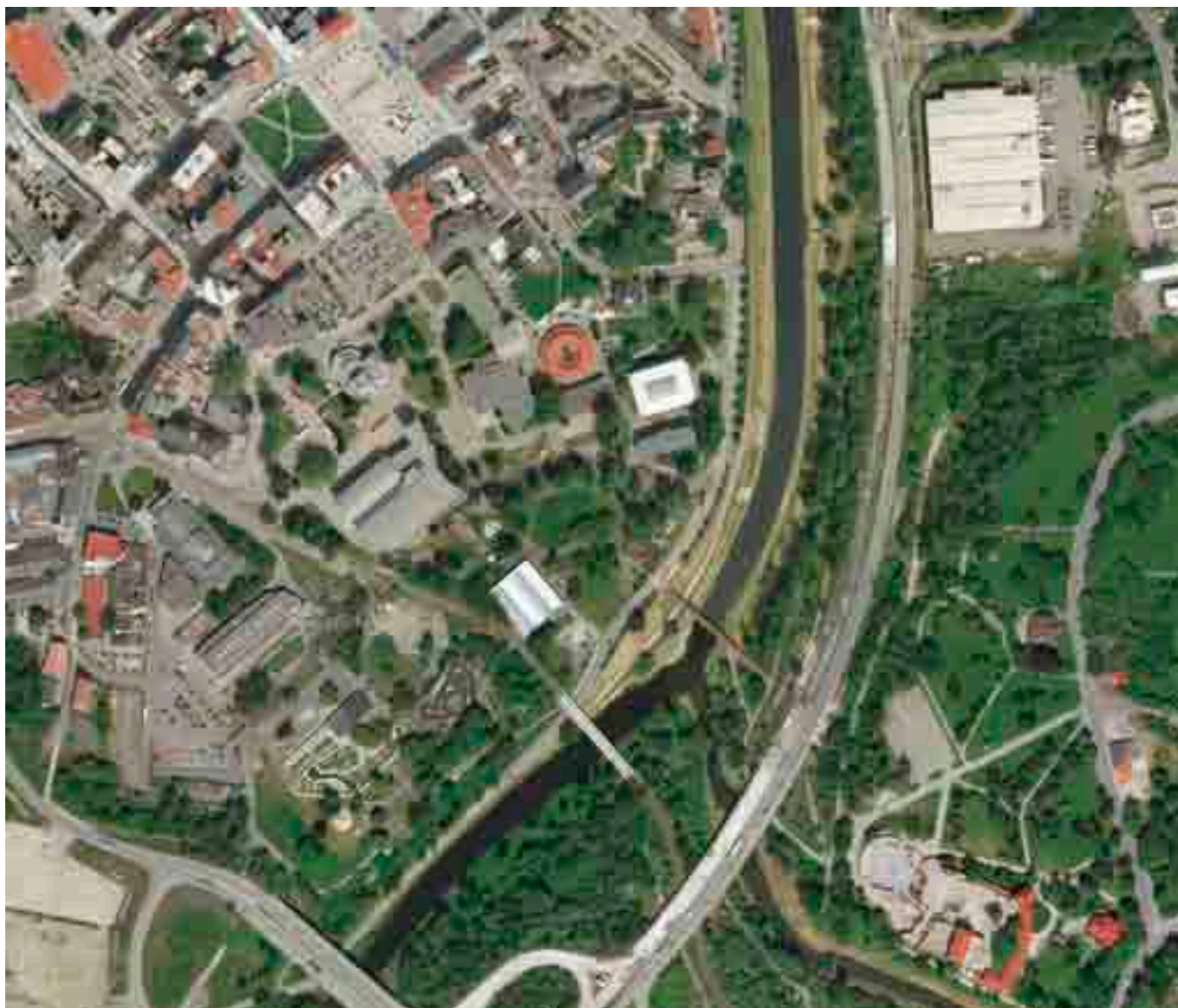
l v protokolu přezkušovatele nejsou pochybení dvou soutěžících uvedena, tudíž se jimi porota nezabývala.

Z odpovědi vyhlášeovatele zpracované ve spolupráci s předsedou a místopředsedou soutěžní poroty (19. 7. 2010)

Ad 1) Používání zeleně je nutné chápat jako integrální součást kreativní architektonické práce. Soutěžní návrhy nebyly posuzovány z hlediska míry zachování zeleně, zde měli všichni soutěžící naprostou svobodu,

ale z hlediska toho, jakou roli zeleň v příslušném konceptu hrála. Jde o postoj, v takovémto případě ideové soutěže, naprosto legitimní. V posuzování soutěžních porotou nebyly návrhy založené na zeleni preferovány. Na první pohled tzv. pavilonový způsob řešení nebyl rovněž měřítkem hodnocení poroty. Porota hodnotila návrhy dle kritérií uvedených v soutěžních podmínkách. S tímto postupem vyhlášeovatel souhlasí.

Ad 2) V bodě 2.1 odst. 1 soutěžních podmínek je uvedeno, že: „Stavby ... v soutěžním návrhu zachovány.“ Toto ustanovení jednoznačně zavazuje soutěžící tyto stavby v území respektovat a zachovat, nehovoří nic o možnostech jejich úpravy, implementace či jiného začlenění do nově navrženého využití. Způsob naložení s taktó vymezeným požadavkem byl plně na uvážení soutěžícího. Zde je nutno uvést, že soutěž byla vyhlášena především jako soutěž ideová, jejíž výsledky budou sloužit jako podklad pro zpracování územní studie daného území, nikoliv pro zadání veřejné zakázky. A bylo proto pro soutěžní porotu stěžejní splnění podmínky zachování stavby v území, nikoliv pouhá stabilizace dnešního konstrukčního stavu na úkor požadované „ideje“ nového využití Černé louky. S tímto postupem vyhlášeovatel dle jeho sdělení souhlasí.

Z reakce soutěžících na odůvodnění (26. 7. 2010)

S odůvodněním první námítky byli soutěžící vcelku srozuměni, nesouhlasili ale s odůvodněním druhé námítky vyhlášovatelem, které považovali za účelové obhájení vlastních pochybení. Soutěžící se proto rozhodli obrátit na ČKA a 26. 7. 2010 podali návrh na zahájení rozhodčího řízení ve věci postupu poroty a vyhlášovatele soutěže, přezkušovatele soutěžních návrhů a soutěžní poroty.

Upozornili ČKA, že:

! nebyl dodržen § 10, odst. 6b Soutěžního řádu ČKA – „Porota vyloučí ze soutěže všechny soutěžní návrhy, které nejsou v souladu se závaznými podmínkami soutěže, ledaže se jedná o dílčí formální odchylky, jimiž není snížena srozumitelnost návrhu, není ohrožena anonymnost návrhu, jde-li o soutěž anonymní, a jimž není návrh zvýhodněn...“;

! přezkušovatel soutěžních návrhů nedodržel plně § 9, odst. 3c Soutěžního řádu ČKA – „Přezkušovatel soutěžních návrhů ověřuje, zda doručené soutěžní návrhy splňují požadavky na obsah a formu stanovené soutěžními podmínkami...“;

! protokol z hodnocení soutěže je nedostatečný a neodpovídá § 10, odst. 9 Soutěžního řádu ČKA. Zejména neobsahuje hodnocení všech soutěžních návrhů, není v něm ani zmínka o tom, že ubourání povinně

zachovávané budovy nepovažuje porota za porušení soutěžních podmínek;

! vyhlášovatel nerespektoval § 13, odst. 2 Soutěžního řádu ČKA, který uvádí: „námítku řeší vyhlášovatel ve spolupráci s porotou“. Dle textu rozhodnutí o námítkách však vyhlášovatel přizval k jejich posouzení pouze předsedu a místopředsedu poroty.

Soutěžící žádají vyřazení návrhů č. 25 a 45, které získaly zvláštní ocenění poroty, ze soutěže.

„Naším hlavním důvodem pro podání odvolání je zlepšení úrovně architektonických soutěží a odpovědnosti vyhlášovatelů a soutěžních porot za přijatá rozhodnutí. Rušení závazných požadavků vyhlášovatele v průběhu hodnocení soutěžních návrhů se stává nepěkným zvykem, není dlouhodobě akceptovatelné a pravděpodobně povede ve svém důsledku k odmítání účasti ve veřejných soutěžích. Jako architekti jsme samozřejmě pro zachování co největší možné ideové volnosti návrhů. Tato volnost však musí být umožněna již v samotných soutěžních podmínkách, a ne až následnou benevolencí poroty a vyhlášovatele při samotném hodnocení soutěžních návrhů.“

Připravila Markéta Pražanová

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ NA PŮDĚ ČKA (ZAHÁJENO 17. 8. 2010)

Podání námítky proti výsledku soutěže upravuje ustanovení § 13 Soutěžního řádu ČKA. Veřejná-kombinovaná urbanistická soutěž o návrh revitalizace území Černá louka v Ostravě byla vyhlášena v souladu se Soutěžním řádem ČKA a soutěžní podmínky možnost podání námítky proti formálnímu postupu soutěžní poroty či vyhlášovatele obsahovaly.

Podáním námítky je zahájeno řízení, a to mezi stěžovatelem a vyhlášovatelem soutěže. Je užitečné si zde připomenout, že spory jsou ČKA projednávány v rámci tří řízení, a to:

! disciplinárního, jehož náležitosti jsou upravené v Disciplinárním a smírčím řádu ČKA (DSŘ) v § 2 a v § 29–68, kdy je dozorčí radou ČKA podán návrh na zahájení disciplinárního řízení ke Stavovskému soudu ČKA pro důvodné podezření z porušení vnitřní komorových řádů ČKA autorizovanou osobou,

! smírčího, jehož náležitosti jsou upravené v DSŘ § 69 a v § 72–85. Účelem smírčího řízení je nalézt spravedlivé řešení sporu účastníky dohodou, tj. za účelem dosažení smíru. Účast ve smírčím řízení je zásadně dobrovolná a může se konat pouze tehdy, jestliže strany sporu vyjádří společně a dobrovolně jednoznačnou vůli se smírčího řízení zúčastnit,

! rozhodčího, jehož náležitosti jsou upravené Soutěžním řádem ČKA § 13 a v zákoně č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, v platném znění. Rozhodčí řízení je specifické smírčí řízení tím, že spor je řešen a rozhodován tříčlenným rozhodčím výborem složeným ze zástupce vyhlášovatele, zástupce soutěžícího, který podal návrh, a zástupce ČKA jmenovaného předsedou Stavovského soudu ČKA.

Spor mezi stěžovatelem a vyhlášovatelem soutěže mohl tedy být veden buď v rámci řízení smírčího, nebo rozhodčího.

Po podání návrhu účastníka soutěže na zahájení rozhodčího řízení ve věci postupu vyhlášovatele soutěže, přezkušovatele soutěžních návrhů a soutěžní poroty na revitalizaci území Černá louka v Ostravě zahájila ČKA rozhodčí řízení. V této souvislosti je třeba podotknout, že se u předmetného rozhodčího řízení jednalo o novinku na půdě ČKA, neboť doposud tento institut nebyl účastníky soutěží využit.

Po zahájení rozhodčího řízení vyzvala ČKA jak soutěžícího, který návrh podal, tak vyhlášovatele soutěže, aby určili své zástupce v rozhodčím výboru. Bylo svoláno jednání rozhodčího výboru, na kterém se jeho členové stížností společně zabývali, a následně se jim společně podařilo ty aspekty výsledku soutěže, které stěžovatel napadl, objasnit. Rozhodčí výbor shledal mírné nedostatky v rozhodování poroty a další nedostatky a částečné rozpory ve formulaci soutěžních podmínek. U rozhodování poroty bylo nedostačující, že zjištěné rozpory soutěžního úkolu a výsledný dopad na soutěžní úkol neuvedla úplně a v celé souvislosti ve svém rozhodnutí. Avšak toto zjištění nebylo natolik závažné, aby vyžadovalo revokování rozhodnutí poroty.

Zároveň rozhodčí výbor konstatoval, že podáním návrhu na zahájení rozhodčího řízení byly objasněny nedostatky, které v průběhu soutěže nastaly, a že tyto vedlejší a ve své podstatě nadbytečné nedostatky (vedlejší z toho důvodu, že se prokázalo, že na výsledek soutěže neměly rozhodující dopad) jinak kvalitně pojatou soutěž zbytečně komplikovaly.

Na základě jednání rozhodčího výboru se jeho členové dohodli uzavřít smír – jinými slovy, společně a dobrovolně se dohodli na ukončení sporu. Podstatou smíru byla písemná dohoda, ve které obě strany zjištěné skutečnosti shodně konstatují. Tato dohoda je otištěna v plném rozsahu v následujícím článku.

Jan Dvořák,
předseda Stavovského soudu ČKA

1. cena: Maxwan Architects + Urbanists (Nizozemsko) – Rients Dijkstra, Hiroki Matsuura, Jason Hilgfort, Artur Borejszo, Nobuki Ogasahara, Anna Borzyszkowska, Leena Cho

ČERNÁ LOUKA V OSTRAVĚ

Rozhodčí výbor ve složení Mgr. A. Jiří Jindřich, zástupce soutěžících, Ing. arch. Josef Pleskot, zástupce vyhlášovatele soutěže, a Ing. Jan Dvořák, zástupce ČKA, dohodli v rozhodčím řízení na svém jednání, konaném dne 29. 9. 2010 a dne 9. 11. 2010 v sídle České komory architektů, v souladu s ustanovením § 69 an. Disciplinárního a smírního řádu České komory architektů, v platném znění, v souběhu s ustanovením § 13 Soutěžního řádu ČKA, v platném znění, a ustanovením čl. 13.2 Soutěžních podmínek „Ideové urbanistické soutěže o návrh na revitalizaci území Černá louka v Ostravě“

tento

SMÍR

Členové rozhodčího výboru shodně konstatují, že:

- soutěžní podmínky byly zbytečně přeuročeny, zejména pro daný typ soutěže, a vykazovaly vnitřní rozpornost v některých ustanoveních; tyto nedostatky soutěžních podmínek mohly soutěžícím působit zbytečnou nejistotu a nutnost ověřovat podmínky zadání dotazy;
- odpovědi na dotazy soutěžících a kvalita těchto odpovědí nebyly dostatečné; za problematické nutno považovat především zodpovídání jednotlivých dotazů bez souhrnu podle témat a bez koordinace jednotlivých odpovědí;
- soutěžní porota v průběhu hodnotícího zasedání zodpovědně posoudila předložené návrhy a v souhrnném memorandu uvedla zásadní skutečnosti týkající se celkového hodnocení soutěže a soutěžních návrhů, avšak v hodnocení jednotlivých návrhů neuvedla důsledně veškeré skutečnosti, které ji vedly k rozhodnutí o pořadí, cenách a odměnách; svým rozhodnutím však nezměnila soutěžní podmínky;
- shora uvedené nedostatky v soutěžních podmínkách, jakož i nedůslednosti soutěžní poroty však neměly na výsledek soutěže a práci poroty takový vliv, aby bylo nutno revokovat její rozhodnutí a zpochybnit tak výsledek soutěže.

Kauce, složená k datu 10. 8. 2010 na účet České komory architektů, bude vrácena zástupci soutěžících Mgr. A. J. Jindřichovi v celé výši, a to do sedmi dnů od vydání tohoto smíru.

Odůvodnění:

K dohodnutému smíru členové rozhodčího výboru konstatují k jednotlivým bodům následující vysvětlení a odůvodnění:

2. cena: SIAL architekti a inženýři, spol. s r. o., Liberec – autoři: Ing. arch. Jiří Buček, Jiří Chmelík, Ing. arch. Jan Kadlas, Ing. arch. Pavel Štastný, osoby spolupracující: Ing. arch. Linda Novotná, Ing. Jaroslav Míka

1. SOUTĚŽNÍ PODMÍNKY

V dotčeném případě se jednalo o „veřejnou kombinovanou ideovou urbanistickou soutěž o návrh revitalizace území Černá louka v Ostravě“, přičemž právě skutečnost, že šlo o soutěž ideovou, byla pro postup soutěžní poroty v soutěži skutečností rozhodující (body 3.1.1 a 3.1.2 soutěžních podmínek); tento charakter soutěže klade na soutěžící i na porotu zvýšené odborné nároky, neboť konceptuální urbanistické otázky jsou těžko zhodnotitelné na základě vyčíslitelných, objektivně definovatelných a verifikovatelných kritérií. Sledovaným smyslem a účelem soutěže bylo hledat konceptní přístup k obnově a revitalizaci rozsáhlého a svou urbanistickou situací významného území města Ostravy. V rozporu s touto skutečností však byly soutěžní podmínky formulovány v některých částech zbytečně přeuročeny a tím mohly působit, resp. působily obtíže soutěžním týmům. Tato skutečnost se v urbanistických a architektonických soutěžích opakuje, neboť zadavatelé považují obvykle větší míru podrobnosti a větší rozsah plnění za lepší a výhodnější, aniž si (přes opakovanou upozornění profesionálů) uvědomují, že právě zbytečná podrobnost podmínek vede často k protimluvům, nepřesnostem a zbytečným následným sporům.

I v dotčeném případě vykazovaly soutěžní podmínky v některých bodech rozporu a inkonzistenci, jakož i zbytečně přeuročující podrobnost a požadavky. Jeden z požadavků se týkal stávajících staveb v dotčeném území, které se v soutěžním návrhu musí zachovat (byly vyjmenovány čtyři stavby). Z podkladů však nebylo dostatečně zřejmé, zda tento požadavek platí i pro dostavby a přístavby, často nevhodné. Dle shodného názoru členů rozhodčího výboru odporovaly tyto požadavky smyslu a poslání soutěže, a to nalézt návrhy ideově-urbanistické pro revitalizaci daného území.

Obecná vnitřní rozpornost a protichůdnost požadavků plynoucí ze soutěžních podmínek pak vyniká zejména při srovnání formulace zbytečně přeuročených podmínek se stanovením podmínky (hodnotícího kritéria) konceptního a celistvého charakteru návrhu. Požadavky těchto dvou kritérií jsou protichůdné.

2. ODPOVĚDI VYHLAŠOVATELE SOUTĚŽÍCÍM

Obdobné výtky nutno adresovat i ke způsobu podávání dotazů a jejich zodpovídání. Systém zodpovídání dotazů sledoval nikoliv věcné souvislosti, nýbrž časovou posloupnost jejich podání. Z uvedeného (poněkud schematického a formalistického) postupu pak plynuly některé důsledky. Mnohé otázky se opakovaly a odpovědi na ně se vyskytovaly následně na různých místech, přičemž jejich obsah nebyl důsledně koordinován a korigován. Obsahové inkonzistence mohly soutěžící týmy zavádět.

Chronologické seřazení obdržených dotazů spolu s poskytnutými odpověďmi neumožnilo uspořádat odpovědi do ucelených bloků podle charakteru a obsahu vznesených dotazů. Pokud by byly dotazy věcně uspořádány a koordinovány, byly by se objevily shora uvedené inkonzis-

3. cena: Peter Stec, Brian Tabolt, James Lowder, Peter Stec st., osoby spolupracující: Ben Olschner, Brett Tabolt, Iva Kleinová, Jon Krizan, Yurou Cui, Juraj Podolák, Daniel Leone

tence a bylo možno předejít zbytečným následným sporům, jak se stalo právě v inkriminovaném případě (jedná se zejména o odpovědi na otázky 14, 18, 20; odpovědi na dotazy uvedené pod čísly 39 a 44 jsou vyhybavé, a dokonce zmatečné; odpověď na otázku 12 je v rozporu s bodem 2.1 soutěžních podmínek; odpověď na otázku 36 zněla „Viz soutěžní podmínky“, čímž působí nekompetentně a znevažuje institut podávání otázek). S touto skutečností souvisí i poněkud nedostatečný výkon sekretáře a následně i přezkušovatele poroty, kteří měli na některé z těchto problémů upozornit soutěžní porotu a umožnit jí tyto okolnosti řádně posoudit a rozhodnout.

3. POSTUP A ROZHODOVÁNÍ POROTY V PRŮBĚHU HODNOTICÍHO ZASEDÁNÍ

Soutěžní porota byla shora uvedenými skutečnostmi postavena před problém, aby až v průběhu posuzování a hodnocení předložených návrhů výkladem překonala uvedené problémy a nedostatky. Soutěžní porota svoje hodnocení rozdělila do dvou částí, přičemž v první části (souhrnném memorandu) uvedla důvody pro zvolený přístup; zdůraznila smysl a účel soutěže jakožto soutěže ideové, hledající nikoliv konkrétní a detailní řešení území, nýbrž životaschopný urbánní koncept, obohacující město Ostravu o nové (dosud absentující) atributy a rozvíjející již existující hodnoty města. Z uvedených důvodů interpretovala porota soutěžní podmínky důsledně ve prospěch této ideovosti, a neposoudila tudíž zásah do staveb, jejichž zachování bylo soutěžními podmínkami požadováno, jako rozporný se závaznou částí (soutěžní porota dospěla k závěru, že sledovaným smyslem je zachovat určitou urbánní stopu, nikoliv důsledně existující podobu staveb, z nichž některé jsou doplněny o přístavby a dostavby sporné hodnoty). Soutěžní porota, přestože se tohoto tématu v případě soutěžních návrhů, které jsou předmětem sporu, v jejich hodnocení dotkla, neučinila tak nicméně dostatečně a z podaného hodnocení není celá souvislost zřejmá. Tento fakt však neměl, jak se členové rozhodčího výboru nakonec shodli, tak zásadní důsledky, aby bylo nutno soutěž zrušit a rozhodnutí poroty revokovat. Soutěžní porota ostatně, jak vyplynulo z rozhodčího řízení, přistoupila s tímto extenzivním výkladem i k „rozporům“ řady dalších soutěžních návrhů se soutěžními podmínkami a tyto rozpory hodnotila velkoryse, neboť upřednostnila ponechání soutěžních návrhů v soutěži, aby tak bylo zhodnoceno mimořádné úsilí, které architekti a urbanisté této soutěži a předloženým návrhům věnovali (všichni zúčastnění se shodli na závěru, že soutěž byla mimořádně obsazena a že kvalita návrhů byla velmi vysoká).

4. POUČENÍ DO BUDOUČNA

Z projednávání smíru dospěli členové rozhodčího výboru k závěru, že svoji zkušenost popíší jakožto doporučení pro přístup k urbanistickým a architektonickým soutěžím, s vírou, že tato doporučení budou nejen vodítkem soutěžním týmům, soutěžním porotám a zadavatelům, ale v případě, že se to ukáže nezbytným a vhodným, též k novelám příslušných právních předpisů:

! Pozitivně je rozhodčím výborem hodnocena skutečnost, že se Magistrát města Ostravy v dané situaci (revitalizace rozsáhlého území) rozhodl uspořádat ideovou urbanistickou soutěž.

! Pozitivně je dále hodnocena skutečnost, že vyhlášitel soutěže, Magistrát města Ostravy, jmenoval kvalitní soutěžní porotu, která svou práci vykonala na dobré úrovni.

! S politováním se konstatuje, že soutěžní podmínky neodpovídají plně charakteru předmětné soutěže. Při sepisování soutěžních podmínek by měli vyhlášitel a porota vždy dbát na soulad s typem soutěže. Při nejasnostech nad mírou určenosti soutěžních podmínek je téměř vždy žádoucí mít méně závazných podmínek. Takový stav skýtá soutěžícím dostatečný prostor pro uplatnění inovativních řešení bez nebezpečí vyloučení návrhů ze soutěže pro rozpor se soutěžními podmínkami a nenuťí soutěžní porotu k překlenování vnitřní inkonzistence soutěžních podmínek výklady; nezbytná je jasná a otevřená formulace podmínek.

! Za podstatnou součást soutěže nutno považovat zodpovídání dotazů; položené dotazy musí být zodpovídány soutěžní porotou, a to tak, aby byly uspořádány do věcně souvisejících bloků, čímž se vyloučí rozpory a inkonzistence mezi jednotlivými odpověďmi. Dotazy soutěžících jsou jednou z možností, jak si ujasnit předmět soutěže a její program; z tohoto je však naprosto nezbytné, aby soutěžící obdrželi takové odpovědi, které jsou přínosné a vyjasní úmysly a představy vyhlášovatele.

ZÁVĚREČNÉ PROHLÁŠENÍ ZÚČASTNĚNÝCH STRAN ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ:

Pokud předmětné rozhodčí řízení a jeho výsledek v budoucnu napomůže architektonickým soutěžím a pokud se tímto rozhodčím nálezem předejde obdobným sporným situacím, budou naplněna očekávání všech zúčastněných stran.

Mgr. A. Jiří Jindřich, zástupce soutěžících
Ing. arch. Josef Pleskot, zástupce vyhlášovatele soutěže
Ing. Jan Dvořák, zástupce ČKA

Poznámky

- 1) Kompletní výsledky soutěže viz www.cka.cc – soutěže, vítězný návrh viz Bulletin ČKA 3/2010, str. 65.
- 2) Dne 7. 10. 2010 obdržela dozorčí rada ČKA další stížnost na postup autorizovaných architektů v soutěži na řešení Černé louky v Ostravě, kterou se zabývá.

Odměna (soutěžní návrh č. 25): NL Architects (Nizozemsko) – Pieter Bannenberg, Walter Van Dijk, Kamiel Klaasse, Gen Yamamoto, Barbara Luns, Qili Yang, Liping Lin, Katharina Riedel, Lorena Valero Minano, Ines Quinteiro Antolin

Odměna (soutěžní návrh č. 45): Josef Kiszka, Marcin Jojko, Bartłomiej Nawrocki, Krzysztof Czech, Grzegorz Ostrowski

ZE ZÁPISŮ PŘEDSTAVENSTVA ČKA ZA MINULÉ ČTVRTLETÍ

Přinášíme výběr nejdůležitějších témat, která se objevila v uplynulém čtvrtletí (září–listopad 2010) na jednání představenstva České komory architektů (řazeno chronologicky). Kompletní zápisy z jednání jsou umístěny na www.cka.cc v rubrice ČKA – Představenstvo.

DISCIPLINÁRNÍ KAUZY

IV/01/2010 Žádost o znalecký posudek (31C98/2009-119)

Městský soud ustanovil ČKA znalcem z oboru architektura ve věci žalobkyně Demex projekt Entwicklung GmbH proti Euro Mall Štěrboholy, a. s., a TK Development Czech II., s. r. o. Posudek zpracovaný M. Peterkou byl předán soudu. Je zásadní při řešení otázek rozlišení hranice mezi plagiátem a použitím díla jiného autora.

XI/01/2010 Postoupení opisů StS

Předloženy byly zprošující rozsudky StS, které byly vyneseny v disciplinárním řízení DR 2009-34 Neregulární architektonická soutěž „Novostavba budovy Laserového centra ELI v Dolních Břežanech“. Předseda StS J. Dvořák poukazuje na špatnou legislativní úpravu – bude předmětem společného jednání orgánů.

POLITIKA ARCHITEKTURY

IX/01/2010 Překlady evropských politik architektury

Seven překladů politik architektury (ACE, Finsko, Norsko, Švédsko, Německo, Irsko, Holandsko), které MMR nechalo vypracovat, je k dispozici v Kanceláři ČKA jak v tištěné, tak v digitální podobě – viz též str. 56 Jednotlivé texty budou po krácení přetiskovány v Bulletinu ČKA.

Změna názvu Politiky architektury ČR

Dokument bude přejmenován na základě rozhodnutí představenstva na: Politika architektury, s podtitulem Národní program stavební kultury.

X/03/2010 Koordinační rada výstavby

J. Vrana navrhl M. Hovořákovou ustanovit jako koordinačního pracovníka pro styk Komory a MMR a pověřit ji zastupováním ČKA v Koordinační radě výstavby. J. Plos bude odpovědný za připomínky k novele zákona č. 183/2006 Sb.

IX/02/2010 Jednání s politiky

V průběhu uplynulého čtvrtletí jednali zástupci ČKA mimo jiné s: europoslancem Oldřichem Vlasákem (předsedou Svazu měst a obcí), senátorem Ivo Bárkem (předsedou Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí), senátorem Petrem Gazdíkem (předsedou poslance klubu TOP 09 a Starostové PS PČR), Miroslavem Kalousem (náměstkem MMR); Pavlem Kasíkem (náměstkem ministra spravedlnosti); Miroslavem Konopeckým (správa majetku MV); Irenou Pločkovou (náměstkyní SFŽP); Kamilem Jankovským (ministrem pro místní rozvoj); Janou Jabůrkovou (ředitelkou Odboru komunikace MMR, o soutěži Nový domov); Annou Matouškovou (náměstkyní ministra kultury); Filipem Melzerem (náměstkem MS ČR), Kryštofem Hajnem (náměstkem MŠMT).

VII/05/2010 Strukturální a kohezní fondy

Náměstek MMR Ing. Braun v průběhu léta oznámil, že nebude rozšiřovat pracovní skupinu pro přípravu rámcové pozice ČR k budoucnosti kohezní politiky pro architekturu a urbanismus o zástupce ČKA. V současné době se projednávají pravidla v obecné rovině, na národních úrovních se bude projednávat na konci roku 2011.

VI/09/2010 Zásady urbání politiky

Politiky architektury – národní program stavební kultury – připomínky ČKA budou diskutovány i nadále s MMR a dokument bude poté integrován do schváleného vládního materiálu urbání politiky.

ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK – SOUTĚŽE O NÁVRH

VII/01/2010 Žádost o podporu kvality architektonických služeb zadávaných z veřejných peněz

J. Vrana a J. Sapák informovali o jednáních, tiskové konferenci (viz Bulletin ČKA 3/2010, str. 52, a ohlasy v médiích viz www.cka.cc) a korespondenci s ministry k tomuto tématu.

Vydán sborník Architektonické soutěže doplněný manuálem o zadávání – viz Bulletin ČKA 3/2010, str. 28.

XI/06/2010 PS MMR pro novelu zákona o veřejných zakázkách

J. Sapák rekapituloval činnost v Platformě pro transparentní veřejné zakázky, očekává se, že ČKA se pokusí vymezit stavby, na které by měla být vypsána architektonická soutěž. Také organizace mimo ČKA vysílají signál, že nejnižší cena se může rovnat nejnižší kvalitě. Do přípravných týmů zpracovatelů novely budou navrženi odborníci, za ČKA byli pověřeni J. Vrana, J. Sapák, M. Peterka, J. Dvořák, J. Plos – SIA doporučila MMR. Dále je nutné vyjasnit si výklad § 103 zákona o veřejných zakázkách, týkající se cen a odměn v soutěži, dále co je ideová soutěž, probrat stav po novele.

X/11/2010 Dopravní institut ČVUT

Představenstvo zahájilo kroky k prošetření zákonného postupu při zadávání veřejné zakázky ČVUT na zpracování projektu dopravního institutu. D. Mareš požádá arch. Jana Hájka, aby podal podnět k DR. ČKA uvažuje o podání podnětu na ÚOHS, podnětu správci dotačních peněz. Kauzou se bude nadále zabývat představenstvo.

LEGISLATIVA

ÚKOL X/05/2007 Připravit novou koncepci OTP

MMR v současné době nemá v úmyslu financovat vznik nových OTP. M. Peterka navrhuje oslovit soukromého investora s žádostí o finanční podporu projektu OTP.

PROPAGACE PROFESY ARCHITEKTA

IX/02/2010 Pocta ČKA 2010

Dne 9. září 2010 zasedala odborná komise Pocty ČKA 2010 ve složení: R. Švácha, V. Aulický, M. Kohout, J. Potůček, J. Sapák. Komise nominovala na udělení Pocty ČKA 2010 Viktora Rudiše. Představenstvo nominaci potvrdilo a zároveň schválilo prvních 100 000 Kč na organizaci akce z prostředků tiskového a informačního servisu (práce poroty a odborného týmu, objednávka plastiky, tiskoviny atd.). Odborná komise doporučuje představenstvu znovu zvážit možnost udělovat v rámci Pocty ČKA dvě ceny, jednu in memoriam a jednu žijící osobnosti. Navazuje tak na stejnou žádost komise z roku 2008. Vzhledem k náročnosti příprav i financování dvou cen se představenstvo přiklonilo ke stávajícímu stavu.

VIII/02/2010 Mies van der Rohe Award 2011

Na žádost Nadace Mies van der Rohe v Barceloně zaslala ČKA jména dvou staveb do soutěže – Národní technickou knihovnu – Roman Brychta, Adam Halíř, Ondřej Hofmeister, Petr Lešek/Projekt architekti; Hotel Karlov, Benešov u Prahy – Ladislav Lábus, Jiří Poláček, Václav Škarda/ Lábus AA, Atelier K2. Odůvodnění sepsal T. Bezpalec a M. Pražanová. Viz Bulletin ČKA 3/2010, str. 8. M. Jirovec připraví návrh tří odborníků, kteří budou za ČKA nominovat stavby do soutěže a zároveň osobnost na udělení ceny MK. M. Pražanová zastupovala ČKA na diskusním setkání věnovaném přehlídkám realizací, uspořádaném Irenou Fialovou v rámci výstavy Mies van der Rohe Award 2009 ve Veletržním paláci.

V/01/2009 PS Architekti a Zelená úsporám

4. 11. proběhla konference Bytové domy – moderní formy výstavby a realizace, na níž byl prezentován Manuál energeticky úsporné architektury – viz str. 10, který vydalo SFŽP ve spolupráci s ČKA. Představenstvo ocenilo kvalitu materiálu a poděkovalo redakčnímu týmu za odvedenou práci. T. Jiránek ještě jednou svolá PS AZU a připraví návrh pro příští představenstvo činnost PS ukončit a přetransformovat PS v jednoho externího spolupracovníka, který bude schopen fundovaně zodpovídat dotazy k problematice (pravděpodobně J. Smola nebo A. Brotánek).

VII/03/2009 Aktivní účast při organizování Grand Prix architektů

M. Jirovec připravil návrh o ukončení spolupráce s Obcí architektů v pořádání GPA. Představenstvo předložený dopis schválilo a pověřilo odesláním předsedu.

VII/04/2010 CE.ZA.AR

M. Jirovec seznámil představenstvo s navrhovaným statutem a harmonogramem nové soutěžní přehlídky. Členové představenstva zašlou své připomínky a komentáře.

VNITŘNÍ ÚKOLY ČKA**VIII/05/2010 Právní servis**

Představenstvo uložilo M. Peterkovi, J. Plosovi a J. Sapákoví nově definovat rozsah spolupráce s AK Kadlec a Stránská. V průběhu měsíce listopadu proběhlo výběrové řízení na pracovníka pro legislativu pro Kanclář ČKA v Praze.

VII/10/2010 Nabídka pojistného krytí pro ČKA

Společnost MARSH, s. r. o., provedla v polovině tohoto roku výběrové řízení na pojistitele pro veškerá pojištění sjednaná prostřednictvím ČKA. Na základě tohoto výběrového řízení byla vybrána opět ČSOB Pojišťovna, a. s. – více viz str. 46.

ČINNOST PRACOVNÍCH SKUPIN A SPOLUPRÁCE ČKA S OSTATNÍMI**IV/05/2010 Spolupráce s ÚRM**

Podepsána smlouva na zpracování Standardů výkonů a dokumentace.

VII/11/2010 PS pro urbanismus a územní plánování

18. 10. 2010 proběhl workshop, tématem diskusního setkání byly současné problémy urbanismu a územního plánování.

Z následného obsáhlého jednání představenstva vyplynula pojmová nejednotnost a nedošlo ke shodě názvu PS. PS připraví do příštího jednání koncepci své činnosti včetně názvu, který zahrne v územním plánování jak urbanismus, tak krajinu. Zároveň bude schváleno složení PS.

XI/07/2010 Smlouva MŽP Analýza zpracování „konceptce uspořádání krajiny“ v rámci procesu územního plánování

Na základě workshopu PS pro přírodu a krajinu byla dohodnuta se zástupci MŽP spolupráce ČKA na analýze nezastavěného území v ÚP. Podklady sestaví PS pro přírodu a krajinu a její předseda D. Lacina, garantem výstupu bude ČKA.

XI/08/2010 PS pro památky

J. Plos začal pracovat na nové koncepci ČKA v oblasti památkové péče. Nahradí tak koncepci schválenou představenstvem v roce 2008. Činnost stávající pracovní skupiny pro památkovou péči byla zrušena a uvažuje se o založení nové PS.

ŽÁDOSTI O ZÁŠTITY A SPOLUPRÁCI

M. Vitoulová připravila systém udělování záštít, který bude dopracován a vyvěšen na webu.

Uděleny byly záštity nad konferencí Inventura urbanismu 2010 (zpráva viz str. 14), Pasivní domy 2010, Olomoucké dny architektury a stavebnictví, záštita nad soutěžní přehlídkou Young Architects Award 2011.

VZDĚLÁVÁNÍ**VIII/11/2010 Soutěžní Přehlídka diplomových prací**

Výsledky soutěže viz str. 60. Byl odhlasován nový statut soutěže.

INFORMACE**XI/08/2010 Zpráva o hospodaření za 1.–3. čtvrtletí**

Viz Bulletin ČKA 3/2010, str. 57.

XI/09/2010 Žádosti o dotace z EU

ČKA se rozhodla podat žádosti o dotace na některé své aktivity.

XI/12/2010 Jednání s předsedy PS

Jednání představenstva s předsedy pracovních skupin proběhne 14. 12. 2010. Bylo projednáno vyhodnocení činnosti PS a předsedové PS předloží plán činnosti na rok 2010 a návrh rozpočtu.

XI/13/2010 Seminář Leonardo da Vinci

Dům zahraničních služeb nabídl bezplatný seminář, který poskytne informace a objasní možnost využití grantových prostředků v programech celoživotního vzdělávání.

Připravila Markéta Pražanová

NOVÍ ČLENOVÉ ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ**Nově autorizované osoby (od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010)**

Číslo autorizace	Jméno	Typ autorizace	Číslo autorizace	Jméno	Typ autorizace
3 718	Ing. arch. Křížek Jiří	A	3 731	Ing. arch. Vlach Hynek	A
3 719	Ing. arch. Koudelka Vojtěch	A	3 732	Ing. arch. Postránecký Michal	A
3 720	Ing. Vyslouzilová Anna	KA	3 733	Ing. arch. Míková Helena	A
3 721	Ing. arch. Fröml Martin	A	3 734	Ing. arch. Tůmová Lucie	A
3 722	Ing. Vágnerová Jitka	KA	3 735	Ing. arch. Čížková Monika	A
3 723	Ing. arch. Lancman Bohumil	A	3 736	Ing. arch. Krobová Helena	A
3 724	Ing. Hipper Vladimír	A	3 737	Ing. arch. Zimová Pavla	A
3 725	Ing. arch. Bainer Pavel	A	3 738	Ing. arch. Busta Helena	A
3 726	Ing. Votava Bořek	ÚP	3 739	Ing. arch. Kotouč Radovan	A
3 727	Ing. arch. Klejna Martin	A	3 740	MgA. Neckář Mirko	A
3 728	Ing. arch. Jirsa Vojtěch	A	3 741	Ing. arch. Ullschmied Karel	A
3 729	Ing. arch. Krajc Václav	A	3 742	Ing. arch. Šenberger Martin	A
3 730	Ing. arch. Horák Petr	A	3 743	Ing. arch. Veselý Karel	A

Číslo autorizace	Jméno	Typ autorizace
3 744	Ing. arch. Deák Martin	A
3 746	MgA. Macek Petr	A
3 747	Ing. arch. Zajičková Petra	A
3 748	Ing. arch. Bergmanová Karolína	A
3 749	MgA. Hejdová Helena	A
3 750	Ing. arch. Devečka Vladimír	A
3 751	Ing. arch. Burček Jan	A
3 752	Ing. arch. Bernart Michal	A
3 753	Ing. Pončíková Ivana	KA
3 754	Ing. arch. Szczygielová Barbora	A
3 755	Ing. arch. Dubina Miroslav	ÚP
3 756	Ing. et Ing. arch. Müller Rudolf	A
3 757	Ing. arch. Marek Jiří	A
3 758	Ing. Donát Vítek	A
3 759	Ing. arch. Odehnalová Lhotová Lucie	A
3 760	Ing. arch. Palacký Aleš	A
3 761	Ing. arch. Šmídová Pavla	A
3 762	Ing. arch. Nebesářová Veronika	A
3 763	Ing. arch. Musil Jan	A
3 764	Ing. arch. Kužel Tomáš	A
3 765	Ing. arch. Bujárek Josef David	A
3 766	Ing. arch. Dvořáková Tereza	A
3 767	Ing. arch. Cuchý Petr	A
3 768	Ing. arch. Barvíková Denisa	A
3 769	Ing. arch. Paterko Daniel	A
3 770	Ing. arch. Wyderka Jakub	A
3 771	Ing. arch. Filsak Pavel	A
3 772	Ing. arch. Tejkl Ladislav	A
3 773	Ing. arch. Greco Katarína	A
3 774	Ing. arch. Mosio Peter	A
3 775	Ing. arch. Nalezený Pavel	A
3 776	Ing. arch. Šlechtová Helena	A
3 777	Ing. arch. Fischerová Klára	A
3 778	Ing. arch. Jakubčíková Viktória	a
3 779	Ing. Vlnasová Martina	KA
3 780	Ing. Sedláčková Lucie	KA
3 781	Ing. arch. Fialová Petra	A
3 782	Ing. arch. Veselá Iva	A
3 783	Ing. arch. Doleželová Klára	A
3 784	Ing. arch. Havlíčková Michaela	A
3 785	Ing. arch. Trávníček Jan	A
3 786	Ing. arch. Kučera Jan	A
3 787	Ing. arch. Žalman Daniel	A
3 788	Ing. arch. Mičoch Jan	A
3 789	Ing. arch. Kramoliš Milan	A
3 790	Ing. arch. Němec Petr	A
3 791	Ing. arch. Brandštetr Marek	A
3 792	Ing. arch. Kolegarová Anna	A
3 793	Ing. arch. Gescheidtová Petra	A
3 794	Ing. arch. Dohnalová Hana	A
3 795	Ing. arch. Hlásek Jaroslav	A
3 796	Ing. arch. Mroczek Miroslav	A
3 797	Ing. arch. Piecuch Daniel	A
3 798	Ing. arch. Šindelářová Jitka	A
3 799	Ing. arch. Kryspin David	A
3 800	Ing. arch. Nedvídek Aleš	A
3 801	Ing. arch. Bretschneider Robert	A
3 802	Ing. arch. Šveder Radim, Ph.D.	A
3 803	Ing. arch. Pechman Tomáš	A
3 804	Ing. arch. Gebas Miroslav	A
3 805	Ing. arch. Bobro Martin	A
3 806	Ing. arch. Horník Radek	A
3 807	Ing. Kirjakovský Georgi	A

Číslo autorizace	Jméno	Typ autorizace
3 808	Ing. Ertl Martin	A
3 809	Ing. Bělina Oldřich	A
3 810	Ing. Cílková Klára	KA
3 811	Ing. arch. Kostorek Bedřich	A
3 812	Ing. arch. Kótka Peter	A
3 813	Ing. arch. Protivová Pavla	A
3 814	Ing. arch. Jiříčková Vendula	A
3 815	Ing. arch. Becková Jitka	A
3 816	Ing. arch. Faturíková Lucie	A
3 817	Ing. arch. Berková Květuše	A
3 818	Ing. arch. Bambušková Simona	A
3 819	Ing. arch. Vlnas Martin	A
3 820	Ing. arch. Kabriel Martin	A
3 821	Ing. arch. Spěváček Martin	A
3 822	Ing. Andrejs Dalibor	A
3 823	Ing. Andrejsová Michaela	A
3 824	Ing. arch. Pavlíček Jiří	A
3 825	Ing. arch. Malý Jaroslav	A
3 826	Ing. arch. Polák Vít	A
3 827	Ing. arch. Vojtík Šimon	A
3 828	Ing. arch. Bureš Michal	A
3 829	MgA. Budil Petr	A
3 830	Ing. arch. Polák Miroslav	A
3 831	Ing. arch. Daněk Bořivoj	A
3 832	Ing. arch. Vopalecký Radek	A
3 833	Ing. arch. Vinopal Tomáš	A

OZNÁMENÍ

Letošní rok nepřinesl jen příjemné události. Letopočet 2010 znamenal také pro některé autorizované architektky poslední datum v jejich životě.

Číslo autorizace	Jméno	Typ autorizace
2 009	Ing. arch. Andereggová Marie, Olomouc zemřela dne 13. 4. 2010 ve věku 81 let	VP
2 944	Ing. Buriánková Zorka, Praha zemřela dne 17. 2. 2010 ve věku 72 let	KA
0 707	Ing. arch. Juda Josef, Jihlava zemřel dne 15. 10. 2010 ve věku 78 let	A
1 330	Ing. arch. Kapitán Bohumil, Praha zemřel dne 4. 2. 2010 ve věku 60 let	VP
1 493	Ing. arch. Lopata František, Praha zemřel dne 15. 7. 2010 ve věku 85 let	VP
1 211	Ing. arch. Macháček Josef, Kroměříž zemřel dne 30. 1. 2010 ve věku 81 let	VP
1 346	Ing. arch. Rose Bedřich, Havířov-Město zemřel dne 21. 12. 2009 ve věku 66 let	A
0 502	Ing. arch. Sojka Miloslav, Praha zemřel dne 28. 2. 2010 ve věku 64 let	VP
0 732	Ing. arch. Svatoňová Lenka, Říčany u Prahy zemřela dne 13. 8. 2009 ve věku 58 let	VP
2 203	Ing. arch. Svoboda Petr, Praha zemřel dne 12. 12. 2009 ve věku 65 let	VP
1 569	Ing. arch. Štěpaník Jan, CSc., Praha zemřel dne 31. 7. 2010 ve věku 74 let	VP
1 376	Ing. arch. Švantner Jiří, Kralupy nad Vltavou zemřel dne 9. 8. 2010 ve věku 60 let	VP
1 169	Ing. arch. Winkler Jan, Praha zemřel dne 29. 6. 2010 ve věku 59 let	VP

EVROPSKÉ POLITIKY ARCHITEKTURY

Ministerstvo pro místní rozvoj přeložilo na základě doporučení České komory architektů vybrané dokumenty Politik architektury některých evropských zemí. Dokumenty jsou k dispozici v Kanceláři ČKA v plném znění v tištěné i digitální podobě. V Bulletinu ČKA budeme pravidelně přetiskovat zkrácené verze jednotlivých dokumentů.

CO JSOU POLITIKY ARCHITEKTURY A PROČ V EVROPĚ VZNIKAJÍ?

Politiky architektury jednotlivých států se snaží zabezpečit právo všech občanů na příznivé životní prostředí, které je stanoveno v Listině základních práv a svobod. Chtějí to uskutečnit zlepšením podmínek pro vznik a ochranu harmonického a kvalitního vystavěného prostředí, které je tvořeno nejen budovami, komunikacemi, drobnými stavbami, ale i zelení, lesy, parky a dalšími součástmi životního prostředí vytvořenými činností člověka.

Během francouzského předsednictví v roce 2000 vznikl poradní orgán, tzv. Evropské fórum politiky architektury (European Forum for Architectural Policies – EFAP). Jde o neformální síť, která spojuje vládní, profesní a kulturní instituce ze všech členských států EU. Jejím hlavním cílem je podpora architektonických politik.

Česká komora architektů je členem EFAP od roku 2005. Od roku 2006 se snaží prosadit dokument Politika architektury – Národní program stavební kultury (viz www.cka.cc) a usiluje o jeho schválení vládou, tak jak se to podařilo již více než polovině států EU.

Zájemci z řad autorizovaných architektů i odborné veřejnosti si mohou vyžádat v plném znění tyto dokumenty:

- | Architektura a udržitelnost – Deklarace a politika Evropské rady architektů (ACE)
- | Finská politika architektury – Vládní program politiky architektury
- | Akční program prostorového plánování a kultury v Holandsku
- | Státní politika architektury v Irsku
- | Zpráva o stavební kultuře v Německu – Výchozí situace a doporučení
- | Architecture.now – Norská politika architektury
- | Architektura a politika – Švédská politika architektury

Kontakt: Kateřina Folprechtová, katerina.folprechtova@cka.cc, tel.: 257 532 430

Více informací viz www.cka.cc

Markéta Pražanová

JAK VZNIKAL SERIÁL PUBLIKOVANÝCH PŘEKLADŮ EVROPSKÝCH POLITIK ARCHITEKTURY

České komoře architektů se podařilo zajistit u Ministerstva pro místní rozvoj překlad některých evropských politik architektury do českého jazyka. Stalo se tak díky rozhodnutí MMR vstoupit do sítě EFAP. Považujeme to za důležitý krok ministerstva ke sdílení touze po kvalitě vystavěného prostředí. Česká komora architektů se rozhodla publikovat tyto překlady jako seriál o evropských politikách architektury v našem Bulletinu. Snad i my lépe pochopíme, že architektura a architekti potřebují diskutovat otázku své vlastní prospěšnosti v péči o kulturu prostředí, inovativních přístupů a že jsou jednoduše tou profesí, která je schopna cítit minulost, vnímat přítomnost a myslet přitom na život budoucí. Že součástí politiky architektury je rovněž silná výzva ke kvalitě prostřednictvím architektonických soutěží, netřeba zdůrazňovat.

POLITIKA ARCHITEKTURY – NÁRODNÍ PROGRAM STAVEBNÍ KULTURY ČR

Architektura nemůže být opomenuta nikde v diskusích o kvalitě prostředí, kvalitě města, sociální soudržnosti, územním rozvoji, urbanistické kvalitě a územním plánování. Architekti vidí svět holisticky, jako celek, a tak by měla být profese architekta prezentována. Navrhujeme-li dům, myslíme na jeho atmosféru, hygienu, energetickou náročnost a nadto také krásu. Myslíme také na jeho vztah k okolnímu prostředí, na krajinu města či krajinu volnou. Stejně je to také s navrhováním veřejných, lidmi sdílených míst. Právě komplexní přístup architekta a kvalita krajinářského řešení náměstí, návsi, ulice, parku či nábřeží předurčuje pohodu života v prostředí, kterému obecně říkáme prostředí vystavěné, kulturní. Týká se

Guggenheimovo muzeum, Bilbao, Španělsko, Frank O. Gehry, foto: Markéta Pražanová

Skleník v Lednici, Česká republika, Jiří Wingelmüller, foto: Dezidor (www.wikimedia.org)

to také krajiny neurbanizované, volné či volnější. I zde si musíme ujasnit své představy, chceme-li krajinu příjemnou pro všechny, chceme-li krajinu s národním identifikačním pojítkem, tedy alejemi, nebo zda chceme krajinu bez alejí, zda chceme krajinu vkusnou a s životem srostlou, nebo nevkusnou, bez společenského života, zda chceme krajinou procházet, projíždět, být s ní v kontaktu, či se jen v krajině přemísťovat.

Právě to je motivací pro kvalitní politiku architektury – národní program stavební kultury, o který se již několik let Česká komora architektů snaží.

Tomáš Jiránek,
2. místopředseda ČKA

DEKLARACE ACE O ARCHITEKTUŘE A UDRŽITELNOSTI

My, představitelé a zástupci profese architektů, věříme, že design zastavěného prostředí hraje významnou roli v zajištění přežití lidské rasy a tisíců jiných živočišných druhů, v zajištění integrity země a její biologické rozmanitosti a dědictví budoucích generací, které jsou v současné době ohroženy změnami klimatu a neudržitelným rozvojem.

Jsme přesvědčeni, že výstavba a budovy odpovídají za téměř polovinu primární energie spotřebované v západním světě. A pokud k tomu přičteme vliv územního plánování na pohyb lidí a zboží, naše odpovědnost jako odborníků na design zastavěného prostředí se ještě zvyšuje. Jednostranné a neudržitelné modely výroby a spotřeby zhoršují změny životního prostředí a zvyšují chudobu v mnoha světových regionech. Dokážeme najít společnou moudrost a udržitelnější cestu rozvoje?

Udržitelné architektonické řešení zahrnuje otázku ochrany zdrojů a energetické účinnosti, zdravého bydlení a materiálů, ekologicky a sociálně citlivého využití půdního fondu, ochrany a rozšíření biologické rozmanitosti a estetické citění, které inspiruje, utvrzuje a zušlechťuje. Udržitelné architektonické řešení výrazně snižuje negativní dopad lidské činnosti na přírodní prostředí, přičemž zvyšuje kvalitu života a ekonomický blahobyt.

Tržní síly samy o sobě nemohou zajistit udržitelný rozvoj; ve skutečnosti je známo, že jsou změny klimatu popisovány jako „vůbec největší tržní selhání“. Naléháme na vlády, aby rychle dospěly k závazné, vědecky podložené a nestranné dohodě o zastavení rostoucí koncentrace skleníkových plynů v atmosféře. Národům a regionům to umožní navrhnout a zavést správná finanční opatření a regulační režimy, povolit obchodování s emisemi CO₂ a přenos technologií, a podpořit tak inovace a rozvoj, který potřebujeme a k němuž je profese architektů připravena se zavázat.

Jsme hluboce přesvědčeni, že udržitelnost a analýza celého životního cyklu budov jsou neoddelitelné faktory, které se již nezaměřují na krátkozraké přístupy založené na nákladech, které se prokazatelně ukázaly být velmi destruktivní. Výstavba je kulturní akt, který má vždy kolektivní dopad a který by měl plnit lidské, sociální a technické funkce.

Současná ekologická, hospodářská a energetická krize a potřeba udržitelné urbanizace vyžaduje takový přístup k architektuře a plánování, který bude řešit jak městskou, tak individuální výstavbu jako komplexní interaktivní systémy, které mají symbolické vztahy se svým širším přírodním okolím. Je nesmírně důležité oddělovat kvalitu života od nezodpovědného využívání neobnovitelných zdrojů.

Jsme přesvědčeni, že je zapotřebí naléhavých kroků, které vyřeší tyto základní problémy a zvrátí aktuální trendy.

POLITIKA ACE O ARCHITEKTUŘE A UDRŽITELNOSTI

Budovy mají dopad na životní prostředí hned na několika úrovních – regionem a městem počínaje přes sídliště a okolí až po jednotlivé budovy. Mají dopad i s ohledem na materiály, komponenty a systémy, z nichž jsou budovy postaveny. Jak bylo uvedeno již dříve, je důležité vzít v úvahu celý životní cyklus. Například výběr materiálu s sebou nese své důsledky. Jsou to důsledky související s těžbou, zpracováním, výrobou; důsledky související s energetickou náročností materiálů; emise související s určitými materiály; důsledky související s údržbou, demolicí, recyklací a likvidací stavebních produktů. A opět (v souvislosti s rozhodnutími o návrhu, která mají dopad na spotřebu paliva) je nutno vzít v úvahu také následující faktory: škodlivé emise uvolňované do atmosféry; objem primární spotřeby energie; těžba/dobývání, zpracování a distribuce paliva. To vše má rozsáhlý dopad na životní prostředí.

Vytvoření základny pro udržitelnost ve stavebnictví vyžaduje zvážení dopadů na životní prostředí v souvislosti s návrhem, výstavbou a provozem budov. Jako primární volba bude preferováno použití lokálních sta-

Proto se profese architektů zavazuje k následujícím krokům:

1. Změna našich individuálních profesních postupů

Vnímat udržitelnost jako základ našich postupů a profesních povinností; podporovat příslušné strategie pro zmírnění dopadu a pro adaptaci stávajícího stavebního fondu a vyžadovat jejich dodržování; vyvíjet a trvale zdokonalovat postupy, procedury, produkty, studijní programy, služby, technologie a normy, jež umožní realizaci udržitelného designu; pracovat na kvalitní realizaci všech stávajících a budoucích prvků zastavěného prostředí – počínaje návrhem přes výrobu, užívání a případné opakované použití až po udržitelné normy v oblasti designu; usilovat o dosažení zastavěného prostředí s nulovými emisemi.

2. Podpora udržitelného designu

Zahrnout informace týkající se realizace cílů v oblasti ochrany životního prostředí do všech výběrových řízení na architektonická řešení, do veřejných zakázek v oblasti architektury a do všech výběrových procesů (kde je to relevantní) jako kritérium pro hodnocení; zajistit, aby podobné informace byly připojeny ke všem zveřejněným zprávám o architektuře.

3. Podpora ekologické gramotnosti a kompetence

Podpořit vytváření programů, jejichž účelem bude předávat znalosti v oblasti udržitelného designu všem vysokoškolským studentům a absolventům vysokých škol zaměřených na urbanizaci a architekturu, a podpořit trvalé profesní vzdělávání a výzkum v relevantních oblastech.

4. Uplatnění institučního vedení

Jít příkladem, pokud jde o odpovědnost vůči životnímu prostředí, prostřednictvím vytvoření politik a metod zachování zdrojů, recyklace zdrojů, snížení množství odpadu a zajištění takového provozu institucí a organizací v odvětví architektury, který bude v souladu s požadavky na ochranu životního prostředí.

5. Spolupráce s cílem dosáhnout meziodvětvových postojů a přístupů

Navázání kontaktu se sesterskými profesemi a odvětvími za účelem vyvinutí meziodvětvových přístupů ke vzdělávání, výzkumným iniciativám a odvětvovým praktikám, které podporují ekologicky udržitelnou budoucnost; usilovat o zavedení politik, regulací a postupů v rámci státní správy i podniků, aby bylo zajištěno, že se udržitelný design stane běžnou praxí.

6. Rozšíření služeb a dosahu prostřednictvím národní a mezinárodní spolupráce

s národními a mezinárodními organizacemi za účelem podpory celosvětového úsilí o udržitelnou budoucnost.

vebních materiálů. Logika na makro úrovni spočívá v zachování fosilních paliv a zamezení souvisejícímu znečištění ovzduší a globálnímu oteplování. Na lokální úrovni pomáhá upřednostnění původní výroby udržet obživu, řemesla a obchod. Obecně řečeno, využívání lokálních zdrojů přispívá rovněž k regionálnímu vzezření budov, a tudíž k podpoře smyslu pro místo v zastavěném prostředí.

Energie je klíčovou částí (ačkoliv pouze částí) otázky udržitelnosti. Budovy odpovídají téměř za polovinu veškeré spotřeby energie v Evropské unii. Existuje mnoho důležitých možností, jak zlepšit energetický výkon budov v Evropě. Mnohé z těchto možností nebudou využity (zejména ve stávajících budovách), jestliže se budeme spoléhat jen na primitivní tržní síly za účelem stanovení optimálních investic do energetických úspor a plné náklady na externí dopady přitom zůstanou nevyjádřeny. Tlak na změnu zahrnuje bezpečnost dodávek, ceny pohonných hmot, otázky týkající se životního prostředí a poptávku spotřebitelů. Výsledkem budou důraznější a rozsáhlejší normy v oblasti energetické náročnosti

budov, mimo jiné také akce, jejichž cílem je zajistit, aby EU splnila mezinárodní smluvní závazky týkající se omezení emisí skleníkových plynů a další závazky v oblasti veřejné politiky.

Vnitrostátní a místní právní předpisy a regulační opatření jsou však minimální. V praxi pak mohou často představovat řadu bariér pro adaptaci existujících budov na nové použití. Například flexibilita povinných norem týkajících se zátěže podlah a protipožární ochrany u tradičně konstruovaných stropů a truhlářských prací může umožnit prodloužení životnosti kvalitní existující konstrukce. Další výhodou je, že lze zachovat příjemné proporce a detaily. Je životně důležité, aby regulace byly navrženy inteligentním způsobem.

Návrh a výstavba budov, které optimálně využívají výhod svého prostředí, nemusí znamenat žádné výrazné dodatečné investiční náklady a – ačkoli může být zapotřebí poněkud více prostředků na návrh v porovnání s lépe konstruovanými konvenčními budovami – jejich provoz může být výrazně levnější.

Otázku energie a udržitelnosti nelze posuzovat pouze z technického hlediska. Tyto metody a systémy mohou zahrnovat velmi důležité architektonické aspekty. Například u mnoha dřívějších solárních budov lze oprávněně kritizovat, že někdy byly prakticky všechny ostatní aspekty podřízeny otázce „shromáždění“ energie. Je třeba zdůraznit, že energeticky účinná architektura a udržitelné stavebnictví není jen tak nějaká manýra. To je evidentní z úspěšných případových studií. Územní plánování nemusí být u udržitelnější architektury nezbytně odlišné, ovšem s tou výjimkou, že pasivní solární budovy, jež jsou navrženy tak, aby reagovaly na klimatické a okolní podmínky, mohou generovat interiéry s dynamickou kvalitou na základě změn denního světla, dostupnosti a pozice slunce, interiéry s prostory citlivými na každodenní a sezonní změny okolního prostředí.

Proces posunu k udržitelnějším formám rozvoje je nutno vnímat analogicky biologickým systémům, a to nikoli pouze ve smyslu jejich složitosti, avšak rovněž jako proces evoluce ekologie. Složitost narůstá a systém jako celek v čase směřuje k větší diverzitě a rozvíjí symbiotický a udržitelný vztah se svým prostředím. Nejde jen o to, že biologické organismy najdou prostředí, a buď se mu přizpůsobí, nebo zemřou. Tyto organismy ve skutečnosti své prostředí utvářejí. Podobně také vztah budov k prostředí není vztahem založeným na přizpůsobení, ale spíše na utváření. Prostředí, v němž člověk staví, je samo o sobě designem a přesahuje pouhou budovu. Je to reakce na stávající podmínky daného místa nebo situace.

Současná situace v oblasti životního prostředí a energie a potřeba udržitelného městského rozvoje vyžaduje, aby přístup k plánování a architektuře řešil jak městskou výstavbu, tak individuální výstavbu jako složitě interaktivní systémy, které mají symbiotický vztah se svým širším okolím. Je nutno využívat takových metod, jako je ekologická stopa (angl. Ecological Footprint), za účelem jasného vyjádření vztahu mezi využitím městských zdrojů a dostupnou produktivní půdou.

KONTEXT PRO EVROPSKÉ ARCHITEKTY

Evropská rada architektů se již několik let aktivně podílí na procesu analýzy a účasti se akcí na evropské úrovni. Tyto akce jsou zaměřeny, mimo jiné, na podporu architektury jako důležité části kvality života evropských občanů prostřednictvím různých ekonomických, sociálních a kulturních prvků. Dalším účelem těchto akcí je opětovně potvrdit ústřední roli architektů v úsilí o zajištění udržitelné, vysoce kvalitní výstavby, která uspokojí aspirace a potřeby zákazníků a současně bude chránit veřejné zájmy.

Níže navržená strategie akcí se přímo vztahuje k politice uvedené v publikaci ACE nazvané „Architecture and Quality of Life“ (2004), jež stanoví závazek ACE k různým výzkumným a demonstračním aktivitám, a v publikaci „A Green Vitruvius“ (1999), která je dostupná v několika jazycích a která je v tomto kontextu obzvláště důležitá.

Klíčová sdělení týkající se architektury a kvality života zahrnují:

Udržitelnost veřejných a soukromých budov a bezpečnost veřejných prostranství mají významný vliv na blaho občanů, a tedy na sociální strukturu společnosti. Proto je nezbytné zajistit, aby při rozvoji životního prostředí byly vzaty v úvahu všechny aspekty udržitelnosti – socioekonomické, kulturní a ekologické.

V roce 1993 učinili architekti z celého světa na Světovém kongresu UIA¹ a Amerického institutu architektů v Chicagu závazek v rámci „Declaration of Interdependence for a Sustainable Future“. Několik členských organizací ACE nedávno přijalo důležité politiky a iniciativy s ohledem

na udržitelnost a architekturu. Jako jeden z příkladů lze uvést přijetí celosvětového rámce C&C (Contraction and Convergence) na zasedání institutu RIBA² v říjnu 2006 jako základny pro politiku institutu zaměřenou na dosahování cílů v oblasti snižování emisí. Koncepce C&C (Contraction and Convergence) představuje mezinárodně podporovanou filozofii, jak čelit změnám klimatu, která vyžaduje celosvětovou dohodu o úrovních celosvětových emisí, jež jsou nezbytné k tomu, aby v atmosféře byly zachovány bezpečné úrovně skleníkových plynů.

Přijetím celosvětového rámce Contraction and Convergence jako jednoho z prvků čtyřdílného návrhu politiky usiluje institut RIBA o zvýšení povědomí veřejnosti o nebezpečí, které s sebou nesou změny klimatu. Institut používá politiku k lobbování za účelem ovlivnění organizací a státní správy. Dalším příkladem je informativní a instruktivní DVD o udržitelném rozvoji, které vyrobila CNOA³ ve Francii. Toto DVD uvádí politiku CNOA a obsahuje dokumentární filmy s několika příklady optimálních postupů, které členskými organizacím umožní získat podrobné informace o výhodách přijetí metod práce orientovaných na udržitelnost.

Několik nedávných důležitých iniciativ v oblasti rozvoje na úrovni Evropské unie nabízí vhodný kontext pro zahájení specifických akcí v rámci EU a jednotlivých členských států.

EVROPSKÝ KONTEXT

Evropská komise navrhla ve své zelené knize ze dne 8. března 2006, nazvané „Evropská strategie pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energii“ [KOM(2006)0105], společnou evropskou politiku v oblasti energie, která Evropě umožní čelit budoucím problémům se zásobováním energií a dopadům, které to bude mít na růst a na životní prostředí. Evropská unie musí dle Evropské komise jednat rychle a efektivně v šesti oblastech, aby zajistila, že dodávky energie budou udržitelné, konkurenceschopné a bezpečné. Vnitřní trh, energetická účinnost, výzkum a vnější politika přispějí k tomu, aby z Evropy byl silný hráč na mezinárodním jevišti. Evropská komise žádá členské státy, aby udělaly vše, co je v jejich silách, za účelem provádění evropské energetické politiky, která staví na třech základních cílech:

Udržitelnost

Aktivně bojovat se změnami klimatu prostřednictvím podpory obnovitelných zdrojů energie a energetické efektivity.

Konkurenceschopnost

Zvýšit efektivitu evropské energetické sítě prostřednictvím vytvoření skutečně konkurenceschopného interního energetického trhu.

Bezpečnost dodávek

Lépe koordinovat dodávky energie a poptávku po energii v rámci EU v mezinárodním kontextu.

První aspekt je obzvláště relevantní ve vztahu k architektuře a stavebnímu sektoru.

Evropská unie formulovala dlouhodobou strategii pro koordinaci politik udržitelného rozvoje v oblasti ekonomiky, v oblasti sociální a v oblasti životního prostředí. Jejím cílem je udržitelné zvyšování blaha a životní úrovně současné generace i generací budoucích. Ve sdělení Komise ze dne 15. května 2001 „Udržitelná Evropa pro lepší svět: Strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj“ (návrh Komise předložený Evropské radě v Gothenburgu) [KOM(2001)0264] a ve sdělení Komise ze dne 13. prosince 2005 o hodnocení strategie udržitelného rozvoje – akční platforma (KOM(2005)0658) byla nastíněna strategie udržitelného rozvoje, která Lisabonskou strategii doplňuje o třetí, ekologický rozměr a která má být katalyzátorem pro osoby a subjekty s politickou pravomocí a pro veřejný názor s cílem změnit chování společnosti.

Tato strategie je založena na návrzích a opatřeních zaměřených na dosažení dlouhodobých cílů a na efektivním vypracování a monitorování politik.

Na všechny tyto aktivity lze nahlížet jako na příspěvky k balíčku opatření, který Evropská komise zveřejnila v roce 2007 a jehož cílem je vytvořit pro Evropu novou politiku v oblasti energie, která bude bojovat se změnami klimatu a která podpoří bezpečnost a konkurenceschopnost dodávek energie v rámci Evropské unie. Balíček návrhů stanoví řadu ambiciózních cílů, které se týkají snižování emisí skleníkových plynů a získávání energie z obnovitelných zdrojů a které jsou zaměřeny na vytvoření

1) Mezinárodní svaz architektů

2) Royal Institute of British Architects

3) Conseil National de l'Ordre des Architectes

Finlandia Hall, Helsinky, Alvar Aalto, foto: Thermos (www.wikimedia.org)

Budova „Our Dynamic Earth“, Edinburgh, Skotsko, Michael Hopkins & Partners, foto: archiv ČKA

Palace Euro, Praha, Česká republika DaM, s. r. o., foto: archiv ČKA

skutečného vnitřního trhu v oblasti energetiky a na posílení efektivní regulace. Komise je přesvědčena, že pokud bude dosaženo mezinárodní dohody ohledně rámce pro období po roce 2012, mělo by to vést ke třicetiprocentnímu snížení emisí v rozvinutých zemích do roku 2020.

Po předložení těchto návrhů se Evropská unie v březnu 2008 zavázala, že do roku 2020 sníží emise skleníkových plynů přinejmenším o 20 %, zejména prostřednictvím opatření na zvýšení energetické účinnosti. V rámci prezentace návrhu uvedl evropský komisař pro energetiku Andris Piebalgs: „Jestliže nyní učiníme správná rozhodnutí, může Evropa vést svět k nové průmyslové revoluci: hospodářství s nižší produkcí uhlíku. Náš cíl vytvořit fungující vnitřní trh, podpořit čistou a efektivní kombinaci zdrojů energie a učinit správné volby ve výzkumu a vývoji určí, zda budeme s tímto novým scénářem vedoucími zeměmi, nebo zda budeme následovat ostatní.“

SCHVÁLENÝ BALÍČEK EVROPSKÉ UNIE STAVÍ NA TŘECH ZÁKLADNÍCH PILÍŘÍCH:

1. Skutečný vnitřní trh s energiemi

Cílem je poskytnout spotřebitelům energie v Evropské unii skutečnou volbu a zahájit nezbytné významné investice do oblasti energetiky. Evropská komise tvrdí, že jednotný trh není dobrý pouze pro konkurenceschopnost, ale rovněž pro udržitelnost a bezpečnost.

2. Urychlení přechodu na energii s nízkou produkcí uhlíku

Balíček opatření navrhuje udržení pozice Evropské unie jako světového vedoucího hráče v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Stanoví závazný cíl, že do roku 2020 má 20 % celkové skladby jejich energetických zdrojů pocházet z obnovitelných zdrojů. To bude vyžadovat masivní růst ve všech třech sektorech energie z obnovitelných zdrojů: elektrické energie, biopaliva a vytápění a chlazení. Tento cíl v oblasti obnovitelných zdrojů bude doplněn o minimální cíl pro biopalivo (10 %). Kromě toho legislativní balíček z roku 2007 zahrnoval v oblasti obnovitelných zdrojů specifická opatření na usnadnění průniku na trhu jak pro biopaliva, tak pro sektor vytápění a chlazení.

Také výzkum je klíčovým faktorem pro snížení nákladů na čistou energii a je nezbytný k tomu, aby se evropská odvětví dostala do popředí rychle se rozvíjejícího sektoru s technologiemi podporujícími nízkou produkci uhlíku. Aby bylo možné dosáhnout těchto cílů, Evropská komise navrhla a Rada přijala strategický plán pro evropské energetické technologie. Evropská unie kromě toho zvýší své roční výdaje na výzkum energií přinejmenším o 50 % v období 2007–2013.

3. Energetická účinnost

Evropská komise znovu zdůrazňuje cíl, spočívající v úspoře 20 % z celkové primární spotřeby energie do roku 2020. V případě úspěšného dosažení tohoto cíle by to znamenalo, že Evropská unie by do roku 2020 využívala přibližně o 13 % energie méně než dnes, což by představovalo úspory ve výši 100 miliard eur a zhruba 780 milionů tun CO₂ ročně. Evropská komise navrhovala urychlit využívání vozidel s efektivní spotře-

bou pohonných hmot k přepravě; přísnější normy a lepší značení u elektrických přístrojů a zařízení; lepší energetický výkon u stávajících budov na území Evropské unie a zvýšenou efektivitu vytápění a rovněž výroby, přenosu a rozvodu elektrické energie. Evropská komise dále navrhla novou mezinárodní dohodu o energetické účinnosti. Od okamžiku, kdy byly přijaty tyto závazné cíle, byl učiněn velký pokrok. Byly totiž přepracovány nebo přezkoumány některé klíčové směrnice EU týkající se energetické náročnosti budov, eko-značení produktů souvisejících s energií a eko-designu energetických spotřebičů. Plán evropské hospodářské obnovy, který byl přijat v prosinci 2008, dále předpokládá podstatné investice do sektoru stavebnictví a konkrétně do zvyšování energetické účinnosti budov. V tomto kontextu je nutno shromáždit všechny faktory ze stavebního sektoru a vytvořit ve spolupráci s Evropskou komisí evropskou iniciativu ve formě partnerství veřejného a soukromého sektoru, které bude řídit investice do výzkumu a vývoje v oblasti energetické účinnosti budov.

EVROPSKÁ RADA ARCHITEKTŮ

Evropská rada architektů se tímto zavazuje, že bude, pokud jde o záležitosti, které se jí přímo dotýkají, a rovněž ve spojení s jinými zainteresovanými organizacemi aktivně podporovat principy udržitelného rozvoje a že bude formulovat návrhy na konkrétní akce a přispěje k realizaci schválených návrhů. Oblasti, které budou prostřednictvím takových akcí řešeny, budou zahrnovat:

Na úrovni institucí

Evropská komise, Evropský parlament a členské státy (společné akce na evropské úrovni), včetně prostřednictvím Rady.

Na úrovni stavebnictví

(ECF) European Construction Forum
(ECCREDI) European Council for Construction Research, Development and Innovation
(ECTP) European Construction Technology Platform
(E2B-EI) Energy Efficient Buildings – evropská iniciativa
Spolupráce se souvisejícími profesními organizacemi (urbanisté, stavební inženýři...)

Na úrovni členských organizací

Členští architekti a studenti
Prvotní konkrétní opatření budou obsahovat povinnost zahrnout informace o ekologických aspektech jako kritérium pro účely hodnocení ve všech výběrových řízeních týkajících se návrhu architektonických řešení a rovněž ve všech souvisejících řízeních o veřejných zakázkách. Bude vyžadováno, aby podobné informace byly připojeny ke všem publikovaným zprávám o architektuře, a bude doporučeno, aby takové informace představovaly dodatečná kritéria v rámci procesu výběrového řízení u veřejných zakázek na architektonická řešení.

Vyobrazené stavby jsou součástí dokumentu.

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

11. ROČNÍK PŘEHLÍDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ 2010

Vyhlašovatel: Česká komora architektů

Počet soutěžních prací: 110

Porota: Marek Chalupa, Jiří Střítecký, Jan Línek, Markéta Smrčková, Michal Kutálek

Partneři XI. ročníku: Centrum pro podporu počítačové grafiky ČR, s. r. o., Nemetschek, s. r. o., Tisk Horák, a. s., a ČSOB, a. s., mediálními partnery jsou časopis Architekt, časopis Projekt a internetový portál e-architekt.cz.

Oceněné práce bez uvedení pořadí:

1. cena ČKA (12 500 Kč): Anna Borovská, VŠUP Praha

1. cena ČKA (12 500 Kč): Nina Pevná, FA ČVUT Praha

1. cena ČKA (12 500 Kč) a zvláštní cena ArchiCAD: Filip Tittl, FA ČVUT Praha

1. cena ČKA (12 500 Kč) a zvláštní cena Allplan: Jiří Žid, FUA TU Liberec

Čestné uznání poroty: Václav Odvárka, VŠUP Praha

Čestné uznání poroty: Ivo Pavlík, FUA TU Liberec

Čestné uznání poroty: Miroslav Strigáč, FA ČVUT Praha

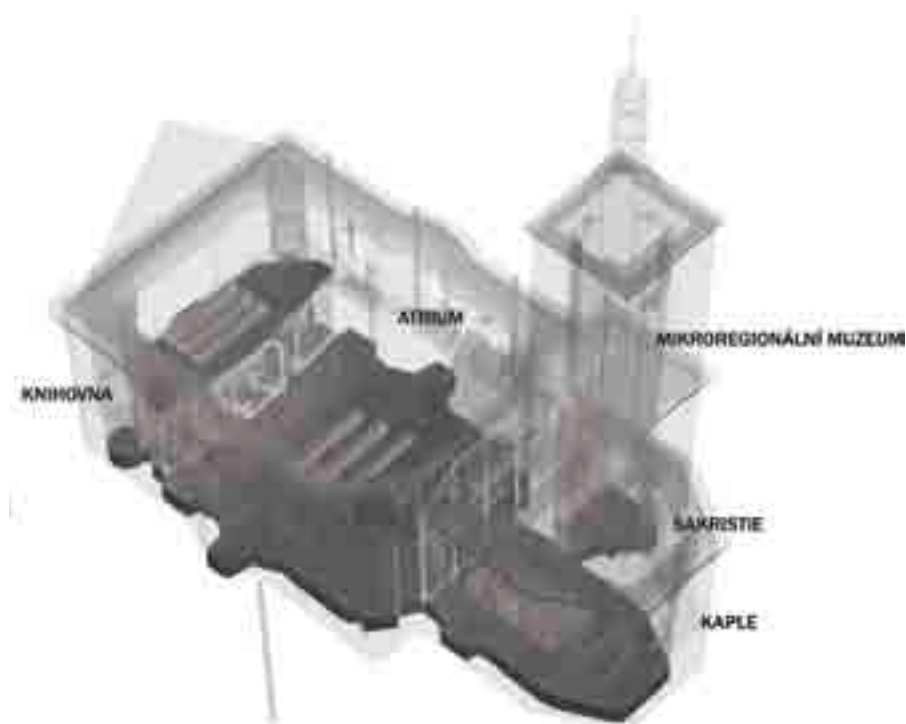

1. cena ČKA

Anna Borovská – Kostel místem setkání –
doc. akad. arch. Jindřich Smetana – VŠUP
Praha

Hodnocení poroty:

Porota považuje téma využití zchátralých sakrálních staveb kulturně a společensky za vysoce aktuální. Využití těchto staveb pro společenské, vzdělávací a liturgické účely považuje porota za vhodné; rovněž tak i princip přinesení nové soudobé vrstvy k historickému torzu. Odraz barokního prostoru ve vložené vysoce lesklé perforované kovové stropní desce dobře posiluje atmosféru prostoru, i když způsob uložení desky na sloupech vně stavby a její jednostranné vysunutí se porotě nejeví jako optimální.

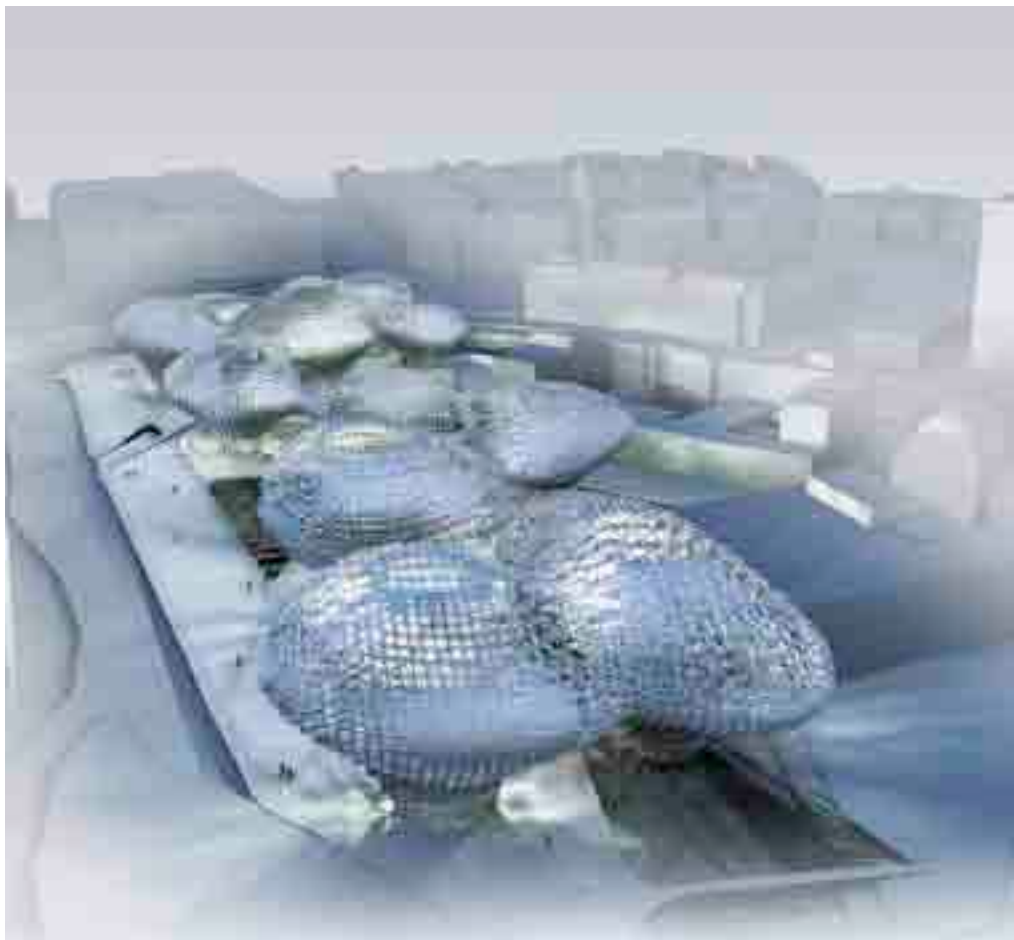

1. cena ČKA

Nina Pevná – Polyfunkční komplex Plzeň –
Ing. arch. Miloš Florián, Ph.D. – FA ČVUT
Praha

Hodnocení poroty:

Bez ohledu na umístění stavby, respektive urbánního kontextu se porotě projekt líbí. Je natolik svůj, že má právo existovat v daném místě, bez hodnocení, hodí-li se, či ne vzhledem k okolním vztahům. Předpokladem k naplnění výše zmíněného práva existence je dokonalá realizace vizuálních hodnot, kterými oplývá. To znamená, tak jak hovoří o použití programu, kterým je stvořen, tak se musí jevit i v samotném reálu, jinak by se mohl velmi snadno stát jen nepovedenou realizací, a tento fakt si musí autorka uvědomit při každém svém dalším podobném návrhu.

1. cena ČKA a Zvláštní cena ArchiCAD

Filip Tittl – Vnitřní periferie Prahy, městské prostředí pro 20XX – doc. Ing. arch. Roman Koucký – FA ČVUT Praha

Hodnocení poroty:

Autor na základě analýzy městského prostředí definuje obecné parametry pro koncentrované město. Výslednou vrstvenou strukturu aplikuje na bílá místa rozsáhlých ploch o velikosti částí městských čtvrtí v centrální části Prahy. Porota shledává tuto práci jako skvělou a přínosnou jak z hlediska trefného popisu současného stavu centrální části města, tak z hlediska aktuálního pohledu na způsob možného řešení nápravy.

1. cena ČKA a Zvláštní cena Allplan
 Jiří Žid – Obnova zchátralého Nového města
 v Liberci – doc. Ing. arch. Zdeněk Fránek –
 FUA TU Liberec

Hodnocení poroty:

Projekt zaceluje dnes hluché místo v srdci Liberce. Nové město, čtvrť s krásnou polohou sevřenou kopci a s výrazným geniem loci, citlivě doplňuje strukturou hmotově navazující na zbytky původní čtvrti. Zachovává drobné měřítko až pitoresknost čtvrti, přičemž zároveň úspěšně ověřuje využitelnost této struktury pro současné požadavky bydlení. Nová struktura nabízí velkou pestrost veřejných i soukromých městských prostor.

Čestné uznání poroty
 Václav Odvárka – Objekty hromadné rekreace
 / Labská bouda – doc. akad. arch. Jindřich
 Smetana – VŠUP Praha

Hodnocení poroty:

Porota ocenila navrhované řešení, které je v současné době aktuální v rovině bourat – nebourat. Diplomant se zabývá problémem staveb, které vznikly v jiném politickém systému, a ztratily tak vazbu na způsob využívání pro hromadnou rekreaci. Zachovává původní objekt pro jeho architektonickou hodnotu a hledá způsob nového smysluplného využití v řetězci horských chalup. Porota se shodla, že objekt je hodnotný a nemá se bourat.

Čestné uznání poroty
Ivo Pavlík – „Cesta“ Návrat obřadu rozloučení / Kříž – brána
v poli – Ing. arch. Jiří Buček – FUA TU Liberec

Hodnocení poroty:

Diplomní projekt se zabývá problematikou rozloučení se zemřelým v době, kdy tradiční pohřební rituály obvyklé na vesnici pohltil společenský vývoj. Hledá artefakty, které by vytvořily a evokovaly zamyšlení, co teď a co potom, se současným obnovením tradičních krajinných prvků, jako je kříž v krajině.

Čestné uznání poroty
Miroslav Strigáč – [myo] Tension Bridge – experimentální
most Bratislava – Ing. arch. Miloš Florián, Ph.D. – FA ČVUT
Praha

Hodnocení poroty:

Jde o složitou konstrukci, vynávající ve své délce velmi čistě. Navržená makrostruktura s jistým vztahem k funkčnosti lidského těla. Mimo statickou polohu konstrukce jsou možné pohyby ve směru prodloužení, což umožňuje změnu vertikálního plavebního profilu.

CENA HANUŠE ZÁPALA ZA OBDOBÍ 2006–2009

Soutěžní přehlídka

Vyhlašovatel: Útvar koncepce a rozvoje města Plzně

Účel soutěžní přehlídky: Účelem udílení Ceny Hanuše Zápala za období 2006–2009 bylo nalézt a ohodnotit nejkvalitnější stavbu reprezentující architektonickou kulturu v Plzni za období 2006–2009 a podpořit tak zájem veřejnosti a rozhodujících investorů na vytváření staveb odpovídajících svou architektonickou kvalitou nejprůběžnějším

estetickým a technickým kritériím současnosti a tím povznést stavební kulturu města Plzně.

Termín konání soutěžní přehlídky: 4. 6.–3. 9. 2010

Porota: Pavla Kordovská, Petr Franta, Vladimír Milunič, Jaroslav Šafer, Jaroslav Zima; náhradníci: Ludvík Grym, Libor Monhart

Cena Hanuše Zápala 2006–2009 (100 tis. Kč): Karel Hanzlík – 6th River – Plzeňský vědecko-technologický park

Hodnocení vítězného návrhu

Areál výzkumného centra porotu zaujal zejména organickým tvarem. A dobře odhadnutou mírou a rozsahem jeho půdorysného použití. Hlavně skromnější průčelí protilehlé vstupnímu je skvělým příkladem, jak zvládnutý půdorys pomáhá vyřešit neustále stejné opakování okenního modulu a ze zdánlivé monotónnosti dělá přednost. Přestože vstupní budova areálu představuje značný objem, působí celkově velmi komorním dojmem. Důvodem je patrně pouze třípodlažní výška čtyř chapadel krakatice a jejich ladné přirozené prolnutí do oblouku. V návrhu urbanismu areálu, ve kterém na vstupní krakatici navazovaly další objekty, bylo příjemné natočení vstupní budovy zdůvodněno respektováním stávajících skupin stromů.

KOMUNITNÍ CENTRUM V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Jednokolová veřejná architektonická projektová soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město České Budějovice, zplnomocněný zástupce vyhlašovatele: Miroslav Tetter

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu na stavbu Komunitního centra na sídlišti Máj v Českých Budějovicích, odhad finančních nákladů na stavbu je – max. do 30 mil. Kč bez DPH.

Termín konání soutěže: 8. 6.–31. 8. 2010

Porota: Petr Pelech, Hynek Látal, Michal Trpák, Stanislav Kovář, Petr Šíma; náhradníci: Petr Schel, Michal Škoda, Petr Žízala, Vladimír Petráš

Počet odevzdaných návrhů: 15

Ceny a odměny celkem: 150 tis. Kč

1. cena (75 tis. Kč): SLA, s. r. o.
2. cena (50 tis. Kč): Zbyněk Skala, Martin Krtouš (STA, projektový atelier, v. o. s.)
3. cena (25 tis. Kč): Filip Dubský, Miroslav Vodák (NOLIMAT team)

Hodnocení vítězného návrhu

Napojení na urbanistický prostor je zdařilé, koncept návrhu se nejvíce otevírá okolnímu prostoru, má přiměřenou výšku. Porota vyzdvihuje variabilitu objektu v průběhu jeho užívání, jednoduchost konstrukčního řešení (ve vazbě na ekonomii výstavby). Dále porota oceňuje i úroveň konstrukčního detailu a materiálového pojetí.

YOUNG ARCHITECT AWARD 2010

2. ročník mezinárodní přehlídky realizací a studií pro studenty architektury a architektky do 33 let

Vyhlašovatel: ABF, a. s., zplnomocněný zástupce vyhlašovatele: Ing. Jaroslav Čížek

Předmět soutěžní přehlídky: Architektonické a urbanistické studie, školní práce i realizace dosud nepřihlášené do předchozích ročníků soutěže „Architekt roku“ a „Architect Award ABF 2009“.

Termín konání přehlídky: 23. 3.–15. 7. 2010

Porota: Roman Brychta, Milan Jirovec, Michal Šourek, Petr Parolek, Ivan Wahla, Imrich Vaško, Josef Pechar; náhradníci: Tomáš Rusín, Pavel Jura

Počet odevzdaných návrhů: 128

Ceny a odměny celkem: 125 tis. Kč

Titul Young Architect Award 2010 (v kategorii studie): Visutý park nad ústím tunelu Blanka – Jiří Opočenský, Štěpán Valouch
Titul Young Architect Award 2010 (v kategorii realizace): Čajový dům Muštelka a Létající sauna – H3T architekti – Štěpán Řehoř, Vít Šimek
Titul Young Architect Award 2010 (v kategorii školní práce): Transformace Nové galerie, Berlín – Vojtěch Geryk, Harry Spraiter
Cena architekta Josefa Hlávky (v kategorii školní práce): EUROPLAN 9 – Urban Park Hradčanská – Pavel Šťastný
Cena rektora ČVUT (v kategorii školní práce): Vize pro Prahu – Anna Hábllová
Cena Stavebního fóra „Pilot in Architecture“ za návrh stavby ukazující cestu rozvoje lidských sídel (v kategorii studie): Rozvoj území Hynčic pod Sušinou – Lukáš Blažek – ječmen studio, Eva Blažková, Vítězslav Petr

Putovní výstava 2010-2011: Termíny jsou průběžně zveřejňovány na www.yaa.cz

Titul Young Architect Award 2010 (v kategorii studie): Visutý park nad ústím tunelu Blanka – Jiří Opočenský, Štěpán Valouch

Hodnocení poroty:

Nejzřetelnější příklad měnění se profese architekta a nových forem architektonických zakázek. I když jde o jediný přihlášený projekt z velkého množství

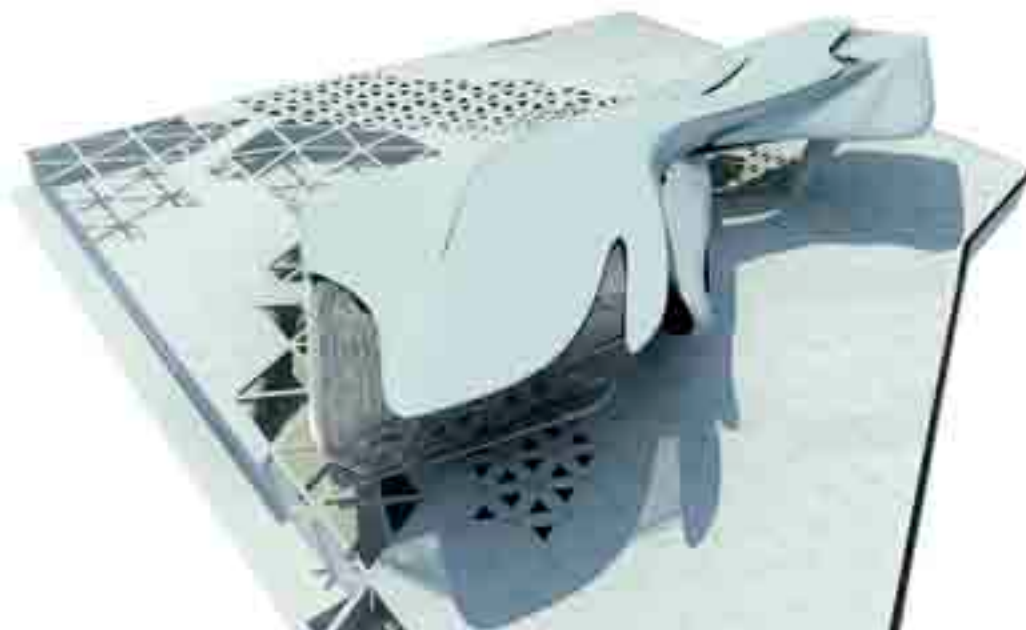
„městských zásahů Praha“ ze stejnojmenné pražské iniciativy, studie přináší velmi kvalitní architektonické řešení jednoho z nejbolestnějších důsledků monumentálních urbanisticko-dopravních a inženýrských rozhodnutí bez odborné architektonické účasti. I když návrh pozitivně „tlumí“ environmentální negativa změněného městského prostředí, samotné architektonické řešení dává šanci také „nové estetice“ inženýrského díla dopravní stavby.

Titul Young Architect Award 2010 (v kategorii realizace): Čajový dům Muštelka a Létající sauna – H3T architekti – Štěpán Řehoř, Vít Šimek

Hodnocení poroty:

Dvě přihlášené realizace jednoho autorského týmu se porota odvážíla jednomyslně nominovat na cenu z více důvodů. Projekty zaujaly svou poetickou citlivostí, designérskou jemností a architektonickou rozhodností, se kterou znovu otevřely třítisíciletou otázku profese a úlohy architekta. Domy na rozhraní reality a iluze, funkčnosti a efemérnosti, rozmazávající úlohu mezi klientem a architektem a znovu přinášející otázky experimentu a risku, vracejí architekturu nazpět ze sféry stavebnictví, politiky a komerce k jejím zásadním tématům. Dvě architektury, které reagují na nejaktuálnější téma současné architektury specifickou estetikou a globálně srozumitelným jazykem.

Titul Young Architect Award 2010 (v kategorii školní práce): Transformace Nové galerie, Berlín – Vojtěch Geryk, Harry Spraiter

Hodnocení poroty:

Porotou nejdiskutovanější studentský projekt otevřel množství u nás málo reflektovaných a tlejících otázek směřování současné architektury. Spíše než prokázané kvality předloženého projektu byly oceňovány analyzované tendence, které tento projekt reprezentuje. I přes názorové (ne generační) rozdíly členů poroty a kontroverznosti samotného zadání úlohy školitelem (Greg Lynn, Angewandte Wien – transformace stávající Mieseho Nové galerie současného umění v Berlíně do podoby, která pracuje se současnými technologiemi a trendy v architektuře), se porota hlasováním přiblížila k názoru ocenit studentský projekt, který může iniciovat další akademickou diskusi.

Další ocenění

Cena architekta Josefa Hlávky (v kategorii školní práce): EUROPAN 9 – Urban Park Hradčanská – Pavel Štastný

Cena Stavebního Fóra „Pilot in Architecture“ za návrh stavby ukazující cestu rozvoje lidských sídel (v kategorii studie): Rozvoj území Hynčic pod Sušinou – Lukáš Blažek – ječmen studio, Eva Blažková, Vítězslav Petr

Cena rektora ČVUT (v kategorii školní práce): Vize pro Prahu – Anna Háblová

KAMPUS LÉKAŘSKÉ UNIVERZITY V GHANĚ

2. ročník architektonické soutěže pro vysokoškolské studenty oboru architektura

Vyhlašovatel: HELIKA, a. s.

Předmět soutěže: Urbanisticko-architektonický návrh areálu kampusu lékařské univerzity pro město Ho, administrativní centrum regionu Horní Volta státu Ghana. Jedná se o návrh komplexu staveb.

Termín konání soutěže: 18. 2.–30. 6. 2010

2., zvýšená cena – Marie Pavlasová

Hodnocení poroty:

Nejpřijatelnější koncept umožňující prolínání prostorů, vznik vzájemných vztahů a prostup okolní přírody do struktury; kvazi nahodilá struktura kampusu zachovává jednoduchost a řád, pohříchu spíše „evropský“ výraz domů, „africký“ charakter objektů je příliš povrchní, oceněna je snaha o barevnost a odvolání se na inspirační zdroje návrhu. Technický koncept je bohužel nutno hodnotit jako hrubě podhodnocený, realita by si vyžádala změnu koncepce jednotlivých objektů (např. fasády jsou navrženy bez stínění atd.). Prezentace (ve srovnání s ostatními návrhy) je na nejvyšší úrovni, budiž jen připomenuto, že méně je více...

Porota: Vladimír Kružík, Martin Rajniš, Jan Žemlička; náhradníci: Jana Janíková

Počet hodnocených návrhů: 6

Ceny a odměny celkem: 90 tis. Kč

2. cena (45 tis. Kč): Marie Pavlasová (FUA TUL)

2. cena (45 tis. Kč): Adam Trefil (FUA TUL)

2., zvýšená cena – Adam Trefil

Hodnocení poroty:

Ocenit lze návrh obytné části kampusu, který je živou strukturou čerpající z tradic ghanského osídlení, u části výukové je hodnocena kladně prostorová a časová flexibilita navržené metastruktury; handicapem návrhu je vertikální a horizontální oddělení obou částí kampusu. Velmi je oceněn výraz obytné části kampusu, ten vykazuje řadu předností soudobého, jasněho myšlení vycházejícího z akceptování faktu proměnlivosti forem – navazuje se na tradici, ale zároveň návrh zůstává velmi moderní. Technický koncept je možno hodnotit jako návrh s nejvyšší mírou zohlednění místního klimatu, jako slabinu návrhu lze označit menší míru (v porovnání s návrhem ALRIGHT) propojení navržené stavby s přírodním okolím. Prezentace (ve srovnání s ostatními návrhy) je na přijatelné profesionální úrovni.

NOVÉ CENTRUM MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA-VELKÁ CHUCHLE

Dvukolová veřejná anonymní architektonicko-urbanistická soutěž (v 1. kole ideová, ve 2. kole projektová)

Vyhlašovatel: Městská část Praha-Velká Chuchle, statutární zástupce: Stanislav Fresl – starosta

Předmět soutěže: Zpracování ideového urbanisticko-architektonického návrhu Nové centrum městské části Praha-Velká Chuchle. Cílem soutěže bylo nalezení optimálního urbanistického a architektonického řešení území, které má MČ Velká Chuchle ve svém vlastnictví.

2., zvýšená cena – J. Hora, J. Veisser, P. Burian

Hodnocení poroty:

Rozdělení řešeného území na „obecní louku“ a hustší pevnou zástavbu nově vytvořeného centra v návaznosti na činžovní dům je dopracováno do přesvědčivé podoby. Porota návrh obecní louky ocenila a doporučuje obci o něm dále uvažovat. Návrh zhodnocuje potenciál potoka v návaznosti na rekreační plochy a tvoří přirozenou hranici mezi oběma rozdílnými plochami. Obytná zástavba na severní hraně území působí přiměřeně a navazuje na stávající zástavbu v jižním svahu. Odsazení dvou věží od činžovních domů je přínosné pro uvolnění struktury zástavby. Diskutabilní je výška a architektonická forma obou věží.

2., zvýšená cena – L. Přeček, L. Pánek, P. Nosál

Hodnocení poroty:

Návrh představuje citlivý přístup a pokus o nastolení rovnováhy mezi stávajícími činžovními domy a okolní zástavbou. Definuje novou zástavbou tři rozdílné veřejné prostory, jejichž vzájemný vztah lze považovat za vyvážený. Je ale otázka, zda zelený park u frekventované silnice má oddělovat

Termín konání soutěže: 3. 6.–8. 10. 2010

Porota: Stanislav Fresl, David Vokurka, Jiří Vrzal, Jan Aulík, Roman Brychta, Markéta Cajthamlová, Jan Sedlák; náhradníci: Karel Doubner, Michal Fišer, Milan Svoboda

Počet odevzdaných návrhů: 21

Ceny a odměny celkem: 560 tis. Kč

2., zvýšená cena (180 tis. Kč): Jan Hora, Jan Veisser, Petr Burian
2., zvýšená cena (180 tis. Kč): Libor Přeček, Libor Pánek, Pavel Nosál
Odměna (60 tis. Kč): Maroš Fečík, Miriam Fečíková, Andrej Olah, Marek Bohunický
Odměna (60 tis. Kč): Peter Sticzay-Gromski, Juraj Kováč
Odměna (40 tis. Kč): Tomáš Pína, Jana Habustová, Peter Mosio
Odměna (40 tis. Kč): Gabriela Elichová, Martin Elich

dvě zpevněné klidové plochy náměstí. Potenciál potoka jako přírodního prvku je málo využit pro kvalitní řešení veřejného prostoru. Urbanistické řešení je velmi kvalitní a přesvědčivé, ale architektonické řešení jednotlivých částí není dotazné a jasné. Zejména objekt prodejny v severovýchodním cípu území je nesrozumitelný – z projektu není jasná funkce a náplň tohoto objektu. Tvar střechy je schematicky neodůvodněný.

ŘÍMSKÉ NÁMĚSTÍ V BRNĚ

Hodnocení vítězného návrhu

Návrh nejlépe vystihuje potenciál dlouhodobě neřešeného prostoru historické části města. Nově navrhovaná zástavba je zdařilou kombinací sledování historické stopy náměstí a nových možností dostavby vnitrobloku. V historickém kontextu jsou z obou přístupových směrů zdůrazněny vstupy do náměstí zúžením nástupních uličních profilů. Koncept zachovává rozdělení ploch na živé komunikující náměstí a zklidněný vnitroblok se zelení a budo-

Jednokolová veřejná ideová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Statutární město Brno

Předmět soutěže: Zpracování urbanisticko-architektonického návrhu na revitalizaci „Římského náměstí“ v Brně, jeho prostorového a funkčního uspořádání, zahrnujícího úpravy veřejného prostoru, včetně názoru na propojení se širšími městskými souvislostmi, zapojení stávajících objektů, případně umístění novostaveb. Cílem soutěže bylo nalézt nejhodnější scénář využití v průběhu celého roku včetně rozmístění městského mobiliáře, návrhu zeleně a dopravní regulace.

Termín konání soutěže: 4. 6.–10. 9. 2010

Porota: Kateřina Dubská, Jiří Oliva, Ján Štempel, Henrieta Moravčíková, Zbyněk Pech; náhradníci: Jana Drápalová, Vlastimil Žďárský, Igor Kovačević

Počet odevzdaných návrhů: 92

Ceny a odměny celkem: 760 tis. Kč

1. cena (250 tis. Kč): Lukáš Fišer, Kristýna Casková
2. cena (200 tis. Kč): Aleš Stuchlík, Jana Šerá, Milan Šuška
3. cena (150 tis. Kč): Jan Kopecký, Zuzana Hebronová, Žofie Raimanová
Odměna (100 tis. Kč): Michal Krejčík, Tomáš Petermann, Michaela Dlouhá
Odměna (60 tis. Kč): Martin Gsandtner, Filip Hodulík, Peter Kuchta

vou dětského a mateřského centra. Autor v přiložené brožuře podrobně dokumentuje jednotlivé stavby a také atmosféru různých částí navrhovaného území, prezentovanou velice působivými skicami. Přesto, že navrhuje poměrně dost nových staveb, návrh zachovává základní charakteristiku, intimitu a uzavřenost náměstí a neomezuje možnosti dalšího přirozeného vývoje.

TRANSFORMACE INDUSTRIÁLNÍHO ÚZEMÍ RUZYŇ

Jednokolová veřejná anonymní ideová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel: Městská část Praha 6

Předmět soutěže: Transformace území na obytnou čtvrť Prahy 6. Návrhy měly respektovat charakter návazných území řešené lokality. Cílem bylo získat návrh na zástavbu obytné čtvrti s úplnou vybaveností (MŠ, ZŠ, obchody, služby a další nebytové prostory pro vznik zaměstnaneckých míst – vše v intencích příslušných vyhlášek). Prioritou bylo získat názor na zástavbu plnohodnotné obytné čtvrti se základní vybaveností, fungující veřejnou dopravou a návrhem páteří infrastruktury.

Termín konání soutěže: 25. 5.–23. 8. 2010

2., zvýšená cena – LOXIA, a. s. – Milan Veselý

Hodnocení poroty:

Kladem návrhu jsou zejména dobře řešené širší vztahy, odlehčení ulice Vlastiny, příčná osa mezi Deltou a zeleným pásem podél železnice včetně dobré vazby na Dědinu a dobře řešeného parku, řešení centra u Drnovské a jasné představy o strategii a regulaci rozvoje území. Kritizováno bylo především: „Tvrdá“ vazba východní části na zástavbu Liboce, umístění škol u městské třídy, schematická oblouková kompozice, neřešený prostor křižovatky Vlastina a U Silnice.

Porota: Bohumil Beránek, Tomáš Chalupa, Bořek Votava, Miroslav Masák, Jan Mužík, Jan Sedlák, Luděk Sýkora; náhradníci: Jiří Fářeek, Kateřina Szentesiová, Jan Jehlík, Ivan Vorel

Počet odevzdaných návrhů: 51

Ceny a odměny celkem: 730 tis. Kč

2., zvýšená cena (275 tis. Kč): LOXIA, a. s. – Milan Veselý

2., zvýšená cena (275 tis. Kč): Atelier M1 architekti, s. r. o. – Jakub Havlas, Pavel Joba, Jan Hájek

3. cena (100 tis. Kč): Jakub Cigler, Václav Malina, Jan Hofman, Pavel Neuberg, Jan Ferenčík

Odměna (80 tis. Kč): ŠAFER HÁJEK ARCHITEKTI, s. r. o. – Oldřich Hájek, Jaroslav Šafer

2., zvýšená cena – Atelier M1 architekti, s. r. o. – Jakub Havlas, Pavel Joba

Hodnocení poroty:

Kladem návrhu je zejména kvalita obytného prostředí, dobře řešené vazby na železniční zastávku, silný individuální přístup, záměrný kontrast vůči okolním krajinným fenoménům, struktura odpovídající na polohu v rámci města a jeho ambici, sociologicky zajímavé principy (sousedství apod.). Kritizována byla především malá různorodost lokalit, malá nabídka veřejných prostor, vazba na Dědinu, velká hustota, potenciální problémy s parkováním.

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

JAK SE BUDE BYDLET V ROCE 2050?

Jednokolová anonymní architektonicko-urbanistická soutěž pro VŠ studenty oborů architektura a pozemní stavby

Vyhlašovatel: Společnost CENTRAL GROUP a hlavní město Praha ve spolupráci s mediálními partnery, deníkem MF Dnes a zpravodajským serverem iDNES.cz

Sekretář soutěže: Stanislav Běhal – CENTRAL GROUP, a. s., Na Strži 65/1702, 140 00 PRAHA 4, tel.: 226 221 118, mobil: 731 196 995, e-mail: behal@central-group.cz

Zadání soutěže: Zpracování komplexního ideového návrhu libovolné formy bydlení v roce 2050. Návrh by měl zohledňovat specifické urbanistické a architektonické podmínky české metropole a do nich promítnout autorovy vize bydlení v budoucnosti. Výběr lokality je ponechán na soutěžících. Účelem a posláním soutěže je nalézt zajímavé návrhy a názory na bydlení našich dětí a vnuků. Cílem je podpořit mladé architekty – studenty, kteří se chtějí touto problematikou

v budoucnosti zabývat. Užití autorských děl přihlášených do soutěže je určeno výhradně pro prezentační, propagační a marketingové účely vyhlašovatelů.

Soutěže se může účastnit pouze student řádného denního studia (bakalářského nebo magisterského typu) vysoké školy v oboru architektura a pozemní stavby níže uvedených vysokých škol: ČVUT Praha – Fakulta architektury; ČVUT Praha – Fakulta stavební; VŠUP Praha – Katedra architektury; VUT Brno – Fakulta architektury; VUT Brno – Fakulta stavební; TU Liberec – Fakulta architektury; VŠB-TU Ostrava – Fakulta stavební; AVU Praha – obor Architektonická tvorba

Porota: Zdeněk Lukeš, David Vávra, Zdeněk Rychtařík, Václav Králíček, Alena Řezníčková; náhradník: Jiří Hürka

Předpokládané ceny a odměny celkem: 85 tis. Kč

Odevzdání soutěžních návrhů: 19. 1. 2011

Více informací: www.central-group.cz

BYTOVÝ DŮM V 21. STOLETÍ V ROCE 2011

4. ročník studentské soutěžní přehlídky

Vyhlašovatel: Správní rada nadačního programu složená ze zástupců vypisovatelů (SFRB a Nadace ABF), pod záštitou ČKA, ČKAIT a garantů programu (Incheba Expo Praha, Českomoravská stavební spořitelna, NSC) a organizací poskytujících prostředky pro financování programu
Tajemnice: Mgr. Daniela Pavlíčková, Václavské nám. 31, 110 00 Praha 1, tel.: 224 225 001, e-mail: pavlickova@abf-nadace.cz

Předmět soutěžní přehlídky: Studentské školní i mimoškolní práce upravené podle podmínek daných tímto programem. Soutěžní přehlídka se vyhlašuje jako neanonymní jednokolová přehlídka studií, školních prací i mimoškolních studentských prací. Tématem předložených prací musí být alespoň jeden z dále uvedených problémů, které budou posuzovány samostatně: urbanistické a architektonické řešení nového cenově dostupného bytového domu nebo celé obytné skupiny a její zapojení

do obytného území; regenerace vybrané části obytného souboru a zapojení regenerovaných i nových bytových domů do parteru obytné skupiny; typologie a stavebně konstrukční řešení domů a bytů v cenově dostupném standardu a zásady řešení interiérů takovýchto bytů (alternativně při regeneraci paneláku nebo i při nové výstavbě); regenerace konkrétního stávajícího panelového domu; subsystémy nebo technologie pro regeneraci a výstavbu bytových domů (systému vytápění, jader, elektrorozvodů, vertikálních komunikací, systémů zateplení, fasádních dílců a podobně); plánovací a developerské projekty a analýzy pro přípravu bytové výstavby.
Porota: Jan Wagner, Ivan Hnízdil, Jiří Tingl, Jan Fibiger, Jozef Kaliský, Roman Šubrt, Radomíra Sedláková; náhradníci: Jan Novotný, Petr Šíkola
Předpokládané ceny a odměny celkem: 100 tis. Kč
Odevzdání soutěžních návrhů: 24. 1. 2011
Více informací: www.abf-nadace.cz

NÁVRH VYSOKOŠKOLSKÉHO OBJEKTU STING BRNO-JUNDROV

Jednokolová veřejná anonymní architektonická projektová soutěž pro studenty českých a slovenských vysokých škol architektonických oborů a jejich absolventy.

Vyhlašovatel: KOMA MODULAR CONSTRUCTION, s. r. o., zplnomocněný zástupce vyhašovatele: Ing. Martin Hart
Sekretář soutěže: Josef Mikulčík – KOMA MODULAR CONSTRUCTION, s. r. o., Říčanská 1180, 763 12 Vizovice, tel.: 577 452 831, e-mail: mikulcik@container.cz
Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu novostavby vysokoškolského objektu pro soukromou akademii STING

v Brně-Jundrově. Nový objekt je chápán jako dostavba areálu školy, součástí řešení bude i propojení a vazby na stávající objekt. Základním konstrukčním nástrojem musí být prostorové moduly.
Porota: Tomáš Brix, Adam Gebrian, Miroslav Holubec, Tomáš Rusín, Iva Poslušná, Martin Hart, Tomáš Cendelín, David Král; náhradníci: Petr Šíkola, Karel Kolínský
Předpokládané ceny a odměny celkem: 60 tis. Kč
Odevzdání soutěžních návrhů: 28. 2. 2011
Více informací: www.container.cz

REALIZACE TRVALÉ EXPOZICE K DĚJINÁM NĚMČŮ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Veřejná dvoukolová, v I. kole anonymní, ve II. kole neanonymní ideově-projektová architektonicko-výtvarná soutěž
Vyhlašovatel: COLLEGIUM BOHEMICUM, o. p. s.
Sekretář soutěže: Ing. Petr Velička, Vrchovecká 49/1, 594 01 Velké Meziříčí, tel.: 731 477 608, e-mail: mp@mparch.cz
Předmět soutěže: Zpracování architektonického a výtvarného návrhu „Realizace trvalé expozice k dějinám Němců v českých zemích“, rozpracování projektu této realizace a výtvarné řešení logotypu a grafického manuálu k expozici.

Porota: Tomáš Hradečný, Vladimír Hora, David Prudík, Michal Koleček, Blanka Mouralová, Milena Bartlová, Jan Šicha; náhradníci: Ondřej Jakubec, Zbyněk Baladrán, Václav Šebek
Předpokládané ceny a odměny celkem: 640 tis. Kč
Odevzdání soutěžních návrhů: 28. 2. 2011 (pro 1. kolo), 30. 5. 2011 (pro 2. kolo)
Více informací: www.collegiumbohemicum.cz

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

REKONSTRUKCE NÁRODNÍHO DOMU, HRADEC NAD MORAVICÍ

Jednokolová veřejná projektová architektonická soutěž
Vyhlašovatel: Hradec nad Moravicí

Předmět soutěže: Zpracování architektonického návrhu „Rekonstrukce Národního domu v Hradci nad Moravicí, ulice Podolská č. p. 156“.
Předpokládané vyhlášení soutěže: prosinec 2010

MĚSTA BEZ SMOGU

Jednokolová veřejná anonymní ideová soutěž
Vyhlašovatel: Českomoravský cement, a. s., nástupnická společnost

Předmět soutěže: Vytvoření návrhu jakéhokoliv objektu z betonu, umístěného ve veřejném prostoru, který využívá vysoce inovativní technologii TX Active.
Předpokládané vyhlášení soutěže: 11. 1. 2011

DĚTSKÉ HRŠTĚ – MÍSTO HRY, REKREACE A INTEGRACE GENERACÍ

Jednokolová veřejná projektová architektonická soutěž
Vyhlašovatel: Saturnus, s. r. o.

Předmět soutěže: Návrh dětského hrště pro zvolenou lokalitu. Účelem je vytvořit návrh místa, které svým atraktivním vzhledem a rozmanitostí atrakcí přispěje k integraci generací.
Předpokládané vyhlášení soutěže: 26. 1. 2011

OTEVŘENÁ

SPOLUPRÁCE
ARCHITEKTI & INŽENÝŘI

GRAPHISOFT.
ARCHICAD 14

Více informací najdete na www.cegra.cz

POŘIĎTE SI ARCHICAD „PRO MLADÉ ARCHITEKTY“!

reddot design award
winner 2010

La Belle

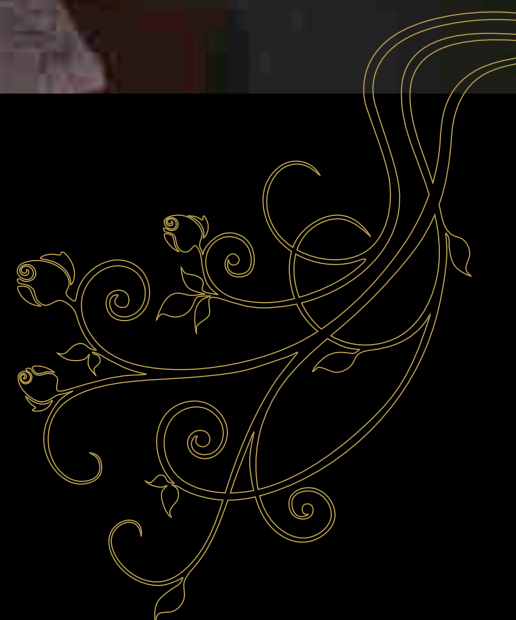
Elegance je více než krása. Je to nadčasová smysluplnost.

La Belle pohádkově krásná vana od Villeroy & Boch se dočkala nejvyššího ocenění za kvalitu a design - Red Dot 2010. Romantický půvab porazil 4225 výrobků z 57 zemí. Masivní a přesto na pohled křehkou duo vanu z exkluzivního protiskluzového materiálu Quarryl® doplňuje kvalitní koupelnová keramika a ručně lakovaný nábytek se svěžím květinovým dekorem.

Villeroy&Boch Czech s.r.o.
Prague Gate budova
Türkova 2319/5b
149 00 Praha 4 – Chodov
Info: korychova.helena@villeroy-boch.com
tel: (+420) 724 426 663

www.villeroy-boch.com

My House of Villeroy & Boch

Villeroy & Boch

1748